

ရန်ကုန်မြို့။

ထူးကြီးဆရာတော်ဘုရား

ဟောကြားတော်မူသော

သာသနာကျင့်ဆုံးစုံ နည်းဖြ တရားတော်

၄

“ဓမ္မဒါန”

ရန်ကုန်မြို့

ထူးကြီးဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူသော

သာသနာကျင့်သုံးပုံနည်းပြ
တရားတော်

ဦးဘသက်၊ သီရိပဝရ ဓမ္မာဓရိယ
ကြပ်မပြင်ဆင်သည်

ကဏ္ဍသုခပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်-၁၂၉ ခုခ-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၂၄၊ ကောဇာ-၁၃၄၂၊ ခရစ်-၁၉၇၁

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ခုနှစ်	လ	အကြိမ်	အုပ်ရေ
၁၉၈၁	ဖေဖေ ၀၇	ပထမ	၃၀၀၀

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေနှင့်ပြုချက်
အမှတ် (၁၁၇၁)

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ။

။ဒေါ်လှမြင့် (မြဲ-၀၂၀၉၀) ကဏ္ဍ
 သူခ ပုံနှိပ်တိုက် အမှတ်၁၂၉-
 ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ပုံနှိပ်၍။ ။
 ဒေါ်ဇွေတင် (ကင်းလွတ်နှင့် အမှတ်
 ၄၅၉) အမှတ်၊ ၁၀၁၊ မောင်ထော်
 လေးလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေသည်။
 အဖိုး မွေဒါန။

နိဒါန်း

တရားမျိုးစုံလှမ်းကာခြုံသောဥယျာဉ်တော်ကြီး....	က
စိုက်ပျိုးတည်ထောင်သူဥယျာဉ်မှူး	က
အသီးအပွင့်တို့၏စွမ်းရည်	ခ
လူ့ဘုန်းစားမခွဲခြား	ခ
ဥယျာဉ်တော်သို့သွားရာလမ်း	ဂ
သဒ္ဒါဓာတ်ခံ မျိုးစေ့မှန်မှလိုရာရ၏	ဃ
မိတ်ဆွေကောင်းဟူသည် ဓမ္မကထိက	င
အဆိပ်သီးစားလိုသည့်တိုက်ကျေးသူ	စ
ဆေးဆရာနှင့်တူတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ	ဆ
လက်ဆင့်ကမ်းဖြန့်ဝေပေးသောပုဂ္ဂိုလ်	ဥ
သာသနာကျင့်သုံးပုံ နည်းပြတရားတော်	
ဘုရားရှင်လက်ထက်ထော်က ဘုရားရှိခိုး	၁
သာသနာ့ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရန်ဝန်မလေး	၅
ရှေးဆရာတော်ကြီးများ သာသနာတော်နှင့် လေ့လာ	
သားများအတွက် ဆုဒတောင်းပတ္တနာပြုတော်မူပုံ	၅
ဘုရားဆိုတဲ့အသံကြားတော့ ပီတိလှိုင်းထ	.... ၁၃
တန်ခိုးအသုံးမချ ခန္ဓာကိုယ်ကို အသုံးချ	— ၁၄
အာဇာနည်သူရဲကောင်းတို့ ကြုံးငါးသံ	.... ၁၆
သူမေဓာရသေ့ဘာက ထူးမြတ်တဲ့စိတ်	.... ၁၉
အထောက်အပံ့နှစ်မျိုးစုံမှ တရားဟောနိုင်	.... ၂၄
ပစ္စည်းလေးပါး ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မှ သာသနာ	
အရှည်တည်တံ့မယ်	.... ၂၀
သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ	.... ၂၉
သာသနာပြုလုပ်ငန်းသုံးမျိုး	.... ၃၀

တကာတကာမအပေါ် သာသနာ အမှီပြုရပုံ	၃၁
သံဃာတော်အား ဗစ္စည်းလေးပါး လှူဒါန်းရန်	
ဘုရားရှင်ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်	... ၃၁
ဘုရားရှင်၏ စီမံကိန်းနှစ်ရပ်	.... ၃၄
ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ် ပိုမိုအားပေးကြ	.... ၃၇
သာသနာတော်စောင့် နတ်သုံးမျိုး	.... ၃၉
ဝိသုဒ္ဓိနတ်များ သာသနာတော် စောင့်ရှောက်ပုံ	၄၀
ဘုရားရှင်လေးမျိုး	.... ၄၁
သုတဗုဒ္ဓဆိုတာ ဘာလဲ	.... ၄၂
လူသားတို့မျက်မှောက် သာသနာတော်ကြီး	
ရောက်နေပြီ	.... ၄၄
သာသနာကို ကျင့်ကြံအသုံးပြုနည်းလေးမျိုး	.... ၄၅
ရဟန်းငယ်တပါး၏ အဖြစ်ဆန်း	.... ၇၆
သာသနာတော်ကို ပျှံအန်ဆေးသဖွယ်သုံးပုံ	.... ၈၀
ဒါနကုသိုလ်သည် လောဘရောဂါအန်ဆေး	.... ၈၃
သာသနာကို အန်ဆေးသုံးမျိုးသဖွယ်သုံးပုံ	.... ၈၇
ဝိပဿနာက ဒိဋ္ဌိကိလေသာ အန်ထုတ်ပုံ	.... ၈၉
သာသနာတို့ ဝမ်းလျှောဆေးသဖွယ်သုံး	.... ၉၂
သာသနာကို အဆိပ်ဆေးသဖွယ် မသုံးနှင့် နတ်ဆေး	
သဖွယ်သုံး	.... ၉၃
သာသနာကို အဆိပ်သဖွယ်သုံးက နားထောင့်ရမယ်	၉၆

နိဂုံး

တရားပွဲသိမ်းဂါထာများ	.... ၁၁၂
ဆုတောင်းပတ္ထနာ ၂-ဂါထာ မဂ်အနက်	.... ၁၂၃

မာတိကာပြီးပြီ။

နိဒါန်း

တရားပျိုးစုံလှမ်းကာခြုံသော ဥယျာဉ်တော်ကြီး

လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတည်းဟူသော ရှည်လျား
လှသော ကာလပတ်လုံး ပါရမီရေစင်တို့ကို သွန်းလောင်း
ဖြည့်ဆည်းမှုဖြင့် ပေါ်ထွန်း ဖြစ်ပေါ်လာသော သမ္မာ
သမ္မာဓိ ပင်တော်ကြီးမှ ဖူးပွင့်ထွက်ပေါ်သော သဗ္ဗညု
ဉာဏ်ပန်းခိုင် ဉာဏ်ပန်းပွင့်ကြီးကို ပန်ဆင်တော်မူသော ဗုဒ္ဓ
ရှင်တော်မြတ်သည် လေးဆယ်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် ဥယျာဉ်မှူးကြီး
သဖွယ် ပိဋကသုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ်တည်းဟူသော ပန်းချို
ကြီးကို စိုက်ပျိုးတော်မူ၍ သဒ္ဓါအနက်သဘော အနှစ်သာရ
ပြည့်စုံလင်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် သစ္စာ သတိပဋ္ဌာန်
သမ္မပ္ပဓာန် ဣန္ဒြေ ဗိုလ် ဗေးဇျင် မဂ္ဂင်တည်းဟူသော အခက်
အလက် အပွင့်အသီးတို့ဖြင့် သိုက်မြိုက်စေဆောင်လှသော တရား
ပန်းစုံ လှမ်းကာခြုံသော တရားဥယျာဉ်ကြီးကို တည်ထား
တော် မူခဲ့ပေသည်။

[သုတ္တနိပါတ-ရတနသုတ် “ဝနပ္ပဂုဓမ္မ” ကို မှီးသည်]

စိုက်ပျိုးတည်ထောင်သူ ဥယျာဉ်မှူး

ဥယျာဉ်မှူးသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏
ပန်းပွင့်သီးစုံ လှမ်းကာခြုံသော တရားဥယျာဉ်တော်ကြီးသည်
ကား သုံးဆယ့်တစ်သားတို့အတွက် စားသုံးပန်ဆင်ရန် စံပြ
ဥယျာဉ်တော်ကြီးသာဖြစ်ပေသည်။ ယင်းဥယျာဉ်တော်ကြီး

ကို စိုက်ပျိုးတည်ထောင်သူ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည်ကား သီလ
 တည်းဟူသောမြေ၌ ရပ်တည်၍ သမာဓိ တည်းဟူသော
 ကျောက်သား၌ထက်မြက်စွာသွေးထားသော ဝိပဿနာပညာ
 ဓါးကို ဝိရိယအင်အားဖြင့် ချိပင့်၍ ခုတ်ဖြတ်ရန် နှိုင်းချိန်စွမ်း
 ရှိစေဘဲ ပညာလက်ဖြင့် ချိန်ရှယ်လျက် တဏှာချုပ်ပိတ်ပေါင်း
 အရှုပ်အထွေးတို့ကို သုတ်ဆင်ရှင်းလင်းတော်မူပြီးမှ တရား
 ဥယျာဉ်တော်ကြီးကို တည်ထောင်နိုင်စွမ်းရှိသူဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

[သံ-ဋ္ဌ-၁-၄၉၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ-၁-၃၊ ၄-ကိုမှီးသည်]

အသီးအပွင့်တို့၏စွမ်းရည်

ဥယျာဉ်တော် စိုက်ပျိုးတည်ထောင်ပေးခဲ့သူ ဗုဒ္ဓရှင်တော်
 မြတ်နှင့် အပွင့်အသီးတို့အပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချ၍ ဥယျာဉ်
 တော်သို့ ဝင်ရောက်ပြီးလျှင် ဥစ္စာနေ တပြားတချပ်မှ မကုန်
 ကျရပဲ သုံးဆောင်စားသောက် ပန်ဆင်ကြရသဖြင့် တရား
 ဥယျာဉ်တော်ကြီး၌ပင် အပွင့်အသီးတို့၏ အရသာခတ်ဖြင့်
 အဟောင်းအပရို အညစ်အကြေး တဏှာချေးများ ကင်းစင်ကြ
 လျက် နိဗ္ဗာနခတ် အစအေးမြတ်ကို ရရှိခံစား စံစားနေထိုင်
 သွားကြသော အရိယာသခင် ရဟန္တာအရှင် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့
 ကား မရေတွက်နိုင်အောင်ပင် များပြားလှပေသည်။

လူတန်းစားမခွဲခြား

ဥယျာဉ်တော်သို့ ဝင်ရောက်၍ ဆွတ်ခူးလျက်စားသောက်
 ပန်ဆင်သူ လူ နတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါနှင့် ပြိတ္တာ ဘီလူး စသည်
 မကျန် အယုတ်အလတ် အမြတ်မရွေး အများအပြားရှိရာ

ထိုခေတ်ကာလက အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်ထည်နှင့် လူတန်းစားများလည်း ပါဝင်ခဲ့ပေသည်။ ထိုလူတန်းစားထဲတွင် ယခုခေတ်ကာလတိုင်အောင် လူသိများလှသော မဆာဝါ (စာဝါ)၏ ခင်ပွန်းတော်စပ်သူ ဥပကလည်း ပါဝင်ခဲ့ပေသည်။ ဥပကသည် ဥယျာဉ်မှူးဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ကို ဥရုဝေလတောမှ ဗာရာဏသီ ' မိဂဒါဝုန်သို့အသွားလမ်းခုလပ်၌ တကြိမ်သာတွေ့ဆုံဘူးခဲ့လေသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ဥပကသည်မိတ်ဆွေအဖြစ် သဘောထားလျက်ရှာဖွေ၍ တွေ့ဆုံပေါင်းဖက်ပြီးလျှင် တရားဥယျာဉ်တော်သို့ ဝင်ရောက်ခါ အပွင့်အသီးများကို စားသောက်ပန်ဆင်ရသဖြင့် အနာဂါမိမင်္ဂ၊ ဖိုလ် တည်းဟူသော အရသာမြတ် အငြိမ်းဓာတ်ကို ရရှိခဲ့ပေသည်။

တေန ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒေသနူပနိဿယေန ဥပကော တေရဟိ အနာဂါမိ ဇာတော။ သံတ္တနိ-မုနိသုတ်]

ဥယျာဉ်တော်သို့သွားရာလမ်း

ထိုတရားဥယျာဉ်တော်သို့ သွားရမည့်လမ်းကား တလမ်းတည်းသာဖြစ်ပေသည်။ အမည်ကား အာနာပါနခင်းထားသော သတိပဋ္ဌာန်လမ်းတည်း။ သို့ရာတွင် ထိုလမ်းအတိုင်းသွားသူတိုင်း ဥယျာဉ်တော်သို့ ရောက်နိုင်သည်ကား မဟုတ်ပါချေ။ သဒ္ဓါဓာတ်ခံရှိသူတို့သာ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းကို မှန်မှန်လျှောက်သဖြင့် ဥယျာဉ်တော်သို့ရောက်ရှိခါ အရသာစုံကို စားသုံးနိုင်ပေသည်။

ဤအာနာပါန ခင်းထားသောသတိပဋ္ဌာန်လမ်းသို့ တိတိ
 မတ်မတ် ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်းနှင့် ရောက်အောင် ပို့နိုင်
 သော မိတ်ကောင်းလည်း ရရှိရန်အမှန်ပင် လိုအပ်ပြန်ချေ
 သည်။ လမ်းမှန်သို့မရောက် လမ်းမှားသို့ ပို့ဆောင်ပေးသော
 ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပေါင်းစပ်မိပါက ခါးစပ်သော မကောင်းကျိုး
 အပွင့်အသီးတို့ကိုသာ ခံစားစံစားရပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် ရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်အား မိတ်
 ကောင်း တယောက်ရရှိပါက မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ
 သော အပွင့်အသီးများကို ရရှိသုံးဆောင်ခံစားနိုင်ရန် ကိစ္စ
 အားလုံးပြီးနိုင်ကြောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

[သံ၊ ၃၊ ၂၊ ၃။ ၅၁]

သဒ္ဓါဝေတံခံ မျိုးစေ့မှန်မှ လိုရာရ၏

ယင်းသတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာလမ်းသို့ သွားလိုသူအတွက်
 ပင်ရှင်းအခြေခံကောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတရားရှိရန် အလွန်
 ပင် လိုအပ်လှပေသည်။ သဒ္ဓါတရားရှိသူသာ ဥယျာဉ်မှူး
 သဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်နှင့် ဥယျာဉ်သဖွယ်
 ဖြစ်တော်မူသော တရားဘော် အမြဲမပြတ်ရှင်သန်နေအောင်
 စောင့်ရှောက်တော်မူကြသော သံဃာတော်တို့၌ နောက်ကြူ
 ခြင်းမရှိပဲ မြင်တတ်ရှုတတ်နိုင်ပေသည်။ ကြည်ကြည်လင်လင်
 ပြတ်ပြတ်သားသား သဒ္ဓါတရား ရှိသူတို့သည်သာပင် ဗုဒ္ဓ
 ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရာ အလင်းရောင်ခေတ်၌ တရားမျိုးစုံ

လှမ်းကာခြုံသော တရားဥယျာဉ်တော်ဝယ် လူ့နတ် နိဗ္ဗာန်
သုံးတန်ချမ်းသာ ပေးစွမ်းနိုင်သော အပွင့်အသီးတို့ကို သုံး
ဆောင်စားသောက်နိုင်ပေသည်။

[သာစ (သဒ္ဓါ) သဗ္ဗကံသလာနံ မူလဘူတာ။ သုတ္တနိ-ဋ္ဌ-၁၊
၁၃၀-၁။]

မိတ်ဆွေကောင်းဟူသည် ဓမ္မကထိက

သဒ္ဓါတရား နည်းပါးသောသူတို့သည် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်
ချိုချဉ်ရသာ မည်မျှပင် ကောင်းစေကာမူ မျက်နှာမဲ့၍မစား
လိုသော လူမမာနှင့် တူလှပေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြစ်ထွန်း
ပေါ်ပေါက်ရာ အလင်းရောင် ခေတ်ကြီး၌ ဓမ္မရသာ
တည်ရှိနေသော တရားသီးပွင့်တို့သည် မည်မျှပင်ကောင်းမွန်
စေကာမူ သဒ္ဓါတရား ကင်းမဲ့နေသူတို့ကား မကြားနာလို
မသုံးဆောင်လို မျက်နှာလဲ့၍ နေလိုကြပေသည်။

ခံတွင်းပျက် လူမမာအားရောဂါကင်းပျောက်ရေးအတွက်
မိတ်ဆွေမျိုးကောင်းတို့က ချော့မော့ကာ သင့်တော်သော
ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်များကို ကျွေးဘိသကဲ့သို့ သဒ္ဓါတရားကင်းမဲ့
သူ လူမမာခံတွင်းပျက်တို့အား မိတ်ဆွေမျိုးကောင်းမိတ်ဆွေ
ကောင်းတို့နှင့် တူသော ဓမ္မကထိက ဆရာတော် များက
လောဘ ဒေါသ မောဟ စသော ကိလေသာရောဂါ ကင်း
ပျောက်၍ လူ့နတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာ ရရှိရေးအတွက်
ဆေးစွမ်းကောင်းဖြစ်သော တရားသီးပွင့်များကို စားချင်
သဖွယ်ဖြစ်အောင် ထိုထို ဥယျာဉ်တော် တည်းဟူသော

နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကသုံးပုံတို့မှ ကောင်းနိုးဆရာ သင့်
လျော်သော သုတ်တော်များကို ထုတ်ယူခူးဆွတ်၍ ကျေး
မွေးတော်မူလျက် ရှိကြပေသည်။

အဆိပ်သီးစားလို့သန့်နှင့် တိုက်ကျေးသူ

အဆိပ်အတောက်ကင်းသော အသီးအပွင့်များကိုမေတ္တာ
ကရုဏာရှင်များက ကျေးမွေးကြစေကာမူ အဆိပ်အတောက်
ပါသော အသီးအပွင့်ကိုသာ စားလို့သူများ ရှိကြပေသေး
သည်။ ကရုဏာရှင်ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် လက်
ထက်က အဆိပ်သီးအဆိပ်ပွင့်များကို ကျေးမွေးလှူဒါနသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကလေးပ စသောဆရာကြီးများနှင့် ဒေဝဒတ် စသော
ဆရာကြီးတို့သည် သဒ္ဓါစာရားကင်းမဲ့သူ လူမမာခံတွင်းပျက်
များအား အဆိပ်အတောက် အသီးအပွင့်များကို ကျေးမွေး
ပေးကြသဖြင့် ခံတွင်းတွေ့ကြသောကြောင့် လောလောလတ်
လတ် သွေးအန်သူ သေဆုံးပျက်ဆီး၍ ဆင်းရဲအတိပြည့်သော
အပင်ယင်ရဲကျဆောက်သူ အများအပြားပင် ရှိကြပေသည်။
ထိုသူတို့ကား အလင်းရောင်ခေတ်၏ ရောင်ခြည်ကို ကျော
ပေး၍ အမှောင်ခေတ်၏ လွှဲမှားသောလမ်းကြောင်းသို့ ပြေး
သွားနေကြသော သဒ္ဓါဗီဇနည်းပါးသူတို့သာ ဖြစ်ကြပေ
သည်။ လောဘ လူသားတို့ မှောက်မှား၍ သောက်စားမိ
သော အဆိပ်သီးပွင့်တို့၏ သတ္တိသည် တဘဝ တခန္ဓာသာ
ဆုံးရှုံးရသော်လည်း အယူမှားယွင်းသော တရားသီးပွင့်

အဆိပ်အတောက်ကို မှောက်မှား၍ စားသောက်မိသူကား
တသံသရာလုံးပင် ဒုက္ခရောက်ရပေလိမ့်မည်။

ဆေးဆရာနှင့် တူတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ

ယင်းသို့သော အယူအဆစသော အစားအသောက်မှား
လူမမာခံတွင်းပျက်တို့အတွက် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် သမား
တော်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူခဲ့ပေသည်။ လောက၌ သမား
တော်များသည် လေ သည်းခြေ သလိပ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်
သော အနာရောဂါအတွက် အန်ဆေးသို့မဟုတ် ဝမ်းနုတ်ဆေး
ကို တိုက်ကျွေးသဖြင့် ပျောက်ကင်းသကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်
သည်လည်း အစားအသောက်မှား လူမမာခံတွင်းပျက်တို့
အား ဓာရားတော်တည်းဟူသော အန်ဆေး သို့မဟုတ် ဝမ်း
နုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော် မူလေသည်။ “အနာနဲ့ဆေး
သင့်အောင်ပေး” ဆိုသကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည်—

၁။ မှားယွင်းသော အမြင် အနာရောဂါရှိသူအား မှန်
သော အမြင်တည်းဟူသော အန်ဆေး သို့မဟုတ်
ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်းဖြင့် မှားယွင်းသော
အမြင် အနာရောဂါကို အန်စေ၏၊ ဝမ်းလျှောစေ၏။

၂။ မှားယွင်းသော အကြံအစည် အနာရောဂါရှိသူအား
မှန်ကန်သော အကြံအစည်တည်းဟူသော အန်ဆေး

နိဒါန်း

သို့မဟုတ် ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်းဖြင့် မှား
ယွင်းသော အကြံအစဉ်အနာရောဂါကို အန်စေ၏။
ဝမ်းလျောစေ၏။

၃။ မှားယွင်းသောစကား (ပြောဆိုမှု) အနာရောဂါ
ရှိသူအား မှန်ကန်သောစကား တည်းဟူသော အန်
ဆေး သို့မဟုတ် ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်း
ဖြင့် မှားယွင်းသော စကား အနာရောဂါကို အန်
စေ၏။ ဝမ်းလျောစေ၏။

၄။ မှားယွင်းသော ပြုလုပ်မှု အနာရောဂါ ရှိသူအား
မှန်ကန်သော ပြုလုပ်မှု တည်းဟူသော အန်ဆေး
သို့မဟုတ် ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်းဖြင့် မှား
ယွင်းသော ပြုလုပ်မှု အနာရောဂါကို အန်စေ၏။
ဝမ်းလျောစေ၏။

၅။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု အနာရောဂါရှိသူအား
မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုတည်းဟူသော အန်ဆေး
သို့မဟုတ် ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်းဖြင့် မှား
ယွင်းသော အသက်မွေးမှု အနာရောဂါကို အန်စေ
၏။ ဝမ်းလျောစေ၏။

၆။ မှားယွင်းသော လုံ့လစိုက်မှု အနာရောဂါရှိသူအား
မှန်ကန်သော လုံ့လစိုက်မှုတည်းဟူသော အန်ဆေး

ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်းဖြင့် မှားယွင်းသော
လုံ့လစိုက်မှု အနာရောဂါကို အန်စေ၏။ ဝမ်းလျှော
စေ၏။

၇။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှု သတိ အနာရောဂါ
ရှိသူအား မှန်မှန်ကန်ကန် အောက်မေ့မှုသတိကည်း
ဟူသော အန်ဆေးဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခြင်း
ဖြင့် မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှု သတိအနာရောဂါ
ကို အန်စေ၏။ ဝမ်းလျှောစေ၏။

၈။ မှားယွင်းသော တည်ငြိမ်မှု သမာဓိ အနာရောဂါ
ရှိသူအား မှန်ကန်သော တည်ငြိမ်မှု တည်းဟူသော
အန်ဆေး ဝမ်းနုတ်ဆေးကို တိုက်ကျွေး ခြင်းဖြင့်
မှားယွင်းသော တည်ငြိမ်မှု သမာဓိ အနာရောဂါကို
အန်စေ၏။ ဝမ်းလျှောစေ၏။

ဤသို့ပင် သမားတော်ကြီးဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်
မြတ်သည် ဆရာမှားနှင့် လမ်းမှားသို့ လိုက်မိ၍ အဆိပ်
အတောက်သင့်သူများ ပင်ကိုကပင် သဒ္ဓါ ဗီဇနည်းပါး
လှသဖြင့် ကိုးကွယ်ရာမှန် ယုံကြည်ရန်ထိုက်သော ရတနာ
သုံးတန် ဂုဏ်ရည်မှန်၌ ခံတွင်းပျက် လူမမာများအား အန်
ဆေး ဝမ်းနုတ်ဆေးများကို တိုက်ကျွေးတော်မူသဖြင့် ချမ်း
သာ သုခရရှိကြသူ အသင်္ချေ အနန္တ များပြားလှပေသည်။

[အံ-၃၊ ၄၃၃၊ ၄၃၄၊ အံ-မြန်-၃-၄၂၇၊ ၄၂၈။ တိကိစ္စက
သုတ်၊ ဝမနသုတ်တို့ကို ဖွဲ့ငြမ်းပြုသည်]

မင်းဒဏ်သင့်၍ တံကျင်လျှိုခံရသောသူသည် တံကျင်၌
သာယာနှစ်သက်မှုမရှိပဲ လွတ်ခွဲမြောက်ခြင်းကိုသာ အလိုရှိ
သကဲ့သို့၎င်း။

အဆိပ်ကို စားသောက်မိသောသူသည် အသက်ရှင်ရန်
အဆိပ်ပျောက်ဆေးကို ရှာမှီးရာသကဲ့သို့၎င်း သီလ သမာဓိ
ပညာတည်းဟူသော သာသနာသုံးရပ်နှင့် ဆက်စပ်၍ မှား
ယွင်းသော ကျင့်ပုံကျင့်နည်း စူးဝင်ခံနေရသူ သို့မဟုတ် မှား
ယွင်းသော ကျင့်ပုံကျင့်နည်း အဆိပ်သင့်နေသူများသည်
သမားတော်ကြီး ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ မှန်ကန်သော တရား
တော် တည်းဟူသော ဆေးကို နှုတ်ပယ်ရန် အန်ထွက်စေရန်၊
ဝမ်းလျှောစေရန် သုံးဆောင်ကျင့်သုံးဘို့ ရှာမှီးရပေလိမ့်မည်။

လက်ဆင့်ကမ်း ဖြန့်ဝေပေးသောပုဂ္ဂိုလ်

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ မှန်ကန်သော ကျင့်ပုံကျင့်နည်း
တရားတော်ဆေးကို အလိုရှိ၍ ရှာမှီးနေသူတို့အတွက် အလွယ်
တကူ ရယူနိုင်ရန် ဖြန့်ဝေပေးကမ်းနေသူ ဘုရားသားတော်
ရဟန်းတော်များကား ဘုရားရှင်လက်ထက်မှသည် ယခုခေတ်
ကာလတိုင်အောင် အများအပြားပင် ရှိပေသည်။

ထိုဘုရားရှင်သားတော်များတွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်
သော ထူးကြီးဆရာတော်ဘုရားသည် ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူ
ပြည်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် ဥပါလိထေရာ ပဒါန်
ပါဠိတော်နှင့် ထေရာဂါထာ ပါဠိတော်လာသာသနာတော်
နှင့် ပတ်သက်၍ ကျင့်သုံးပုံ ကျင့်သုံးနည်းများကို—

- ၁။ သာသနာတော်ကို အန်ဆေးအဖြစ် သုံးပုံသုံးနည်း၊
- ၂။ သာသနာတော်ကို ငမ်းလျှောဆေးအဖြစ် သုံးပုံ
သုံးနည်း။
- ၃။ သာသနာတော်ကို နတ်ဆေးအဖြစ် သုံးပုံသုံးနည်း၊
- ၄။ သာသနာတော်ကို အဆိပ်ဆေးအဖြစ် သုံးပုံသုံးနည်း

ဟု လေးမျိုးလေးစား ဖော်ပြလျက် အန်ဆေး ငမ်းလျှော
ဆေး နတ်ဆေး အဖြစ် သုံးဆောင်ရန်နှင့် အဆိပ်သဖွယ် သုံး
ဆောင်သူတို့အဘို့ အကျိုးမဲ့ရပုံများကို ညွှန်ပြ၍ ရန်ကုန်မြို့
မလွန်ဆန်လူ သင်းထောက် ဆားနှင့်ဆီလူအသင်း၏ တတိယ
အကြိမ် အလှူတော်ဖွင့် ရေစက်ချ ဓမ္မသာသင်၌ ဖော်ပြပါ
ဆေးလေးမျိုးကို ဝေငှပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုဆေးနည်းများကို စားသောက်နေရသဖြင့် လောဘ
ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော အနာရောဂါများ သက်

သဘာရုမ္မကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ထိခံစားနေရသူ သဒ္ဓါဗီဇ ကြီး
 မားလှသော ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်ငွေတင်နှင့် ညီမ
 ဒေါ်သန်းမေတို့က မိမိတို့ကဲ့သို့ လောဘ စသော အနာဆိုးတို့
 မှလွတ်ကင်းစေရန် သက်သာစေရန် အလိုရှိသော သဒ္ဓါဗီဇ
 အခြေခံရှိသူတို့အတွက် ရည်သန်၍ ထူးကြီးဆရာတော်ဘုရား
 ဟောကြားစဉ်က အသံသွင်း ဖမ်းယူထားသော တိတ်ခွေမှု
 ကူးယူ၍ စာအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ်ကာ ဖြန့်ချိလိုက်ကြောင်းကို
 ဖော်ပြရင်း နိဂုံးသတ်ရပေတော့သည်။

အယူလုံ့မှားသူနှင့် မာရ်စစ်သည်ကိုနှိမ်နင်းလျက်
 မောဟအမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင်
 ထိန်ထိန်ညှိုးသော တရားမြို့တော်ကြီးကို
 တည်ထောင်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဦးကုဏ္ဍလ

ဓမ္မာစရိယ၊ ဒီဃဘဒ္ဒဏက

ထူးကြီးဓမ္မဗိမာန်

ကျိုက္ကဆံလမ်း။

သာသနာကျင့်သုံးပုံနည်းပြတရားတော်

သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၅၂၃-ခုနှစ်၊ ကောဇာ
သက္ကရာဇ် ၁၃၄၁-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၂-ရက်
ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ပရိ-
ဝုဏ်အတွင်း တည်ခင်းအပ်သော ဆိပ်ကမ်းလုပ်သား
ဓမ္မာရုံတော်ကြီးတွင် မလ္လာန် ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား လှူ
အသင်း ရန်ကုန်မြို့၏ ၁၃၄၀-ခုနှစ် ပဌမအကြိမ်အလှူ
ရေစက်ချ အနုမောဒနာနှင့် ၁၃၄၁-ခုနှစ် ဒုတိယ
အကြိမ် အလှူတော်ဖွင့် ဓမ္မသဘင်တွင် ဟောကြား
အပ်သော ဥပါလိထေရာပဒါန် ဥပါလိထေရဂါထာ
၌လာသော အနုမောဒနာ ဓမ္မကထာဒေသနာ။

၎င်းဒေသနာတော်ကို တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် တရားနာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အနေဖြင့် တရားမဟောခင် တရားမနာခင် ရှေး
ဦးစွာ ဒီတရားဒေသနာတော်များကို ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်များကို သဒ္ဓါ
ကြည်ညို ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြရအောင် အမျိုး
ကောင်းသားများ အမျိုးကောင်းသမီးများကလဲ လက်အုပ်
ချီးမြှောက်ထားကြပါ။ ဘုန်းကြီးက သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား
ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်များကို

၂ သာသနာကျင့်သုံးပုံနည်းပြတရားတော်

ရွတ်တတ်သရဇျာယ်ပြီးတော့ ဘုရားရှိခိုးပါမယ်။ ဘုရားရှိခိုး ထဲမှာပါတဲ့ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်များကို အာရုံပြုကြပြီး တော့ ဒီကနေည့် တရားတော်များကို နာယူမှတ်သား၍ သာသနာပြု ကုသိုလ်ထူးကို ဆည်းပူးတော်မူကြတဲ့ သူတော် စင် အမျိုးကောင်းသားများအမျိုးကောင်းသမီးများ သဗ္ဗညု ရှင်တော်မြတ်ဘုရားနိဗ္ဗာန်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူး တော်များကို ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားများတော် မူနိုင်ကြပါစေ သော်။

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်က ဘုရားရှိခိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(သုံးကြိမ်)

အရဟတော၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ရန်သူ အပေါင်းတို့မှ ဝေးကွာ ကင်းလွတ်တော် မူပါပေထသော။ အရဟတော၊ တထောင့်ငါးရာကိလေသာရန်သူအပေါင်းတို့ ကို အောင်တော်မူ၊ နိုင်တော်မူ၊ သတ်တော်မူတတ်ပါပေထ သော။ အရဟတော၊ သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက် အချက် အချာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတရား နှစ်ပါးတို့ဦးစီးတဲ့ ပုညာဘိ သင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အာနန္ဒာဘိသင်္ခါရဟုဆိုအပ်ကုန် သော သင်္ခါရစက်တို့ကို မလည်မပတ်နိုင်အောင် ချိုးဖျက် တော်မူတတ်ပါပေထသော။ အရဟတော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပစ္စည်းလေးဖြာ လူဒါနိုးဘွယ်ရာနှင့် တကွ အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြုခြင်း၊ မှီဝဲဆည်းကပ်

အားကိုးအားထားပြုလုပ်ခြင်း၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ပူဇော်ခြင်း
တို့ကိုခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူပါပေထသော။ အရဟတော၊
ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှုအရာ၊ စိတ်
အမှုအရာတို့ဖြင့် မကောင်းမှု မှန်သမျှတွေ့ကို ပြုတော်မမူ
တတ်ပါပေထသော။ မကောင်းမှု မှန်သမျှတွေ့ကို ပြော
တော်မမူတတ်ပါပေထသော၊ မကောင်းမှုမှန်သမျှတွေ့ကို ကြံ
စည်တော် မမူတတ်ပေထသော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သင်္ခတ အသင်္ခတအားဖြင့် ပြားသော
သင်္ခါရ ဝိကာရ လက္ခဏ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော
ဥေယျဝါဒတန် တရားမှန်ကို ဆရာမကူ သယမ္ဘူမှန် ပင်ထွက်
ညက်ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်ကောင်းစွာ
ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်ပါပေထသော။

ဘဂဝတော၊ ဣဿရိယ ဓမ္မ ယသ သိရိ ကာမ ပယတ္တမညံ
ဘုန်းတော်ခြောက်လီနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေထသော။

ဟဿ၊ လောကဓမ်ဓလေ့ မှန်တိုင်းတွေ့လည်း မရွှေ့မယိုင်
ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ ပကတိ
သော တာဒိဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေထသော ထို
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးအား။

အမှာကံ၊ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် တရားနာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြကုန်
သော ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ငါးခန္ဓာကို သူ ငါသမုတ် အကျွန်ုပ်
တို့၏။

နမော၊ တရားဟော၊ တရားနာ၊ ဘေးရန်ကွာ၍ အန္တရာယ် ကင်းလို့ခြင်း ဟောလိုသောတရားတော်မြတ်၏နာယုမုတ်သား ၍ ပွားများအားထုတ်သော တရားတော်မြတ်၏ အရဟတ္တ ဖိုလ်ပေါက် အပြီးအဆုံးသို့ရောက်အောင် အထောက်အပံ့ကို ကောင်းစွာမသွေ ပြုနိုင်ပါစေခြင်းငှာ ကိုယ်နှုတ်နှုလုံး သုံး ပါးပျောင်းပျော့ အန်ကိုလျော့၍ ကန်တော့မြတ်နိုး လက်စုံ မိုးလျက် ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ပါ စေသတည်း။

သံဃေ သံဃေ သံဃေ

“ဒုတိယအကြိမ်ဖြစ်သွားပြီပေါ့နော်” “မှန်ပါ”

“မလွန် ဆန်လှသင်းကောက် ဆားနှင့် ဆီလှအသင်း ရန်ကုန်မြို့ရှိ နှစ်ကြိမ်မြောက် ဆားနဲ့ဆီ လှဒါန်းတဲ့ အသင်း၊ ဆားဆိုတာကတော့ ဘယ်နေရာမဆို သူပါမှ ကိုစွဲပြီးတပဲ ဆား၊ ဟုတ်လား” “မှန်ပါတုရား”

“အစစ အရာရာ သူမပါယင် ဘယ်ဒင်းမှနေရာမကျဘူး။ ဒီတော့ အပဟာရ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ သူကလဲ အရေးကြီးတဲ့ ဝတ္ထုစွဲဦးတမျိုးဘဲ။ ဒီတော့ အဲဒီအရေးကြီးတဲ့ ဝတ္ထု စွဲဦးကို လှဒါန် ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အရေးကြီးတဲ့ အရာ ဝတ္ထုကို အလှခံပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရသည်ဖြစ်သောကြောင့်အရေး အကြီးဆုံးတရားတော့ ရကြရမှာပေါ့ ဟုတ်လား” “မှန်ပါတုရား”

“အေး ဒီတော့ ဘုန်းကြီး ဒီကနေ့ ဟောမှာကတော့ အနုပညာဒနာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး၊ သာသနာတော်ကြီး နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဟောမလို့၊ အဲဒီအနုပညာဒနာနဲ့ ပတ် သက်လို့တော့ နောက်ည နောက်ညတွေမှာ ပင့်လျှောက်ထား တဲ့ ဓမ္မကထိကဆရာတော် တွေက ဟောကြပါလိမ့်မယ်၊ ဟုတ်လား” “မှန်ပါဘုရား”

သာသနာကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရန် ဝန်မလေး

ဒီတော့ ဘယ်ကိစ္စဘဲဖြစ်ဖြစ် သာသနာတော်မှာ သာ သနာကိစ္စ လုပ်ငန်းတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ သာသနာအတွက်ဆို ယင် ဘုန်းကြီးတို့ ဘယ်ကိစ္စဆိုသာသနာ့ဝန်ထမ်းတယောက် အနေနဲ့ ဆောင်ရွက်ရမှပင် သို့မဟုတ် မအားလပ်ယင် တော့ မဘတ်နိုင်ဘူးပေါ့ကွယ် ကိစ္စတွေက ဝိုင်းဆုံးနေလို့ ဟုတ်လား” “မှန်ပါဘုရား”

ရှေးဆရာတော်ကြီးများ သာသနာတော်နှင့်လောက သားများအတွက် ဆုတောင်းပတ္တနာပြုတော်မူပုံ

သာသနာဿဝ လောကဿ၊ ဝုဇ္ဈိကဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

[ဒီဂါထာက ထေရဂါထာ သို့မဟုတ် ဥပါလိထေရာ အပဒါန်မှာလာတဲ့ သာသနာရေး အသုံးချနည်း လေးမျိုး ကို ဟောမလို့ ပဏာမပျိုးလိုက်တဲ့ ဂါထာ။]

သာသနာသဿ စ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မြတ်ကြီး
 ၏၎င်း။ လောကဿ၊ သာသနာတော်ကို မှီခို၍ ကြည်ညို
 လေးစား လှူဒါနများ၏၎င်း။ ဝုဇ္ဈိ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ
 နှစ်ဖြာ၏ တိုးပွားခြင်းသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
 ဘဝတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ သာသနမ္ပိ စ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင်
 ဆောင်ရွက်နိုင်ထ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို
 ၎င်း။ လောကဉ္စ၊ သာသနာတော်ကို မှီခို၍ ကြည်ညိုလေး
 စား ခန့်ကြဲလှူဒါနများကို၎င်း။ ဧဝံ၊ နတ်အပေါင်း
 တို့သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရက္ခန္တု၊ သာသနာ
 တော်ရေး လောကရေးတို့ ဖြတ်လေးကြည်ဖြူ အရေးယူ၍
 ဖေးကူစောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ကြပါစေသတည်း။

သာဓု   သာဓု   သာဓု

“ဘုန်းကြီး တခါတလေ ငယ်ငယ်တုန်းကလို ပြန်ဟော
 မယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်တယ်။ ပါးစပ်က မထွက်ဘူး။ ရှက်
 စရာကြီးတွေ ဖြစ်နေဖော။ ပါဠိတော်ကြီးတွေက ခန့်ငြား
 ပါတယ်ကွယ် ဟုတ်လား” “မှန်ပါ”။

“ဒီဂါထာဟာ ပရိတ်ကြီးမှာပါတဲ့ ဂါထာဘဲ၊ ရှေးက
 မထေရ်ကြီးများ သာသနာတော်နဲ့ သာသနာမှီခိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 များအတွက် ပတ္တနာ အာသိသပြုခဲ့တဲ့ ဂါထာ”။

သာသနာတော်လို့ဆိုတာ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင်
 မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာ
 တသိန်း ကာလပတ်လုံး ဒါနစသော ပါရမီတော်များကို

ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးတော်မူပြီးလျှင် နောက်ဆုံး သိဒ္ဓတ္ထမင်း
သား အဖြစ်မှာ ခြောက်နှစ်တိုင်တိုင် အပင်ပန်းခံပြီးတော့
လူသာမန်တို့ ကြံ့တို့တောင်မှ တွေးတို့တောင်မှ မတွေးဝံ့
လောက်တဲ့ အကျင့်တွေကို ကျင့်ကြံကြိုးစား ပွားများ အား
ထုတ်တော်မူလျက် အပင်ပန်းခံတော်မူပြီးတော့မှ နောက်ဆုံး
တွင် ဗောဓိပင်နဲ့ ရှေ့လွင်တော်မှာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်
ကြီးနှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးကို ပြီးတော့ သတ္တဝါတို့ရဲ့
ကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပါတော့မယ်လို့ ဆောင်ရွက်လို့
သဖြင့် ပါရမီတော်တွေကို ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးတော် မူခဲ့ရ
တယ်။

“တိဏ္ဍာ တာရေယျ-တဲ့ ဟုတ်လား” “မှန်ပါ”။

ဒီပင်္ကေပြုတ်စွာဘုရားရဲ့ ခြောက်ရင်းမှာ နိယာဗျာဒိတ်
ကို ယူတော်မူစဉ်အခါကာလက အဘိညာဏ်ရနေတဲ့သူမမခ
ရှင်ရသေ့ဟာ သမာဓိအား အင်မတန်ကောင်းတယ်။ နာမ်
ရုပ်ကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ဉာဏ်၌မြင်အောင် ကြည့်လိုက်မယ်
ဆိုယင် ချက်ချင်းမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်မျက်လုံးမျိုး သူ့မှားရတယ်။
“မှန်ပါဘုရား”။

အဲဒီမှာ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကြည့်နိုင်တဲ့ဉာဏ်
မျိုးကို ကြည့်နိုင်တဲ့ သမာဓိအား အင်မတန် ကောင်းတဲ့
ဉာဏ်မျက်လုံးနဲ့ အဲဒီတုန်းကကြည့်လိုက်ယင် နာမ် ရုပ်ကို ခဏ
ကလေးနဲ့ သူက ပိုင်းခြားထင်ထင် မြင်သိပြီး သကာလ
ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အဆင့်ဆင့် တက်ပြီးတော့ မဂ်ဖိုလ်ကို

ရသွားနိုင်လောက်တဲ့ ဉာဏ်မျက်လုံးမျိုး သုခမောရရှင်ရသေ့မှာ ရှိတယ်” “မှန်ပါဘုရား”

အဲဒါကြောင့် သုခမောရရှင်ရသေ့ဟာ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ ခြေတော်ရင်းမှာ ဝပ်စင်း လည်းလျောင်းတဲ့ အချိန်တုန်းက သူ့စဉ်းစားခဲ့တယ်မဟုတ် လား” “မှန်ပါ”

ဘယ်လိုစဉ်းစားကြံစည်ခဲ့ဘူးလဲဆိုတာ -

ပထဝီယံ နိပဇ္ဇဿ၊ ဧဝံ မေ အာသိ စေတသော။
ဣစ္ဆမာနော အဟံ အဇ္ဇ၊ ကိလေသေ ဈာပယေ မမ။

ပထဝီယံ၊ မြေဟုခေါ်တွင် ရှံ့ညွှန်ပြင်၌။ နိပဇ္ဇဿ၊ လည်းလျောင်း၍ပေးသော။ မေ၊ သုခမောဟု နာမတွင် ငြား ငါရသေ့အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စေတသော၊ စိတ် အကြံသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ (ဘယ်လိုအကြံဖြစ် လဲ) အဟံ၊ သုခမောမည်သော ငါရသေ့သည်။ ဣစ္ဆ- မာနော၊ အလိုရှိခဲ့သော်။ ဝါ၊ အလိုရှိခဲ့ယင်ဖြင့်။ အဇ္ဇ၊ ဤခါကာလ ဤန့မှာပင်လျှင်။ မမ၊ ငါ၏။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာဟူသမျှတွေကို။ ဈာပယေ၊ ရှိမြို့က်လောင်းကျမ်း စေနိုင်ရာ၏။

လေးသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာတသိန်းလောက်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အကြံ အစည်ကို ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ပြန်ပြောပြတာနော် “မှန်ပါဘုရား” ။

ဒီဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က-

“ရဟန္တာပေါင်း လေးသိန်းနဲ့အတူ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာ
ဘုရားကြွလာလို့ ငါ၏ကိုယ်ကို ရှံညှန်ပြင်မှာ တံတားခင်း
ပြီးစေတဲ့ လည်းလျောင်းနေတဲ့ အချိန်တုန်းက ငါဟာ အလို
ရှိခဲ့ယင် ချက်ချင်း ရဟန္တာဖြစ်သွားနိုင်ခဲ့ပါတယ်တဲ့ ဟုတ်
လား” “မှန်ပါတုရား”

“သူကအဘိညာဉ်ရပြီးသားရသေ့ကဲ့” “မှန်ပါတုရား”

“ဒီ သုမေဓာရသေ့က ဟိမဝန္တာစတာမှာ တရား အား
ထုတ်တာ ခုနစ်ရက်ထဲဘဲ အားထုတ်ရတယ်၊ အဘိညာဉ်
ငါးပါးနဲ့သမာပတ်ရှစ်ပါးကို တင်ထဲရတယ်*။ ဟုတ်လား”
“မှန်ပါ”

“ဒီရသေ့ရဲ့ မျိုးရိုးကလဲ ပုဏ္ဏားမျိုးကဲ့” “မှန်ပါ”။

“သူ့ရသေ့လုပ်ခင်က သူ့မှာ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေဟာ ကုဋေ
ပေါင်း တရာမက များစွာဘဲ ချမ်းသာတဲ့ သူဌေးသား”။
“မှန်ပါ”

“ဗေဒင်သုံးပုံကိုလဲဘဲ တဘက်ကမ်းခပ်အောင်တတ်တယ်၊
ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့အမြင် သူ့ရဲ့အဟွေး သူ့ရဲ့အကြံအစည်က
ဘယ်နှယ်တူးမိလဲဆိုတော့-”

---

*မေဃိယသုတ္တန် ပါဠိတော်ဋီကာစဉ်၊ နှာ-၂၀၇၊ အောက်
ခြေ ရှင်းလင်းချက်ကြည့်။

“ငါသည် တနေ့မှာ ဘဝသစ်ပဋိသန္ဓေ နေရ
အုံးမယ်၊ အိုရအုံးမယ်၊ ငါသည် တနေ့မှာ နာရ
အုံးမယ်၊ သေရအုံးမယ်” ။

“အဲဒီ ပဋိသန္ဓေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းတရားတွေ
မဖြစ်နိုင်တဲ့ အေးငြိမ်းရာဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရှာမှီး
မယ်လို့ဆိုပြီးတော့ တခါထဲ အကြံစေည်ဖြစ်ကာနဲ့ တပြိုင်
နက်ထဲဘဲ ရှိကမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ စပါးတွေ ဆန်တွေ
ရတနာအမျိုးမျိုးတွေဖြစ်တဲ့ ကုဋ္ဌပေါင်းတရားကတဲ ပစ္စည်း
အားလုံးကို ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေးဘဲ စွန့်ကြဲပေးအမ်းပြီး
တော့ တောထွက်တယ် မဟုတ်လား” “မှန်ပါတုရား” ။

“အေး အဲဒီလို တောထွက်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်တရား အား
ထုတ်လိုက်တော့ ခုနစ်ရက်နဲ့ တစ်ဖြစ်လဲ” “အဘိညာဏ်
ရပါတယ်ဘုရား”

“အဘိညာဏ်ငါးပါးကိုရတယ်” ။

“အဲဒီလို အဘိညာဏ်တွေ သမာပတ်တွေကို ရနေတော့
သုဗ္ဗမောရ္ဗင်ရသဟာလေ၊ သူရနေတဲ့ ဈာန်သမာပတ်ချမ်း
သာပေါ်မှာဘဲ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ပြီး နေနေလိုက်တာ သူလို
ချင်တဲ့ သူရှာမှီးနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုတော့ မရသေးဘူး
နော်” “မှန်ပါတုရား” ။

“အခုရနေတဲ့ ဈာန်သမာပတ်ကံ လောကီဈာန်သမာပတ်
တွေက” “မှန်ပါ” ။

“သံသရာ လည်နိုင်သေးတဲ့ ဈာန်တွေ သမာပတ်တွေ”၊
“မှန်ပါဘုရား”။

“အေး အဲဒီလို မိမိရကားတဲ့ လောကီ ဈာန်သမာပတ် ပေါ်မှာ နှစ်သက်မှုမဲ့လျှင်မဲ့တုန်း အဲဒီသုခမောရသေ့ နေ လာခဲ့တာဟာ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားအလောင်း ပဋိသန္ဓေ နေလို့ မြေလျင်လှုပ်ထားတို့၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားလောင်း ဖွားမြင်တာတို့၊ ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါမှာလဲဘဲ စကြဝဠာတိုက် တသောင်းလုံး တုန်လှုပ်ပြီးတော့ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်နဲ့ ဘုရားဖူးကြတာတို့၊ ဟုတ်သေး” “မှန်ပါ”။

“ဘုရားဖြစ်ပြီး သဗ္ဗညုဘဉာဏ် ရပြီးတော့ ဓမ္မစကြာ ကရားဟောတာတို့၊ အဲဒီအခါတွေကို သူ့ဘာမှ မသိခဲ့ဘူး၊ သူရနေတဲ့ဈာန်ပေါ်မှာဘဲ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်နေခဲ့လို့ဘဲ ဟုတ်လား” “မှန်ပါဘုရား”။

“အေး ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် ကိုယ်လုပ်လို့ ကိုယ်ရနေတဲ့ တရားကို လာကယ် အဟုတ်ကြီး ထင်မနေကြနဲ့အုံးနော်”
“မှန်ပါဘုရား”။

“အဲဒီလိုနဲ့ သုခမောရရှင်ရသေ့ ဘုရားလောင်းဟာ ဈာန်နဲ့ မွေ့လျော်နေလို့ ဘဲတာ၊ အခု ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန္တာလေးသိန်းခြံရံပြီးတော့ ဒေသစာရီ ကြံချီတော်မူလာ လို့ ရမှားမြို့က သုဒဿနကျောင်းတော်ကြီးမှာ မြို့သူမြို့သား တွေ သွားကြ လာကြ လူကြ တန်းကြ တရားနာကြနဲ့ တမြို့

လုံး တရုံးရုံးဖြစ်နေတာကို သုခမောရသေ့ကြီး သိရဲ့လား”၊
“မသိပါဘုရား”၊

“မသိဘူး”

“ဘယ်အချိန်ကျမှ သိသလဲဆိုတော့၊ အဲဒီ မြို့သူမြို့သား အမျိုးကောင်းသားသမီးတွေဟာတမြို့လုံးပေါ့လေ၊ အသဒိသ အလူကြီးလူဘိုအတွက် မဏ္ဍပ်တွေ ဆောက်သူက ဆောက်၊ လူဘို တန်းဘို ပစ္စည်းပစ္စည်းတွေကို ပြင်ဆင်ကြတဲ့လူတွေကလဲ ပြင်ကြပေါ့၊ ဟုတ်လား”၊ “မှန်ပါဘုရား”

“အဲ...မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူဘိအတွက် လမ်းတွေ တံဘေးတွေ သုတ်ဆင်ပြင်ဆင်ရှင်းလင်းတဲ့ လူတွေကလဲ သုတ်ဆင် ရှင်းလင်းနေကြကယ် မဟုတ်လား”၊ “မှန်ပါဘုရား”။

“အေး အဲဒီအချိန်အခါမှာ ပေါ့လေ၊ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေ သိဘူး ကြားဘူးကြတဲ့ အတိုင်း သုခမောရရှင်ရသေ့က သူ့သင်္ခမ်းကျောင်းက နေပြီး တော့ မြို့ထဲကို ကောင်းကင်ခရီးက အလေ့မှာ အဲဒီလို လမ်း တွေရှင်းလင်းခုတ်ထိုင် ခင်းကျင်းနေကြတဲ့ ဗရိသတ်ကြီးကို မြင်ရတော့ ကောင်းကင်ကဆင်းပြီးတော့ မေးတယ်။ မေး တော့ မြို့သူမြို့သားတွေက ဖြေကြတာပေါ့လေ”

“လောကမှာ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော၊ လောကမှာ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပါပြီ ထိုမြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူဘိအတွက် ဤလမ်းခရီးတွေကို သုတ်ဆင် ရှင်းလင်းနေကြတာပါ ဘုရား လို့လဲ ဖြေလိုက်တော့...”

ဘုရားဆိုတဲ့အသံကြားတော့ ပီတိလှိုင်းထ

ဗုဒ္ဓေါတိ ဝစနံ သုတံသာ၊ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဟာဝဒေ၊
ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ ကထယန္တော၊ သောမနဿံ
ပဝေဒယိံ။

“ဗုဒ္ဓဝင် ပါဠိတော်က” “မှန်ပါ”

“ဒါနောက်ကြောင်းကို ဘုန်းကြီးနဲ့နဲ့ ပြန်ပြောပေးနေ
တာနော်” “မှန်ပါဘုရား”

အဲဒီလို မြို့သုမြို့သားတွေရဲ့ ဖြေသံကိုလဲ ကြားလိုက်ရော—
တာဝဒေ၊ ထိုအခါ၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝစနံ၊ ဘုရားဟူသော
စကားသံကို။ သုတံသာ၊ ကြားရခြင်းကြောင့်။ မေ၊ ငါ့အား။
ပီတိ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အဟံ၊ သုမေဓာ
မည်သော ငါ့ရသေ့သည်။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ မြတ်စွာဘုရား
မြတ်စွာဘုရားဟု။ ကထယန္တော၊ ယောင်ယမ်း မြည်တမ်း
ပြောဆိုလျက်။ သောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿ
ဝေဒနာကို။ ပဝေဒယိံ၊ ခံစားခဲ့ရပေ၏။

“သောမနဿ ဝေဒနာကဲ့”၊ “မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီ သောမနဿဝေဒနာက ဘာကိုမှီတဲ့ သောမနဿ
ဝေဒနာလဲကဲ့”

“ကာမဂုဏ်က ထွက်မြောက်ခြင်းကို မှီတဲ့သောမနဿ
ပါဘုရား”

“အေး နေက္ခမ္မသိကာ သောမနဿဇဝဒနာနော်”၊ “မှန်ပါ ဘုရား”။

တန်ခိုးအသုံးမချ ခန္ဓာကိုယ်ကို အသုံးချ

“ဘုရား ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာဘို့အတွက် မြတ် စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ရှင်လင်းနှစ်သက်သော စိတ် တွေနဲ့ သူဖြစ်နေတယ်မဟုတ်လား”၊ “ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား”။

“အေး အဲဒီတော့ သူလဲလမ်းရှင်းဘို့အတွက် တနေရာ ကောင်းတယ်။ တောင်းတော့ ဟိုလူတွေကလဲ နဂိုကထဲက သုဇမောရသေ့ကြီးက ဘုန်းကြီးတယ်၊ တန်ခိုးရှိနေတယ် ဆိုတာ သိနေကြတယ် မဟုတ်လား”၊ “မှန်ပါဘုရား”။

“အဲဒီလို သိနေကြတဲ့အတွက် သူတို့က နေရာကောင်း ကောင်း မပေးဘူးကဲ့”၊ “မှန်ပါ”။

“ခြုံထုတဲ့နေရာ ရှိညွှန်တူထူထပ်များပြားတဲ့နေရာ၊ မြေ မညီမညွတ်နဲ့ ချိုင့်ဝှမ်းတွေ များတဲ့နေရာကို ပေးကြတယ် မဟုတ်လား”၊ “မှန်ပါဘုရား”။

“ဒါပေမဲ့ မိမိမှာ တန်ခိုး တူဒီပုဂံဒီတူရှိနေလို့ ဒီနေရာ ကို တခဏချင်းနဲ့ ရှင်းလင်းပစ်နိုင်ပေမဲ့ တန်ခိုးနဲ့မလုပ်ဘူး” “မှန်ပါ”။

ကိုယ်တိုင် မြေကြီးတွေကို ယမ်းပိုးပြီးတော့ သယ်ဖို့တယ် ကိုယ်တိုင် ခုတ်ထင်ရှင်းလင်းတယ်နော်”။ “မှန်ပါဘုရား”။

“အများလုပ်သလိုဘဲ သူလုပ်တယ်”။

“အချိန်ကလဲ ကျလာပြီ သဗ္ဗညုရှင်တော်မြတ်ဘုရားလဲ ကြွလာနေပြီ၊ ရဟန္တာလေးသိန်းနဲ့”။ “မှန်ပါ”။

“သူလမ်းပြင်ဆင်လို့ ပြီးပလား”။ “မပြီးသေးပါဘူး ဘုရား”။

“လမ်းပြုပြင်လို့ မပြီးသေးဘူးနော်၊ နဲ့နဲ့ကျန်နေသေး တယ်။ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူတော့ မြတ်စွာဘုရား ကို သုဒ္ဓမ္မစာရသေ့က သေသေချာချာ ကြည့်တယ်”။ “မှန်ပါ”။

“မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ပါး၊ လက္ခဏာ တော်ငယ် ရှစ်ဆယ်နဲ့ ပြည့်စုံပုံ၊ ဟုတ်လား”။ “မှန်ပါ”။

“ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်လွှတ်ပြီးတော့ ကြွလာ တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆင်းတော် ရူပကာယ၏ ပြည့် စုံပုံ ဟုတ်လား”။ “မှန်ပါ”။

“ကြည့်ပြီးလျှင် အားရကျေနပ်အောင် ဖူးမျှော်ပြီးတော့ ‘ငါဟာ အခုဘဲ ငါ့အသက်ကို မြတ်စွာဘုရားအား ပေးလှူ တော့မယ်’ ဆိုပြီး တခါထဲ သူမပြီးသေးတဲ့ နေရာတလေး နဲ့နဲ့ ရှိညွှန်ထဲမှာ ဝမ်းလျားမှောက် တံတားခင်းတယ် မဟုတ်လား”။ “မှန်ပါဘုရား”။

“ခုနစ်ကနေရာထောက်လာပြီနော်”။ “မှန်ပါ”။

“ဘုရား ဘယ်နေရာဆောက်လာပြီလဲ” “ခုနစ်ကနေရာ ပါဘုရား”

“ခုနစ်ကနေရာက ဘယ်နေရာတုန်း ခြောက်စမ်း” ၊ တံတား ခင်းတဲ့နေရာပါ ဘုရား”

“ဘယ်သူ တံတားခင်းသလဲ” ။ “သူမေဓာရသွေပါ ဘုရား”

“အေး အဲဒီအချိန် ရှုံညှန်ထဲမှာ ဘုရားထံ အသက်စွန့် လှူပြီးတော့ လည်းလျှောက်ခံနေတဲ့အချိန်တုန်းက စဉ်းစား တယ်မဟုတ်လား” ၊ “မှန်ပါဘုရား”

အာဇာနည်သူရဲကောင်းတို့ကြုံးဝါးသံ

ပထဝီယံ နိပန္နဿ၊ ဧဝံ မေ အာသိ စေတဓသဒ။
ဣစ္ဆမာ နော အဟံ အဇ္ဇ၊ ကိလေဓသ ဈာပယေ မမ။

“ဒီဂါထာနော်” ၊ “မှန်ပါ”

“အနက်ပေးပြီးပြီ၊ အဓိပ္ပာယ်ပြောပြီးပြီ မဟုတ်လား၊ ဒီ ဂါထာတည်းမဟုတ်ဘူးကဲ့ - နောက်လေးဂါထာကျန် လေးတယ်။ သူမေဓာ ရှင်ရသေ့ ဘုရားလောင်းတော်ကြီး ကြံစည်ပုံက ငါးဂါထာရှိတယ်။ အခု ဂါထာပြီးပြီနော်”
“မှန်ပါဘုရား”

သူဆက်ပြီးတော့ကြံစည်ပုံက

ကိံ မေ အညာတဝေသေန၊ ဓမ္မံ သစ္စိကတေနိဓ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဟေသံ သဒေဝကေ။

ဣဓ၊ ဤ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။
အညာတဝေသေန၊ မထင်ရှားသောအသွင်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ အရ-
ဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ မြတ်တရားထူးကို။ ဝါ၊ မအို မနာ မသေရာ
နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကကေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဖြင့်။ မေ၊
ငါ့အား။ ကိံ၊ ဘာအကျိုးရှိအံ့နည်း။

“ငါဟာတဲ့၊ ဒီ ဒီပင်္ကရာဘုရားသာသနာတော်မှာ မထင်
မရှား သာမညအနေ ရဟန္တာအဖြစ်နှင့် နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြု
ရရုံနဲ့ငါ့မှာ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲတဲ့ ကြံစည်ပုံက” “မှန်ပါ”။

“သူက ဒီလို ရဟန္တာအဖြစ်နှင့် နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုရရုံ
လောက်ကလေးကို မရည်ရွယ်ဘူးကဲ့၊ ဘုရားကိုဖြစ်ရမှ
ကျေနပ်မှာ” “မှန်ပါဘုရား”။

“ဘာဖြစ်လို့ သူဘုရားဖြစ်ချင်တာလဲ။ နောက်တော့
လာလိမ့်မယ်ဟုတ်လား” “မှန်ပါ”။

အဟံ၊ ငါသည်။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးကို။
ပါပုဏိတံ၊ ရောက်၍ရ၍။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော
လောက၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားသိမြင် ဘုရားရှင်သည်။
ဟေသံ၊ ဖြစ်ဦးအံ့။

ဆိုလိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်က—

“ဘုရားဖြစ်ရမယ်၊ မဖြစ်ဖြစ်အောင်ကိုလုပ်မယ်။ လူ့လောက နတ်လောက ဗြဟ္မာလောကဆိုတဲ့ လောကသုံးပါးမှာ သစ္စာ လေးပါး ပြတ်အရားကို သိမြင်တဲ့ ဘုရားဖြစ်အောင် ကျင့် မယ်-တဲ့” “မှန်ပါဘုရား” ဘုရားဖြစ်တော့ ဘာလုပ်မလဲ။

“တိဏ္ဍော ဘာရေယံ၊

မုဒတ္တာ မောစေယံ၊

ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ-တဲ့”^၁

“မှန်ပါ”

“သုမေဓာရှင်ရသေ့ဘဝနဲ့ ဗျာဒိတ်မရခင်ကတဲက သူ့ဆု တောင်းခဲ့တယ်မဟုတ်လား” “မှန်ပါဘုရား”

“အဘိနိဟာရ တဲ့ ကဲ့၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စွဲစွဲလမ်းလမ်းနဲ့ ရှေးဦးမဆွဲ အရင်းမူလ ကတည်းက ဆုတောင်းခဲ့တာ”

“မှန်ပါဘုရား”

တိဏ္ဍော၊ သံသရာမှ ကူးခပ်ပြီးသော။ အဟံ၊ ငါသည်။
တာရေယံ၊ သတ္တဝါဝေနေ များဗိုလ်ခြေတို့ကို သံသရာမှ
ကူးခပ်လွန်မြောက်စေအံ့။

မုဒတ္တာ၊ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော။ အဟံ၊
ငါသည်။ မောစေယံ၊ သတ္တဝါဝေနေ များဗိုလ်ခြေတို့ကို
သံသရာကြီးမှလွတ်မြောက်အောင် လုပ်အံ့။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဌ။ ၁၂။ စရိယာ၊ ဌ။ ၂၇၄။

ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိပြီးသော။ အဟံ၊ ငါသည်။
ဗောဓေယျံ သတ္တဝါတွေကို သစ္စာလေးပါးသိအောင်ညွှန်ပြ
ဆုံးမဟောကြားပေအံ့။

“ဒီလို အကြံအစည်ပြုပြီးတော့ ဆုတောင်းခဲ့တယ်မဟုတ်
လား” “မှန်ပါဘုရား”

အေး- အဲဒါကြောင့် သုမေဓာရှင်ရသေ့ ရှံညွှန်မှာ
လည်းလျှောင်းပြီးတော့ အသက်ကိုစွန့်လွှတ်ပြီးတော့ နေတဲ့
အခါတုန်းက-

သုမေဓာရသေ့ ဘဝက ထူးမြတ်တဲ့စိတ်

ကို မေ ဧကေန တိဏ္ဍေန၊ ပုရိသေန ထာမဒဿိနာ၊
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ သန္တာရေဿံ သဒေဝကံ။

ထာမဒဿိနာ၊ ယောကျ်ားကောင်း တို့ရဲ့ အားအစွမ်း
လုံ့လကိုကောင်းစွာသိမြင်၍နေသော။ ပုရိသေန၊ ယောကျ်ား
ကောင်း တယောက်စင်စစ် အမှန်ဖြစ်ပါလျက်နဲ့။ ဧကေန
တိဏ္ဍေန၊ တယောက်ထည်းထည်း နိဗ္ဗာန်ကို ကူးသွားသဖြင့်။
မေ၊ ငါ့အတွက်။ ကိံ၊ ဘာအကျိုးရှိမှာနည်း။ သဗ္ဗညုတံ၊
သဗ္ဗညုဘဉာဏ်တော်မြတ်သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ကောင်းစွာ
မသွေရောက်တော်မူပြီး၍။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော၊
လောကံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ သန္တာရေဿံ၊ သံသရာ
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်မသွေ ကယ်တင်တော်မူခဲ့ပေအံ့။

“ငါသည် မိမိရဲ့ အားအစွမ်းကို သိမြင်နေတဲ့ယောက်ျား
 ကောင်းတယောက် ဖြစ်နေပါလျက်သာနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ
 ထပ်တလဲလဲဖြစ်ပြီးတော့ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာရေ
 အယဉ်ကြောမှာ မျောချင်တိုင်း မျောနေကြတဲ့ သတ္တဝါ
 တွေကို ကျောခိုင်းပြီးတော့ ငါတယောက်ထဲ ငြိမ်းအေးချမ်း
 မြေရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းဘက်သို့ ကူး
 သွားခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိမှာတုန်း တဲ့” “မှန်ပါဘုရား”

“ဘေးအမျိုးမျိုး အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်တွေ ဒုက္ခပင်
 လယ်ဝေနေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေကို ဟုတ်လား” “မှန်ပါ”။

“ဘေးအမျိုးမျိုးတွေ ဆိုက်မနေကြဘူးလား”

“ဆိုက်နေပါတယ်ဘုရား”

“ဇာတိမီး ဇရာမီး မရဏမီးတွေ ရာဂ ဒေါသ မောဟ
 မီးတွေ ဟုတ်လား” “မှန်ပါ”

“သောကမီး ပရိဒေဝမီး ဒုက္ခ ဒေမနဿ ဥပါယာသဆို
 တဲ့မီးတွေ တဟုန်းဟုန်း လောင်မြိုက်မနေကြဘူးလားကဲ့”

“လောင်မြိုက်နေပါတယ်ဘုရား”

“ဘယ်နှစ်ပါးတုန်း” “တဆယ့်တပါးပါဘုရား”

“အေး အဲဒီလိုမီးတဆယ့်တမျိုးတို့ လောင်မြိုက်နေကြတဲ့
 သတ္တဝါတွေကို “သတ္တဝါ” ဆိုတာ မြဟွာလဲပါတယ်၊
 နုတ်လဲပါတယ်နော်” “မှန်ပါ”

လူတို့က “တိရစ္ဆာန်တွေလဲပါတယ်ကဲ့” “မှန်ပါ
ဘုရား”

“သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ-စိုးရိမ်ပူဆွေးငို
ကြွေးရခြင်း ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဒေတွ တွေ့မနေကြ
ဘူးလား” “တွေ့နေပါတယ်ဘုရား”

“သောက-စိုးရိမ်ကြောင့်ကြပူပန်ရမှုဒေတွမဖြစ်ဘူးလား’
“ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား”

“ကမ်းရေ၊ သမီးရေ၊ တွေ၊ ဝတ်ရေ၊ စားရေ၊ တွေ၊ နေ
ရေ၊ ထိုင်ရေ၊ တွေ အကုန်လုံး ပူနေကြရတယ်မဟုတ်လား”
“မှန်ပါဘုရား”

အေး အဲဒီလို မီးအမျိုးမျိုးအလောင်းခံပြီးတော့
သံသရာရေယဉ်းကြ-မှာ မျှောပါနေကြတဲ့ သတ္တဝါ
တွေကို ငါ ဘုရားဖြစ်အောင် ကျင့်ပြီးတော့ပါရမီ
ကုသိုလ်တွေကို ဖြည့်ဆည်းပြီးတော့ သဗ္ဗညုဘဉာဏ်
တော်ကို မုအောင်ကျင့်လို့ သဗ္ဗညုဘဉာဏ်ရလို့ ဘုရား
ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ဒီ ဒုက္ခသယ် သတ္တဝါတွေကို သံသရာ
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်မယ်တဲ့” “ဟုတ်
လား” “မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒါဟာ အဘိနိဟာရ ဘုရားရှင်ရဲ့ အလောင်း
တော်ဘဝက ရှေးဦး ဆုတောင်းတော်ကြီးနော်”
“မှန်ပါဘုရား”

ဣမိနာ မေ အဓိကာရေန၊ ကတေန ပုရိသုတ္တမေ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ တာရေမိ ဇနတံ ဗဟံ။

ပုရိသုတ္တမေ၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော။ မေ မယံ၊
ငါ့သုမေဓာရနသုသည်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ ဣမိနာ
အဓိကာရေန၊ ကိုယ်အသက်ကို ငဲ့ကွက်မညွှာ စွန့်လွှတ်ကာ
ဖြင့် ညွှန်မှတ်ဝပ်လျောင်း ဤသို့ လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သော
ကောင်းမှုကုသိုလ်ထူးကြောင့်။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်
တော်သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ ဗဟံ၊ ဘေးဒုက္ခအဖို့ဖို့ကို
အစွန့်အဆန်ခံစား များပြားလှစွာသော။ ဇနတံ၊ လူ နတ်
မြတ်စွာ သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ သံသာရသောတတော၊
သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာရေအယဉ်မှ။ တာရေမိ၊ ဒုက္ခ
ဝေပယ်မိမ်း ကင်းငြိမ်းအေးအောင် မနှေးအလျင် ကယ်တင်ပေ
တော့အံ့။

ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားသည် နောက်ပါ ရဟန္တာ
မေးသိန်းတို့နှင့်အတူ တပည့်တော်ကို နှင်းပြီး ကြ
တော်မူပါဘုရား။ ရှုံညွှန်တို့ကိုနှင်းတော်မူပါနှင့်
ဘုရား။ တပည့်တော်ကို နှင်းပြီး ကြတော်မူခြင်း
သည် တပည့်တော်၏အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်
ဘုရားလို့ အဲဒီလိုတောင်းပန်လျှောက်ထားပြီးတော့
မိမိခန္ဓာ ကိုယ် အသက်ကို ပခာနာမှထားဘဲ ညွှန်
ပျောင်းမှတ် ဝပ်လျောင်းရတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ထူး
ကြောင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရပြီး ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါ

မှာ သံသရာမှာ မျောပါနေကြတဲ့ သတ္တဝါအပေါင်း
ကို ကယ်တင်မယ်” တဲ့။

“ဆိုလိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကနော်”၊ “မှန်ပါတုရား”

“ဒါတင်လားဆိုတော့မကသေးဘူးကဲ့၊ ဒို့ ဘုရားလောင်း
က စိတ်နဲ့ ကြံ့ခည်ဆုတောင်းတဲ့ ဂါထာက တဂါထာ ကျန်
သေးတယ် ဟုတ်လား” မှန်ပါတုရား”

အေး ဒါကြောင့်—

သံသရာသောတံ ဆိန္ဒိတော၊
ဝိဒ္ဓိံ သေတော တယော ဘဒေဝ။
ဓမ္မနာဝံ သမာရူယ၊

သန္တာ ရေသံ သဒဒေဝကံ။” တဲ့—

“စိတ်နဲ့ ကြံ့ပြီးတော့ ဆုတောင်းတယ်” “မှန်ပါ”

“မနေ့ပထမိပေ” “မှန်ပါ”

အဟံ၊ ငါ့သုခမစေရသေ့သည်။ သံသာရသောတံ၊ သံသရာ
တည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာရေအယဉ်ကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်တောက်
၍။ တယောဘဒေဝ၊ ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝလို့ ဆိုတဲ့
သုံးဘုံလောကသုံးဘုံတို့ကို။ ဝိဒ္ဓိံ သေတော၊ ဖျက်ဆီးပြီးတော့-

“ဖျက်ဆီးပစ်မယ်တဲ့ကဲ့” - “မှန်ပါ”

“ရူပဘဝကိုလဲ သူဖျက်ဆီးပစ်မယ်။ အရူပဘဝကိုလဲ သူ
ဖျက်ဆီးမယ်၊ ကာမဘဝကိုလဲ သူဖျက်ဆီးပစ်မယ်၊ ဟုတ်
လား”၊ “မှန်ပါတုရား”

ဆိုလိုတာကတော့—

“အဲဒီ ကာမဘဝရယ် ရူပဘဝရယ် အရူပဘဝရယ် ဆိုတဲ့ ဘဝသုံးပါးကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ကမ္မဘဝသင်္ခါရတွေ၊ ကိလေသာတွေကို အမြစ်ပြုတ်အောင် ဖျက်ဆီးပစ်တာကို ဆိုလိုတယ် နော်” “မှန်ပါဘုရား”

အေး အဲဒါကြောင့်—

တယောဘဝ၊ ဘဝသုံးပါးတို့ကို။ ဝိဒ္ဓိဒသတ္တံ၊ ဖျက်ဆီးပြီးတော့။ ဓမ္မနာဝံ၊ အရိယာခွင်တည်းဟူသောအရားလှေ သင်္ဘောသို့။ သမာဓရယျ၊ ကောင်းစွာ ဟက်စီးလျက်။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို။ သန္တတရေသံ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်မည့် ကယ်တင်တော်မူပေတော့အံ့—

အထောက်အပံ့နှစ်မျိုးစုံမှ တရားဟောနိုင်

ဒီလို ကြိုးဝါးတော်မူပြီးတော့ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကာလာတ်လုံး ဒါနစတဲ့ ပါရမီတော်တွေကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးတော်မူပြီးလျှင် ပါရမီအင်အားဖြည့်လို့ တရားဖြစ်ပြီ။ သတ္တဝါတွေကို ကယ်တင်နိုင်တဲ့ အခြေအနေထောက်ပြီဆိုတော့ ပါရမီအင်အားဖြည့်လို့ တရားဖြစ်ရုံနဲ့ သတ္တဝါတွေကို ကယ်တင်နိုင်တဲ့အရေးကို ကြည့်လိုက်တော့ ဝိသာခါ အနာထပိဏ်စတဲ့ တကမ တကမ မများလို့ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတွေကို ရှင်တော်ဘုရား တရားဟောနိုင်တဲ့အတွက် အထောက်

အပုံက လိုလာပြန်သေးတယ်ကဲ့ ဟုတ်လား။ “မှန်ပါ ဘုရား”

“ဘယ်သူမျှ ထောက်ပံ့မယ့်သူ မရှိဘူးဆိုယင် ဘုရားဖြစ် ပေမယ့် တရားဟောနိုင်ပါ့မလား” “မဟောနိုင်ပါဘုရား”

ဒီတော့ တခါတရံ မြတ်စွာဘုရားက အနာထပိဏ်သူဌေး ကြီးကို ဟောတယ်။

- ကျောင်းတကာကြီးတဲ့၊ သတ္တဝါတွေကို ချွတ်တော်မူဘို့ရန်အတွက် တရားဟောတော်မူနေရ တယ် ဆိုတာ ဝေးတဲ့အကြောင်းကိုကြည့်ယင် ပါရမီ အင်အားတည်းဟူသော အထောက်အပံ့ အကြောင်း တခု—

နီးတဲ့အကြောင်းကိုကြည့်မယ်ဆိုယင် ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ်စသော တကာ တကာမများက သဗ္ဗညု ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို စားရေး ဝတ်ရေး နေရေး ကျန်းမာရေးစသည်တို့ကိုမကြောင့် ကြ မစိုးရိမ်ရအောင် ထောက်ပံ့လှူဒါန်းပြီးတော့ နေအယ် ဆိုတဲ့ စွည်းလေးပါးဖြင့် တကာ တကာမ များရဲ့ ထောက်ပံ့မှုအကြောင်းတခု—”

ဒီအကြောင်း နှစ်ခုကို မှီပြီးတော့ ငါဘုရားကိုယ်တော် မြတ်သည် သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲက ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်တော်မူနိုင်ပါ့မလား။

“ဒီတော့ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သတ္တဝါတွေကို ကယ်တင်တော်မူတဲ့ နေရာမှာ အကြောင်း ဘယ်နှစ်မျိုးပါလိမ့်” “နှစ်မျိုးပါဘုရား”

အကြောင်းတခုက ဘာတုန်း-

“ပါရမီ အင်အား တည်းဟူသော အကြောင်း၊ ကိုယ် တော်မြတ် ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးခဲ့တာ”

အကြောင်းတခုက--

“တကာ၊ တကာမများရဲ့ ဆွမ်းစားရေးအတွက်၊ ဘက်န်း ဝတ်ရေးအတွက်၊ ကျောင်းနေရေးအတွက်၊ ပြီးတော့ဘာလဲ”

“ဆေးပါဘုရား”

ဆေး ကျန်းမာရေးအတွက်။

ပါရမီ အင်အားပြည့်ပြီးတော့ အလုပ်လုပ်နိုင်တဲ့ အသိ ဉာဏ် ရှိပေမယ့် အဲဒီအလုပ် လုပ်ရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ-

၁။ ကျန်းမာရေး မပြည့်စုံယင် ဒီအလုပ် လုပ်နိုင် ပါ့မလား၊
“မလုပ်နိုင်ပါဘူးဘုရား”

၂။ စားရေး မပြည့်စုံယင်ကော၊
“မလုပ်နိုင်ပါဘူးဘုရား”

၃။ ဝတ်ရေး မပြည့်စုံယင်ကော၊
“မလုပ်နိုင်ပါဘူးဘုရား”

၄။ နေရေး မပြည့်စုံယင်ကော၊
“မလုပ်နိုင်ပါဘူးဘုရား”

“ဘယ်နည်းနဲ့မှ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါဝေ
နေ များမိုလ်ခြေတို့ကို ဒေသစာရီ လှည့်လည်ပြီးတော့ ချေ
ချွတ်တော်မူနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး၊ ဟုတ်လား” “မှန်ပါဘုရား”။

ဒီတော့-

ကျန်းမာရေး ပြည့်စုံတိုရန်အတွက် ဆေးပစ္စည်း
တည်းဟူသော အထောက်အပံ့။

နေရေး အတွက် ကျောင်းပစ္စည်း တည်းဟူသော
အထောက်အပံ့။

ဝတ်ရေး အတွက် သင်္ကန်းပစ္စည်း တည်းဟူသော
အထောက်အပံ့။

စားရေး အတွက် ဆွမ်းပစ္စည်းလို့ဆိုတဲ့ အထောက်
အပံ့။

ဒီ အထောက်အပံ့ကြီး လေးခုကို တကာ တကာမများ
ကို မှီပြီးတော့ အဲဒီ အထောက်အပံ့ကြီး လေးခုကို သဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ရတော်မူတယ်၊ “မှန်
ပါဘုရား”။

အဲဒီလို ရသည်ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ဖြည့်
ကျင့်ဆည်းပူးခဲ့တဲ့ ပါရမီတော် အင်အားကြောင့် သိထားတဲ့
သဗ္ဗညုတဉာဏ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် သတ္တဝါဝေနေ များ

ဗိုလ်ခြေတို့ကို ကိုယ်တော်မြတ် သံသရာက လွတ်မြောက်သလို သတ္တဝါတွေကိုလဲ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်တော်မူနိုင်ခဲ့တာ။ “မှန်ပါဘုရား”

ပစ္စည်းလေးပါး ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မှု သာသနာအရှည်တည်တံ့မယ်

ဒီတော့ သာသနာတော်မှာ ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေးပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မှုလို့ဆိုတာ ပါရမီ အင်အားဖြည့်သလောက်ပဲ သူ့လဲ အရေးကြီးတဲ့ အပိုင်းက ပါလာတယ်။ “မှန်ပါဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရား အလုပ် လုပ်နိုင်ဘို့ရန် အတွက်နော်”။ “မှန်ပါဘုရား”

“ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေးပစ္စည်းလေးပါးတို့တွင် အခုဘုန်းကြီးတို့ ရန်ကုန်မြို့ရှိ အမျိုးကောင်းသားများ သမီးများကလဲဘဲ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးရယ် မင်းဝံ့တောင်ရိုးရယ် မင်းကွန်းတောင်ရိုးရယ်ဆိုတဲ့ တောင်ရိုးကြီးသုံးခုမှာ သီတင်းသုံးပြီးတော့ ပရိယတ်နဲ့ ပဋိပတ်ကို အားထုတ်ပြီး သာသနာ့အင်အားကို ဖြည့်တင်းနေကြတဲ့ ရဟန်း သာမဏေ သူတော် သီလရှင်များကို တနိုင်ငံလုံးကနေပြီးတော့ ဆွမ်းဆန်ကော် အလှူကြီးလှူပြီး မလွန်ဆန်လှူသင်းက နေပြီးတော့ ကြီးပွားလာလိုက်တာ အခု ဆန်တင်မကဘူး၊ ဆားရော ဆီရော ဟုတ်လား”။ “မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒါ ဘာလဲ အာဟာရအတွက် အထောက်အပံ့။ ဒီ အာဟာရအတွက် အထောက်အပံ့ မရဘူးဆိုခဲ့လို့ရှိလျှင် ကိုင်း-ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကော သာသနာပြုနိုင် ပါ့မလား”။ “မပြုနိုင်ပါဘူးဘုရား”

ပြုနိုင်တဲ့ အင်အားတွေ ရှိတယ်နော်”။ “မှန်ပါ”

“အဲဒီ အာဟာရတည်းဟူသော အထောက်အပံ့ကို မရ တည်ဖြစ်သောကြောင့် သာသနာပြုနိုင်ပါ့မလား”။ “မပြုနိုင် ပါဘူးဘုရား”

“မပြုနိုင်ဘူး။ ပါရမီ အင်အားလဲရှိတယ်။ ဆွမ်းဆိုတဲ့ အာဟာရ အထောက်အပံ့လဲရှိတယ်လို့ဆိုတော့ သာသနာပြု နိုင်တဲ့အတွက် သာသနာ ဒီကနေ့ထိ အရှည်တည်တံ့အောင် ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားများ သမီးများ ဆက်လက် ပြီးတော့ စောင့်ရှောက်လာခဲ့တာ”။ “မှန်ပါ”

သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ

သာသနာဿ စ၊ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်ကြီး၏ ၎င်း။ သာသနာဟာ ဘာလဲ။ “ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်း သားတွေ သမီးတွေ သာသနာဟာ ဘာတုန်း။ သဒ္ဓမ္မသုံး ဖြာ တဲ့”

“ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မ အဓိကသဒ္ဓမ္မလို့ဆိုတဲ့ ဒီ သဒ္ဓမ္မ သုံးပါးသည်သာလျှင် သာသနာ”။ “မှန်ပါ ဘုရား” ။

ပိဋကသုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ် ပရိယတ္တိကို သင်အံ
ပို့ချခြင်းသည် ပရိယတ္တိ သာသနာ။

ဝိပဿနာတရားတွေ့ဟောတယ်၊ ဝိပဿနာလုပ်
ငန်းတွေကို လုပ်နေကြတယ် ဆိုတာဟာ ပဋိပတ္တိ
သာသနာ။

မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရသွားတယ်ဆိုတာကတော့

အဓိဂမသာသနာ။

အဲဒါ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြား၊ သာသနာဟာ ဒါဘဲ။

သာသနာပြုလုပ်ငန်း၌ သုံးမျိုး

“ဒီတော့ သာသနာပြုချင်တယ်ဆိုယင် ပရိယတ္တိကို ပြုပါ၊
ပဋိပတ္တိကို ပြုပါ၊ အဓိဂမ ရအောင် လုပ်ပါ”၊ “မှန်ပါ”

“အဲဒီ သုံးမျိုးသည် သာသနာပြုလုပ်ငန်း သုံးမျိုးဘဲ”၊
“မှန်ပါဘုရား”

အဲဒီ သာသနာပြု လုပ်ငန်းလုပ်တဲ့နေရာမှာ ပရိယတ္တိကို
ပဋိပတ္တိကိုအဓိဂမကိုရအောင် ကြိုးကုတ်အားထုတ်တော် မူနေ
ကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များကိုဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေးဆိုတဲ့ပစ္စည်း
လေးပါးတို့ဖြင့် ထောက်ပံ့ပြုစုတဲ့ လုပ်ငန်းကို လုပ်နေယင်
‘အဲဒါ ဘာလုပ်ငန်းတုန်း’ ‘သာသနာပြုလုပ်ငန်းပါဘုရား’
ဒါ သာသနာပြုလုပ်ငန်း။ “ဟုတ်လား”၊ “မှန်ပါဘုရား”။

တကာတကာမအပေါ် သာသနာအမှီပြုရပုံ

သာသနာသ ဝါသဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်ကြီး၏၎င်း။
လောကဿ၊ သာသနာမှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစား လူအများ
၏၎င်း။

“ဒီသာသနာတော်က အခုနင်ကပြောတဲ့ အထောက်အပံ့
တွေပေါ်မှာ မှီနေရတော့ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသား
တွေ သမီးတွေ အပေါ်မှာကော မမှီရဘူးလား”။ “မှီရပါ
တယ်ဘုရား”

“ဒီအမျိုးကောင်းသားများ သမီးများက လူမှ တန်းမှ
ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး ဆိုတဲ့ ပစ္စည်း လေးပါးက
သာသနာတော်မှာ လုံလောက်မယ် မဟုတ်လား”။ “မှီရပါ
ဘုရား”

“အဲဒီသာသနာတော်မှာ ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး
ပစ္စည်းလေးပါး တည်းဟူသော အထောက်အပံ့ ရမှလဲဘဲ
ပရိယတ္တိသာသနာတော်က ကြီးပွားမယ်။” “မှီရပါ”

“ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကလဲ ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း
ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး အထောက်အပံ့ရမှ ကြီးပွားနိုင်တယ်
နော်” “မှီရပါ”

သံဃာတော်အား ပစ္စည်းလေးပါး လူဒါန်းရန်
ဘုရားရှင် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်

ဒီနေရာ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် မြတ်စွာဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာရောက်

လူဒါန်းကြကုန်သော သာသနာတော်နဲ့လဲ အပ်စပ်၍ အပြစ်
လဲကင်းတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ကိုယ်တော်မြတ် ကိုယ်
တော်တိုင် အလှူခံတော်မမူပဲ သံဃာတော်များကို လေးစား
သဖြင့် သံဃာတော်တို့အားသာ လူဒါန်းစေတော် မှဲ့ပေါ
တယ်။

ဥပမာ—

ပြုရလျှင် ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂ
သုတ်တော်ဝယ် မိထွေးတော်ဂေါတမိသည် သဗ္ဗညု
ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ရည်ရွယ်၍ သင်္ကန်းသစ်တစ်
ကို ကိုယ်တိုင် ရက်လုပ်ပြီးလျှင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
ထံမှောက်သို့ ရောက်အောင်သွားပြီးတော့—

“ဣဒံ မေ ဘန္တေ နှဝံ ဒုသာယုဂံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ
သာမံ ကန္တံ သာမံ ဝါယိတံ တံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ
မဋ္ဌိဂုဏှတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ”

[မ-၃၊ ၂၉၆၊ နှာ]

လို့ လျှောက်ထားတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဘုန်းတော်
ခြောက်ပါးသခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်မ
ကိုယ်တိုင် ချည်ငင်ပြီးတော့ တပည့်တော်မ ကိုယ်တိုင် ရက်
ထားတဲ့ ဒီသင်္ကန်းအစုံကို အရှင်ဘုရားကိုယ်တိုင်အလှူခံတော်
မူပါဘုရားလို့ လျှောက်ထားလိုက်တယ်”။

အဲဒီလိုလျှောက်ထားတဲ့နေရာမှာ ဘုန်းတော်သခင် ရှင်
တော်ဘုရားက သံဃာကို လေးစားတဲ့နေ့နဲ့ ဒီလိုပြန်ပြီး

တော့ မိန့်တော်မူလိုက်ရတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့-

“သံဃေ ဂေါတမီ ဒေဟိ၊ သံဃေ တေ ဒိန္နေ
အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စ”

[မ-၃၊ ၂၉၆-နှာ]

လို့ မိန့်တော်မူလိုက်တယ်။

အဓိပ္ပာယ်ကတော့ “မိထွေးတော် မိထွေးတော်၏
သင်္ကန်းသစ်အစုံကို သံဃာတော်အား လှူဒါန်းပါ။ သံဃာ
တော်ကို လှူဒါန်းယင် ငါဘုရားကို၎င်း သံဃာတော်ကို
၎င်း ပူဇော်ရာသို့ ရောက်ပါတယ် မိထွေးတော်” လို့မိန့်တော်
မူတာကို စဉ်းစားကြည့်ယင် သံဃာတော်များ အတွက်
ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့မှု-အရေးကြီးပုံကို သိနိုင်လောက်
ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားကြည့်ယင် မြတ်စွာဘုရားသည်
ကိုယ်တော်မြတ်အား လှူဒါန်းသော သင်္ကန်းအစုံကို သံဃာ
အား လှူဘို့ရန် ဘာပြုလို့ တိုက်တွန်းသလဲဆိုတော့-

ပစ္ဆိမာယံ ဇနတာယ သံဃေ စိတ္တိကာရ ဇနနတ္တံ-တံ။

[မ-၄-၄၊ ၂၂၁]

“နောင်လာ နောက်သား လူအများရဲ့ ဆိုလိုတာကတော့
ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ယခုခေတ် အမျိုးကောင်းသားများ-သမီး
များရဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကြီးကို အားသွန်ခွန်စိုက်
ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်တော်မူနေကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုး

ကောင်းသားများ-သမီးများရဲ့ ထံမှောက်သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော် မရောက်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနေ တော်မူကြတဲ့ သုတဗုဒ္ဓအမည်တော်ကို ရကြကုန်သော ဓမ္မာ စရိယ ဓမ္မာထိက စာချ စာသင် သံဃာတော် အရှင်မြတ် တို့ကို ရိုသေလေးစား စိတ်ထားရွမ်းစို့ ကြည်ညိုခွင့်၊ ဖြစ် စေခြင်းငှါ ရည်ရွယ်၍ ကိုယ်တော်မြတ်အား လှူဒါန်းသော လာဘ်လာဘများကို သံဃာတော်မြတ်အား လှူဒါန်းခြင်း ခြင်းဖြစ်တယ်နော်” “မှန်ပါဘုရား”

ဘုရားရှင်၏ စီမံကိန်းနှစ်ရပ်

“မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက စဉ်းစားတော် မူပုံက ဒီလိုကွဲ့”။ “မှန်ပါ”

သတ္တဝါဗိုလ်ခြေ များစေနေတို့ကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ခွာနိုင် ကယ်တင်ပေးမှုတို့ရန်အတွက် စီမံကိန်းကြီး နှစ်ရပ် ချမှတ်ပြီးတော့ ကိုယ်တော်တိုင် ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့တယ်။ “မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီ စီမံကိန်းကြီးနှစ်ရပ်က ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

- (၁) ပရိယတ္တိစီမံကိန်းကြီးက တရပ်ကွဲ့၊
- (၂) ပဋိပတ္တိစီမံကိန်းကြီးက တရပ်-

“အဲဒီ စီမံကိန်းကြီး ၂-ရပ်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကိုယ်တော် တိုင် လေးဆယ့်ငါးနှစ် ပတ်လုံး အကောင် အထည် ပေါ် အောင် ဖော်ခဲ့တယ်နော်”။ “မှန်ပါဘုရား”

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လေးဆယ့်ငါးနှစ်ပတ်လုံး အဲဒီသာသနာ့စီမံကိန်း ၂-ရပ်ကို အကောင်အထည်ပေါ်အောင် ဖော်ပြပြီး သတ္တဝါတွေကို ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်တော်မူရရုံနဲ့ အားရတော် မမူသည့်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ အရေးမြော်တူးတော်မူလိုက်တော့-

အဟံ န စိရဋ္ဌိတိဏော မယံ ပန သာသနံ ဘိက္ခုသံဃေ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ၊ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ သံဃေ စိတ္တိကာရံ ဇနေတု-

[မ၊ဋ္ဌ၊၄၊၂၂၁]

“ဆိုလိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်က ဘယ်လိုတုန်း၊ ‘ငါဘုရားကိုယ်မြတ်ဟာ-အဲဒီ သာသနာ့ စီမံကိန်းကြီး ၂-ရပ်ကို ကြာရှည်စွာ အကောင်အထည်ပေါ်၍ သတ္တဝါများကို ကယ်တင်တော်မူနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ လေးဆယ့်ငါးနှစ်မျှသာ ကယ်တင်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရလိမ့်မယ်-တဲ့’၊ ‘မှန်ပါ’။ သာသနာ့စီမံကိန်းနှစ်ရပ်ကို ငါဘုရား မျက်နှာလွဲခဲ့ယင် သုတဗုဒ္ဓခေါ်ဆိုရတဲ့ ဓမ္မာစရိယံ၊ ဓမ္မကထိက စာချစာသင် အရှင်မှန် အရှင်ကောင်း သံဃာတော် အပေါင်းတို့က အဲဒီသာသနာ့ စီမံကိန်း ၂-ရပ်ကို အကောင်အထည် ပေါ်၍ သတ္တဝါဝေနေ များပိုလ်ခြေကို ကယ်တင်တော်မူကြလိမ့်မယ်-တဲ့”၊ “မှန်ပါဘုရား”

“ကိုင်း ဒီတော့ ဒီသာသနာ့ စီမံကိန်း ၂-ရပ်ကို အကောင်အထည်ပေါ်အောင် ဖော်ရမှာက ဘဿုတွေလဲယ်

ဆိုတော့-ဓမ္မာစရိယ-စာချ စာသင် အရှင်မှန် အရှင်ကောင်း
တွေ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်သံဃာတော် အရှင်မြတ်တွေ
ကဲ့-ဟုတ်လား”။ “မှန်ပါဘုရား”

အေး-အဲဒီလော့-ဒီသာသနာ့ စီမံကိန်းကြီး ၂-ရပ်ကို
အကောင်အထည်ပေါ်အောင် ဖော်ရမဲ့ သံဃာတော် အရှင်
မြတ်တွေမှာ-

- (၁) စားရေးမပြည့်စုံယင်-ဟုတ်လား (မှန်ပါဘုရား)။
- (၂) ဝတ်ရေးမပြည့်စုံယင် -
- (၃) နေရေး မပြည့်စုံယင်-
- (၄) ကျန်းမာရေးမပြည့်စုံယင်-

“ဒါလောက်ကောင်းတဲ့ စီမံကိန်းကြီး ၂-ရပ်ကို ဘယ်
နည်းနဲ့မှ အကောင်အထည်ပေါ်အောင် ဖော်နိုင်မှာမဟုတ်
ဘူးကဲ့”။ ‘မှန်ပါဘုရား’။ “ဖော်နိုင်ပါ့မလား”။ “မဖော်
နိုင်ပါဘုရား”

ဒါကြောင့်-

သံဃော စတူဟိ ပစ္စယေဟိ အင်္ဂါလမန္တော ဗုဒ္ဓ
ဝဇနံ ဥဂ္ဂဟေတော သမဏဓမ္မံ ကရိယတိ၊ ဧဝံ မမ
သာသနံ ပဉ္စဝဿသဟဿာနိ ဌယတိ။

[မ၊ဋ္ဌ။၄၊၂၂၁]

ဒီစကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ သာသနာ့ စီမံကိန်းကြီး
နှစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ပေါ်အောင် ဖော်ရမယ့် သံဃာ

တော်များဟာ စားရေး ဝတ်ရေး နေရေး ကျန်းမာရေးတို့
ကို ထောက်ပံ့နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ အတွက် မတောင့်
မတ မကြောင့်မကြ ပြည့်စုံပါမှ ပရိယတ် ပဋိပတ် ဟု ဆို
အပ်သော သာသနာ့စီမံကိန်းကြီးများကို အကောင်အထည်
ပေါ်အောင် ဖော်နိုင်မှာ။ ဒါမှ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာ
သနာတော် တည်းဟူသော အဆုံးအမ သာသနာကြီး
အခွန်ရှည်စွာတည်နိုင်ပါတယ်။

ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ် ပိုမိုအားပေးကြ

ဒီနေရာမှာ အရေးကြီးတာကတော့ သာသနာတော်ကြီး
အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခါစဖြစ်တဲ့ ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ်များ
အတွက် ဂရုစိုက်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။ သာသနာ့စီမံကိန်းနှစ်
ရပ်ကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်
နေကြရတဲ့ ရဟန်းငယ် ရှင်ငယ်ကလေးများဟာ စားဝတ်နေ
ရေး ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့နေမယ်ဆိုယင် ဘယ်နည်းနဲ့မှ ပရိ
ယတ္တိ သာသနာကို အားထုတ်နိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။

ရှင်ငယ်ရဟန်းငယ်များကို ပစ္စည်း လေးပါးတို့ဖြင့် မချီး
မြှောက် မထောက်ပံ့ကြယင် စာသင်ခြင်း စာချခြင်းအမှုကို
ပြုနိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒါကြောင့် သံယုတ်အဋ္ဌကထာမှာ—

အစီရပဗ္ဗဇိတာတိ သာမဏေရာစေဝ ဒဟရ-
ဘိက္ခု စ စိရောဒိ ပစ္စယ ဝေကလ္လေဝါ သတိ

ဂေလညေဝါ သတ္တာရာဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာ ယေဟိ-
ဝါ အာမိသာနုဂ္ဂဟေနဝါ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေနဝါ
အနုနုဂ္ဂဟိတာ ကိလမန္တာ န သက္ကောန္တိ သဇ္ဈာယံဝါ
မနသိကဒရံပါ ကာတုံ။

[သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၂၇၅]

လို့ ပြောထားတယ်။

“အဲဒါကြောင့် သာသနာပြုတဲ့အရေးမှာ ရှင်ငယ် ရဟန်း
ငယ်ကလေးများကိုလဲဘဲ ကြီးစားပြီး ချီးမြှောက်ဘို့ အရေး
ကြီးတယ် နော်”။ “မှန်ပါ”

“အဲဒီ ပရိသတ် ပဋိပတ်တို့ကို ကြီးပမ်းပြီးတော့ အား
ထုတ်နိုင်မှလဲဘဲ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်လို့ခေါ်တဲ့ အဓိဂမသဒ္ဓမ္မ
ကလဲ တိုးတက်စည်ကားပြီးတော့ လာတယ်”။ “မှန်ပါ
ဘုရား”

“ဒါ သာသနာ ထောက်ပံ့ပြီးတော့ ကုသိုလ်ပြုတဲ့ ပဲ့လို့
ဒီလိုဆိုရမယ် နော်”။ “မှန်ပါ”

“သာသနာတော်ကြီးကို အခုလို စောင့်ရှောက်နေတာ
ဘယ်သူတွေတုန်း။ အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေ ဟုတ်
လား”။ “မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒါကြောင့် လောကမှာ သာသနာ ကြီးပွားဘို့တင်
မဟုတ်ပါဘူးကဲ့။ သာသနာ ကြီးပွားအောင် စောင့်ရှောက်
ထောက်ပံ့နေကြတဲ့ သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုမှီခိုနေကြတဲ့

အမျိုးကောင်း သားတွေ အမျိုးကောင်း သမီး တွေလဲဘဲ
လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာ အကျိုးစီးပွားတွေ တနေ့
တခြား တိုးတက်စည်ကားကြပါစေတဲ့ ဟုတ်လာ” “မှန်ပါ
ဘုရား”

အဲဒီလို တိုးတက် စည်ကားအောင် ဒီသာသနာတော်
ကြီးကိုလဲ ပစ်မထားကြပါနဲ့၊ ဝိုင်းဝန်း စောင့်ရှောက်
ကြပါ။ ဘယ်သူ့တွေ စောင့်ရှောက်မှမလဲလို့ ဆိုတော့”

သာသနာမို့ စ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီးကို၎င်း။
လောကဉ္စ၊ သာသနာကို မှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစား လှူအများ
ကို၎င်း။ ဒေဝါ၊ နတ်အပေါင်းတို့သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ ရက္ခန္တု၊ သာသနာတော်အရေး လောကရေး
တွင် မြတ်လေးကြည်ဖြူ အရေးယူ၍ ဖေးကူစောင့်ရှောက်
တော်မူနိုင်ကြပါစေ။

“နတ်တွေ” “မှန်ပါ”။

သာသနာတော်စောင့်နတ် သုံးမျိုး

“နတ်က ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသတည်းလို့ဆိုတော့- သုံးမျိုး
ရှိတယ်။ ဟုတ်လား” “မှန်ပါဘုရား”

“သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်-သုံးမျိုး။”

အဲ ဒီနတ်သုံးမျိုးတို့တွင် သမ္မုတိနတ်လို့ဆိုတာက မင်း
မိဖုရား အိမ်ရှေ့မင်းသား မင်းချို မင်းသားများကို သမ္မုတိ
နတ်လို့ခေါ်တယ်။

အဲဒီသမုတိနတ်ကလဲဘဲ သာသနာတော်ကိုမှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစား လှူအများနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကြီးကို အရေးတယူပြုပြီးတော့ ဖေးဖေးကူကူ စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ပါစေ။ စောင့်ရှောက်ပါ ‘မှန်ပါ’။ ဒါက သမုတိနတ်”။

“ဥပပတ္တိနတ်ဆိုတာတော့ ထား နော်- ‘မှန်ပါ’ ဥပပတ္တိဆိုတာတော့ စာတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ တုသိကာ၊ နိမ္မာနရတီ၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိ ဆိုတဲ့ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာရှိတဲ့ နတ်တွေနဲ့ ဗြဟ္မာတွေကို ဥပပတ္တိနတ် လို့ ခေါ်တယ်။ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဒါ ဥပပတ္တိနတ်”။

“ဝိသုဒ္ဓိနတ်လို့ဆိုတာက ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာ နော်၊ “မှန်ပါ”

“အဲဒီ ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဆိုတဲ့ ဘုရား ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့ ကလဲဘဲ ဒီသာသနာတော်ကြီးနှင့် သာသနာတော်ကို မှီခိုလေးစား လှူအများကို ကြည်ညိုလေးစား စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ကြပါစေ။ စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။ “ဟုတ်သား” “မှန်ပါဘုရား”

ဝိသုဒ္ဓိနတ်များ သာသနာတော် စောင့်ရှောက်ပုံ

“အဲဒီတော့ကောင်းပြီ။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်က စောင့်ရှောက်တဲ့ လို့ ဆိုတာ ဝိသုဒ္ဓိနတ်က ဘယ်သူတုန်း- ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာ၊ ဘုရားရှိသေးသလား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။ ဘယ်”

နှယ်လုပ်စောင့်ရှောက်မလဲ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ်
ကော ရှိသလား၊ ‘မရှိပါဘူးဘုရား’။ ဘယ် နှယ်လုပ်စောင့်
ရှောက်မလဲ။ ရဟန္တာ လို့ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ်ကော၊ ဒါကတော့
ရှိချင်ရှိမယ်။ ‘မရှိပါ’ ရှိယင်တော့ အဲဒီ ဝိသုဒ္ဓိနတ်ခေါ်
တဲ့ ရဟန္တာမြတ်ကလဲ စောင့်ရှောက်တော်မူပါ” သို့သော်-

ဘုရားရှင်လေးမျိုး

“ဘုရားမရှိဘူးလို့ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဘုရားလေးမျိုးရှိ
တယ်ကဲ့” “မရှိပါဘုရား”

သာသနာတော်ကိုစောင့်ရှောက်ရမယ့် ဝိသုဒ္ဓိနတ်လို့ဆိုတဲ့
ဘုရားဟာ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ။ “လေးမျိုးရှိပါတယ်ဘုရား”
လေးမျိုး။ အဲဒီလေးမျိုးဆိုတာက-

စတ္တာရောဟိ ဗုဒ္ဓါ သုတဗုဒ္ဓော စတုသစ္စဗုဒ္ဓော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါတိ။

(အံ၊ဋ္ဌ၊၁၊၈၉)

ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်လို့ ဆိုတဲ့ ဘုရားတို့သည်။ စတ္တာရော၊
လေးမျိုးတို့ပေတည်း။ ကဘမေ စတ္တာရော၊ လေးမျိုးက
ဘာတုန်းလို့ဆိုတော့။ သုတဗုဒ္ဓော၊ သုတဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိ
နတ်သည်၎င်း။ စတုသစ္စဗုဒ္ဓော၊ စတုသစ္စဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိ
နတ်သည်၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိ
နတ်သည်၎င်း။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဗ္ဗညုဘုရား

ရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ်သည်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤလေး
မျိုးတို့ပေတည်း။

“အဲဒီ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တွေ။ ‘မှန်ပါဘုရား’။ သုတဗျာဒိတံ
ဝိသုဒ္ဓိနတ်၊ စတုသစ္စဗျာဒိတံ ဝိသုဒ္ဓိနတ်၊ ပစ္စေကဗျာဒိတံ
ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ လို့ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ်—
ဘယ်နှစ်မျိုးလဲ။” “လေးမျိုးပဲ ဘုရား။”

“အဲဒီလေးမျိုးထဲမှာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ် အခု
မရှိတော့ဘူး— ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ‘မှန်ပါ’”

“ပစ္စေကဗျာဒိတံ ဝိသုဒ္ဓိနတ်လဲ သာသနာတော်တိုင်း
မှာမရှိဘူး။”

“စတုသစ္စဗျာဒိတံ ရဟန္တာလို့ဆိုတဲ့ စတုသစ္စဗျာဒိတံ
တော့ ရှိချင်လဲရှိလိမ့်မယ်။ ကေနဲ့ရှိတာကဘာတုန်းလို့ဆိုတော့
သုတဗျာဒိတံ ‘မှန်ပါဘုရား’”

သုတဗျာဒိတံ အတိတ်ဘဝ

အဲဒီသုတဗျာဒိတံ အတိတ်ဘဝ လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို သုတဗျာ
ဒိတံ သလဲဆိုတာ-

တတ္ထ ဗဟုသုတော ဘိက္ခု သုတဗျာဒိတံ နာမ။

တတ္ထ၊ ထိုလေးမျိုးသော ဝိသုဒ္ဓိနတ်လို့ဆိုတဲ့ ဘုရားတို့တွင်။
ဗဟုသုတော ဘိက္ခု၊ ပရိယတ္တိဗဟုသုတ ပဋိပတ္တိဗဟုသုတနဲ့
ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်းသည်။ သုတဗျာဒိတံ နာမ၊ သုတဗျာဒိတံ
ဝိသုဒ္ဓိနတ်သည် ပါပေ၏။ “ဟုတ်လား၊” “မှန်ပါဘုရား။”

“အခု ဆန်လူအသင်းကြီးက စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း
 လူဒါန်းနေကြတဲ့ ဆရာတော် သံဃာတော်တွေ၊ စာရား
 ဒေသနာ ဟောပြော ပြသနေကြတဲ့ ဆရာတော် သံဃာတော်
 တွေ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ပရိယတ္တိ ဗဟုသုတနဲ့ ပြည့်စုံကော်
 မှုကြတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တွေကဲ့၊ “မှန်ပါဘုရား” အဲဒါ ဘုရား
 တွေ၊ “မှန်ပါဘုရား” သူတို့ ဘုရားကဲ့။ ။ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”
 အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီး တကာ တကာမ
 တွေ ဘုရားတွေနဲ့ တွေ့နေတာ၊ ဘုန်းကြီးကတော့ သိပ်ဝမ်း
 သာတာဘဲ၊ “မှန်ပါ” ငါ့တာည့်တွေ ဘုရားတွေနဲ့ တွေ့နေ
 ပြီဆိုပြီးတော့ ကိုယ်ကတော့ သိပ်ဝမ်းသာနေတာကဲ့၊ ကြား
 လား “မှန်ပါဘုရား” သုတဗုဒ္ဓထဲမှာ ပါတယ်၊ ဟုတ်လား၊
 “မှန်ပါဘုရား”

တတ္ထ ဗဟုသုတော ဘိက္ခု သုတဗုဒ္ဓေါ နာမ။

တတ္ထ၊ ထိုလေးမျိုးသော ဘုရားတို့တွင်။ ဗဟုသုတော
 ဘိက္ခု၊ ပရိယတ္တိ ဗဟုသုတနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ရဟန်းသည်။ သုတ
 ဗုဒ္ဓေါ နာမ၊ သုတဗုဒ္ဓ မည်ပါပေ၏။

“တိပိဋကဓရ ဓမ္မာဏ္ဏာဂုရိက ဆရာတော်ကြီးတွေ-
 တိပိဋကဓရ အောင်တော်မှုကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒွိပိဋကဓရတွေ
 ကေပိဋကဓရတွေ၊ ပိဋက တပုံဆောင် နှစ်ပုံဆောင် သုံးပုံ
 ဆောင် အချို့နိကာယ် တကျမ်း နှစ်ကျမ်း စသည်ဖြင့် ဒီလို
 ဆောင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အားလုံး သံဃာတော် အရှင်

ကောင်း အရှင်မြတ်တွေထဲက ပရိယတ္တိ ဗဟုသုတနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ သံဃာတော်အားလုံးဟာ အဲဒါ ဘုရားဘဲ။ “မှန်ပါဘုရား”

“ကျောင်းတိုက်တွေမှာ စာချပို့နေကြတဲ့ ဆရာတော်တွေကို ဓမ္မာစရိယ ဆရာလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ စာချဆရာတော်တွေကော၊ ‘ဘုရားတွေပါဘုရား’ သုကဗုဒ္ဓတွေကဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ အဲဒီ သုတဗုဒ္ဓတွေက သာသနာတော်ကြီးကို လောကနေသူ ဗိုလ်လူများစွာ သာသနာ မှီခိုတဲ့ ကြည်ညိုတဲ့ လူအများကို ကရုဏာရွှေ့ထား မေတ္တာအားဖြင့် သနားကြည်ဖြူစောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း”။

သာဓု   သာဓု   သာဓု

လူသားတို့ပျက်မှောက် သာသနာတော်ကြီး ရောက်နေပြီ

“ဒီကနေ့ သာသနာတော်မြတ်ကြီးဟာ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားများ သမီးများရဲ့ ရှေ့မှောက်ကို အခု သုတဗုဒ္ဓများရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် ဒီ အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေကို သုတဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်များရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် သာသနာတော်ကြီးသည် ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေရဲ့ မျက်မှောက်ကို ထင်ထင် ရှားရှား ရောက်သာသလား ရောက်မလာဘူးလား”။ “ရောက်သ ပါတယ်ဘုရား”

“ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင် အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေက သာသနာကို မှီခိုနေကြသ

လား မှီခိုမနေကြဘူးလား၊ ‘မှီခိုနေပါတယ်ဘုရား’ မှီခိုနေကြတယ် နော်၊ ‘မှန်ပါ’ ဒါဖြင့် အဲဒီသာသနာကို ဘယ်လို အသုံးချမလဲ။ သုတဗုဒ္ဓတွေက ညွှန်ပြထားတဲ့ သာသနာနော်၊ ‘မှန်ပါ’ သုတဗုဒ္ဓများက ညွှန်ပြထားတယ် မဟုတ်လား၊ ‘ညွှန်ပြထားပါတယ်ဘုရား’ သာသနာ ဟုတ်လား၊ ပရိယတ် ပဋိပတ် အဓိကမဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်ကြီး မိမိတို့ရှေ့မှောက် မိမိတို့ထံမှောက်ကို အခု ဒီ သာသနာတော်ကြီး ရောက်လာသလား ရောက်မလာသေးဘူးလား၊ ‘ရောက်သာပါတယ်ဘုရား’ ဘယ်လိုလုပ် အသုံးချကြမလဲ”

သာသနာကို ကျင့်ကြံအသုံးပြုနည်း လေးမျိုး

“သာသနာတော်သည် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အန်ဆေးကြီးနဲ့ တူသတဲ့၊ ‘မှန်ပါ’ ကချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ သာသနာတော်ကို ပျို့အန်ဆေးကြီးသဖွယ် အသုံးချကြတယ်”။

ကချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ သာသနာတော်ကို မိမိတို့ရှေ့မှောက်မှာ သုတဗုဒ္ဓများရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် မိမိတို့ရှေ့မှောက်ကို ရောက်လာတဲ့ သာသနာတော်ကို ဝမ်းလျှောဆေးကြီးသဖွယ် အသုံးပြုကြတယ်။

“ဘုန်းကြီးတို့ ရန်ကုန်ပရိသတ်တွေ နဲ့နဲ့ ဒါလေးစဉ်စားကြ၊ ဘယ်လို ဒို့သုံးနေသလဲ ဒို့သာသနာတော်ကို အခု အသုံးပြုနေတာ ပျို့အန်တဲ့ အန်ဆေးကြီးသဖွယ် ဒို့အသုံး

ပြုနေသလား ဝမ်းလျှောဆေးကြီးလို ဒို့ဒီသာသနာတော်ကို အသုံးပြုနေသလား”။

တချို့က သာသနာတော်ကြီးကို အဆိပ်အိုးကြီးသဖွယ် ပြုလုပ်၍ အသုံးပြုကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ဖရိုသတ် ဘယ်လို လုပ် သုံးနေကြတုန်း၊ သာသနာတော်နဲ့ ပတ်သက်လို့ မာရေး ကြီးသလား မကြီးဘူးလားကဲ့၊ ‘ကြီးပါတယ် ဘုရား’၊ သာသနာတော်ကို သုံးမတ်ကြရဲ့လားကဲ့၊ ‘သုံးတတ်ကြပါ တယ်ဘုရား’ နို့ ဘယ်လိုလုပ် သုံးမတုန်း၊ ‘ဣစ္ဆိတံဆေးလို သုံးပါတယ် ဘုရား’ နို့ မင်းတို့သုံးပုံက အဲဒီလိုဟုတ်ကဲ့လား၊ ‘အဆိပ် ဖြေဆေးလို သုံးပါတယ်ဘုရား’ ဟုတ်လား”။

“တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သာသနာတော်ကို ဘယ်နှယ် အသုံး ပြုကြသလဲဆိုတော့ အဆိပ်ကဲ့သို့ အသုံးပြုကြတယ်၊ ဟုတ် လား၊ ‘မှန်ပါတုရား’ အဆိပ်”။

တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ သာသနာတော်ကို နတ်ဆေး သဖွယ် အသုံးပြုကြတယ်၊ ဘယ်နှစ်မျိုးတုန်း၊ “လေးမျိုးပါ ဘုရား”

- တချို့က ဘယ်လို သုံးတုန်းကဲ့၊ (ပျို့အန်ဆေးလို သုံးပါတယ် ဘုရား)။
- တချို့က (ဝမ်းလျှောဆေးလိုသုံးပါတယ်ဘုရား)။
- တချို့က (အဆိပ်ကဲ့သို့ သုံးပါတယ်ဘုရား)။
- တချို့က (နတ်ဆေးသဖွယ် အသုံး ပြုပါတယ် ဘုရား)။

“ကိုင်း ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေ သုံးနေပုံ ဟောတော့ ဟောရလိမ့်အုန်းမယ်၊ ‘ဟောပါဘုရား’ ပလ္လင်ပေါ်ရောက်လာမှကိုးကဲ့၊ ဟောတော့ ဟောရအုန်း မှတဲ၊ သာသနာတော် သုံးနည်းကဲ့၊” “မှန်ပါဘုရား”

“သုတဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့ အရှင်မြတ်များရဲ့ စောင့်ရှောက်မှု ကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားများ သမီးများရဲ့ သန္တာန်မှာ သာသနာရောက်လာပြီ” “မှန်ပါဘုရား”

သီလသာသနာ သမာဓိသာသနာ ပညာသာသနာလို့လဲ ဆိုကဲ့၊ “မှန်ပါ” ပရိယတ္တိသာသနာ ပဋိပတ္တိသာသနာ ပဋိဝေဓသာသနာ လို့လဲ ဆိုကဲ့၊ “မှန်ပါ”

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ အဆုံးအမ ဒေသနာတော်ကို တကာ တကာမတို့ သေသေချာချာလိုက်နာကြဘို့- လိုက်နားရဲ့လား၊ “လိုက်နာပါတယ်ဘုရား” ။ သာသနာတော်ကြီးကို သုံးသပ် ပြီးတော့=

“ဘုန်းကြီးတို့ သုတဗုဒ္ဓလို့ခေါ်တဲ့ ဓမ္မာစရိယ စာချ ဆရာတော်များနဲ့ ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ၊ သာသနာ တော်မှာ အင်မတန်အရေးကြီးတဲ့ အပိုင်းက နေပြီးတော့ စောင့်ရှောက်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးဟာ ဒီနှစ်ပါးဘဲရှိတယ်” ။ “မှန်ပါဘုရား” ။

“ဓမ္မာစရိယ စာချဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သာသနာတော် တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခါစဖြစ်တဲ့ ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ် ကလေးများကို အသိဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် သာသနာ

ရောက်အောင် သင်ကြားပို့ချပေးရတယ်။ ‘မှန်ပါဘုရား’။ သာသနာတော်တိုင်းသို့ ရောက်လာခါစ ဖြစ်တဲ့ ရှင်မာမဏေဝယ်ကလေးများ ရဟန်းဝယ်ကလေးများကို ဓမ္မာစရိယ စာချဆရာတော်များက အဲဒီရှင်ဝယ် ရဟန်းဝယ်များ ရှေ့မှောက်ကို သာသနာရောက်သွားအောင် သူတို့က စောင့်ရှောက်ပေးရတယ်။ “မှန်ပါ”

“ပရိယတ္တိဗဟုသုတနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူကြတဲ့ သုတဗုဒ္ဓတွေ နော်၊ ‘မှန်ပါ’။ ဓမ္မာစရိယရယ် ဓမ္မကထိကရယ်”

ဓမ္မကထိကလို့ ခေါ်တဲ့ သုတဗုဒ္ဓ အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တွေကတော့ သာသနာ မှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစားတဲ့ တကာ တကာမတို့ရဲ့ ထံမှောက်ကို သာသနာရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးတော် မူရတယ်။ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ ဘုရား”

စာချ ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်များက ရှင်သာမဏေဝယ်များ ရဟန်းဝယ်များ၏ ထံမှောက်ကို သာသနာရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးတော်မူကြတယ်။ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ ဘုရား”

သုတဗုဒ္ဓ၌ အကျုံးဝင်တော်မူကြတဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်များကတော့ဖြင့် သာသနာမှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစားနေကြတဲ့ တကာ ဟကာမ အမျိုးကောင်း သားသမီးတို့ရဲ့ ထံမှောက်ကို သာသနာရောက်အောင် စောင့်ရှောက်၍ ပေးပေးတော်မူကြတယ်။ နော်-“မှန်ပါဘုရား”

အဲဒီလို အသီး အသီး ဓမ္မာစရိယ စာချဆရာတော်
 များနဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်များက
 စောင့်ရှောက်၍ ပေးသည်ဖြစ်သောကြောင့် အမျိုးကောင်း
 သားများ-အမျိုးကောင်းသမီးများရဲ့ ထံမှောက်ကိုလဲ သာ
 သနာတော်ရောက်လာသည်။ အခုရောက်နေပြီမဟုတ်လား၊
 “ရောက်ပါတယ်ဘုရား” ဒီလို မကျင့်ကြံနဲ့ ဒီလိုကျင့်၊
 ဒီလို အားထုတ်ကြံနဲ့ ဒီလို အားထုတ်။ ဒါနကုသိုလ်
 ဆိုတာ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းပြုရတယ်၊ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း မပြု
 ရဘူး။ သီလကုသိုလ် ဆောက်တည်တဲ့ နေရာမှာ ဘယ်ပုံ
 ဘယ်နည်း ဆောက်တည်ရမယ်။ ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း
 မဆောက်တည်ရဘူး။

သမာဓိကုသိုလ်တွေ ပွားများတဲ့အခါ ဝိပဿနာ ကုသိုလ်
 တွေ ပွားများတဲ့အခါ ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းအားထုတ်ပြုလုပ်
 ရတယ်ဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမတွေကို ပေးပေးပြီးတော့
 ဓမ္မကထိက အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တွေက ဘုန်းကြီးတို့
 အမျိုးကောင်းသားတွေ၊ သမီးတွေကို စောင့်ရှောက် ပေး
 မထားဘူးလား၊ “ပေးထားပါတယ်ဘုရား”

ဒီတော့ ဒီ အမျိုးကောင်းသားတွေ-သမီးတွေရဲ့ အသိ
 ဉာဏ်မှာ ဒီသာသနာရောက်မနေပေဘူးလား၊ “ရောက်ပါ
 တယ် ဘုရား”

“ဘယ်သူစောင့်ရှောက်ပေးလို့လဲ”၊

“သူတဗိုဒ္ဓက စောင့်ရှောက်လို့ပါဘုရား”

သုတဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ် တွေက စောင့်ရှောက်ပေးလို့၊ “မှန်ပါဘုရား”

ရဟန်းငယ် ရှင်ငယ်တို့ရဲ့ ထံမှောက်မှာလဲဘဲ ဒီသာသနာ ရောက်မနေဘူးလား၊ ‘ရောက်နေပါတယ်ဘုရား’ ဘယ်သူ စောင့်ရှောက်ပေးလို့လဲ၊ ‘သုတဗုဒ္ဓကပါဘုရား’ သုတဗုဒ္ဓလို့ ဆိုတဲ့ ဓမ္မစရိယ စာချဆရာတော်များက စောင့်ရှောက် ပေးလို့ သူတို့ထံမှောက်လဲ သာသနာရောက်နေတယ်၊ “မှန် ပါဘုရား”

သုတဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ် များက စောင့်ရှောက်ပေးလို့လဲဘဲ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုး ကောင်းသား-သမီးတွေရဲ့ ထံမှောက်မှာ သာသနာကြီးက လက်ထဲရောက်နေကြပြီ၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဒီသာသနာတော်ကို ဘယ်လိုသုံးမလဲ ဆိုတော့ အကောင်းဆုံးတော့ သူတို့က ပြောမှာဘဲ။ သို့သော် သုံးပုံသုံးနည်းသာ မဟုတ်ရှိရမယ်၊ “မှန်ပါဘုရား”

- ပျို့အံဆေးအနေနဲ့ သုံးမှာလား၊
- ဝမ်းလားဆေးအနေနဲ့ သုံးမှာလား၊
- အဆိပ်အနေနဲ့ သုံးမှာလား၊
- နတ်ဆေးအနေနဲ့ သုံးမှာလား။

ဒီတော့ ပရိသတ်က ဘယ်နှယ်ပြန်ပြောမလဲ- နတ်ဆေး အနေနဲ့ သုံးပါ့မယ်ဘုရားလို့ ပြောတယ်။ ‘မှန်ပါ’ နတ်ဆေး အနေနဲ့သုံးယင် ဘာပြုလို့ ကမောက်ကမတွေ့ဖြစ်ကုန်သလဲ၊ ‘ပျက်တဲ့လူတွေရှိလို့ပါ ဘုရား’ မင်းတို့ရော၊ (ပါဘာတယ်

ဘုရား။ မပျက်တဲ့လူလဲ ရှိပါတယ် ဘုရား)။ အေး-ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး တည်ရှိနေတာ နော်၊ (မှန်ပါဘုရား)။ ခု-သာသနာတော် အရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲရေးအတွက် ကျင့်သုံးပုံ ကျင့်သုံးနည်း လေးခု ဟော မှာဘဲကဲ့-နော်၊ (မှန်ပါ)။ မိမိထံမှောက်ကို ရောက်လာတဲ့ သာသနာတော်ကို ဒီလေးမျိုးသော သုံးနည်းတို့တွင် မိမိတို့ ဘယ်လို သုံးနည်းမျိုးနဲ့ သုံးရမယ်ဆိုတာ အဲဒါပြောမလို့ ကဲ့-နော်၊ “မှန်ပါဘုရား”

ဥပါလိထေရာ အပဒါန်ပါဠိတော်၊ ဥပါလိထေရာဂါထာ အဋ္ဌကထာ၊ အဲဒီမှာ ဒီဂါထာတွေပါတယ်၊ ‘မှန်ပါ ဘုရား’ ဘုန်းကြီး များများ မဟောပါဘူး၊ သိပ်လဲ မဟောနိုင်ဘူးကဲ့၊ လူက နဲ့နဲ့ကြီးလာပြီ ဟုတ်လား၊ သိပ် မဟောနိုင်တော့ဘူး၊ ဟိုတုန်းကလို သုံးနာရီ လေးနာရီ မဟောနိုင်တော့ဘူး၊ ဒီတော့ တနာရီလောက်ဆို တော်ရော ပေါ့ကွယ်၊ ဒို့က အဖွင့်ဟောဒါဘဲ ဟုတ်လား။ ဒီတော့--

မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေ၊ ခဏာတိဘာ ဟိ သောစရေ။ သုဒတ္ထေဝါယမေယျာထ၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိတော။

[အပ။ ၁။ ၅၁။]

ဟောဒီ ဂါထာဟာ ဥပါလိထေရာ အပဒါန်မှာလာတဲ့ ဂါထာ၊ “မှန်ပါဘုရား”။

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ဝေါ၊ သင် အမျိုးကောင်းသား သမီးတို့သည်၊ ခဏံ၊ သုတဗုဒ္ဓလို့ခေါ်တဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်မြတ်များက စောင့်ရှောက်၍ထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ထံမှောက် ရောက်ရှိ၍လာတဲ့ ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ် နဝမဓဏလို့ခေါ်တဲ့ ခဏကို။ မာ ဝိရာဇေထ၊ ချွတ်ယွင်းအောင် မပြုလုပ်လိုက်ကြပါနဲ့။

ကမောက်ကမ မလုပ်လိုက်ကြပါနဲ့တဲ့၊ ‘မှန်ပါ’။ အရှင်ဘုရားကလဲ တပည့်တော်တို့က ကမောက်ကမလုပ်နေလို့လား လို့ဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ပါဠိတော်ထဲရှိနေတဲ့အတိုင်းသာ ဟောတာ၊ ဒီပရိသတ်က သာသနာတော်ကို ကမောက်ကမ ဖြစ်အောင် လုပ်နေတဲ့ ပရိသတ် မဟုတ်ဘူးနော်၊ “မှန်ပါ ဘုရား”။

သာသနာတော်ကို မစင်ကြယ် စင်ကြယ်အောင် မသန့်ရှင်းသန့်ရှင်းအောင် မကောင်း ကောင်းအောင် လုပ်နေတဲ့ ပရိသတ်ပါ၊ “မှန်ပါ ဘုရား”။

သို့သော် ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာတော်မှာ ဖြစ်နေတာ တွေက ဘယ်လိုလဲလို့ဆိုတော့ ဒါနကုသိုလ်က သံသရာရှည်သတဲ့၊ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’၊ လုပ်သမျှ ဘုရားတဲ့၊ ‘ဒုက္ခပါ ဘုရား’၊ အဲဒီလို ဝိရာဇေထ ကမောက်ကမတွေ၊ မလုပ်ကြပါနဲ့ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”။

“မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ။”

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အိုအမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်းတို့။ ဝေါ၊ သင် အမျိုးကောင်းသား သမီး အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ခဏံ၊ သုတ ဗုဒ္ဓတွေက ပေးထားလို့ရတဲ့ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်ဒုစာမခဏလို့ခေါ်တဲ့ သာသနာ တော်ကြီးကို။ မာဝိရာဓေထ၊ ချွတ်ယွင်းအောင် ဖောက်ပြန် အောင် ပျက်စီးအောင် ကမောက်ကမ မလုပ်လိုက်ကြနဲ့။

အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေ သာသနာတော်ကို ကမောက်ကမဖြစ်အောင် ချို့ယွင်းပျက်စီးအောင် မလုပ်ကြ နဲ့တဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဒီပရိသတ်တွေလုပ်လို့လား၊ ‘မလုပ်ပါဘူး ဘုရား’ နဲ့နကသေးလဲ တွေးကြည့်ကြအုံးကွဲ့။ လုပ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲလို့ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ကို၊ ဟုတ်လား။ ကိုယ်က ခေါင်ကစပြောမယ်နော်။ ‘မှန်ပါ’။ ထူးကြီးဆရာတော် တရားဟောကောင်းလိုက်တာ တရားဟောကောင်းလိုက်တာ၊ ထူးကြီးဆရာတော် သိပ်တရားဟောကောင်းတာဘဲ၊ ထူးကြီး ဆရာတော်တရားမနာလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ထူးကြီးဆရာတော်မှ၊ ထူးကြီးဆရာတော်မှဆိုပြီးတော့ ထူးကြီးဆရာတော်ကို ဝိုင်း ဝိုင်း ဝိုင်းဝိုင်း ပြီးတော့ မြှောက်လိုက်ကြတာ၊ တကားတို့ မှတ်မိသေးလား၊ ‘မှတ်မိပါတယ်ဘုရား’။ ကမောက်ကမ ဖြစ်အောင် မလုပ်လိုက်ကြပါနဲ့၊ ‘မလုပ်ပါဘူးဘုရား’။ အေး မလုပ်ပါနဲ့လို့ပြောဘာပါ၊ လုပ်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးမပြောပါ ဘူး။ ဘုန်းကြီးက ဒီပရိသတ်ကို ကမောက်ကမ ဖြစ်အောင် လုပ်တယ်လို့ ဟောနေသလားကွဲ့၊ ‘မဟောပါဘူးဘုရား’။ မလုပ်ပါနဲ့လို့ဟောတာ။ ဒါလဲ ဘုန်းကြီးဟောတာ မဟုတ်

ပါဘူး၊ ထေရဂါထာ ပါဠိတော်မှာ ပါနေတာကို ပြော
တာပါ။ “မှန်ပါဘုရား”။

“မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ”

အဲဒီစာပိုဒ် တပိုဒ်နဲ့တဲ ငါတော့ ဒီကနေ့ည သွားလိမ့်မယ်
ထင်တယ် ဟုတ်လား။ နေ့စမ်းပါအုံး ဒီဘုန်းကြီးတရား
အားရပါးရနာခွဲလို့ဆိုတော့ ဒီတည့် အားရပါးရနာပြီးယင်
ပြီးရောလား “မဟုတ်ပါဘူးဘုရား”။

“မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ”

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်းတို့။ ဝေါ၊ သင်အမျိုးကောင်းသား သမီး
အပေါင်းတို့သည်။ ခဏော၊ သုတဗုဒ္ဓတွေက ဟောကြား၍
ပေးသည်ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ထံမှောက်ကို ရောက်လာတဲ့
ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ် သာသနာဆိုတဲ့ ခဏကလေးကို။ မာ ဝိရာဇေထ၊
ချွတ်ယှင်းဖောက်ပြန်၍ သွားအောင် ကံမောက်ကမ မလုပ်
လိုက်ကြပါနဲ့။

သာသနာတော်ကြီးနော်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာတော်ကြီးက ဒီကနေ့ အန္တရာယ်တွေ အင်မတန်
များလားတယ်ကဲ့၊ အမျိုးမျိုးသော နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဒီသာ
သနာတော်မှာ အန္တရာယ်တွေဝင်လာတယ်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။
ဒါတွေကို ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်တွေမြင်နေတယ်မဟုတ်လား၊
‘မြင်ပါတယ်ဘုရား’။ ဟင် သာသနာတော်ထဲမှာ ဟိုဟာက
တမျိုး၊ ဟိုဒင်းကတမျိုး၊ ဒီကတမျိုး၊ ဟိုအဖွဲ့ကတမျိုး
ဒီအဖွဲ့က တမျိုးနဲ့ အမျိုးမျိုးကမောက်ကမတွေ ဟုတ်လား။

ဒါနဘဲ မပြုရဘူးလို့လို့၊ သီလဘဲ မဆောက်တည်ရဘူးလို့လို့၊
ဝိပဿနာတရားဘဲ အားမထုတ်ရဘူးလို့လို့ ဒီလိုဟာတွေကလဲ
ဝင်လာတယ်မဟုတ်လား၊ ‘ဝင်လာပါတယ်ဘုရား’။ အဲဒါ
ခဏကလေး ကိုယ်နဲ့ တွေ့ရတဲ့ သာသနာတော်ကို ဘာဖြစ်
အောင် လုပ်နေကြတာလဲ။ ဟင် အဲဒါ ပြောမယ်ဆိုယင်
အများကြီးဘဲ။

သာသနာတော်ကိုမှီပြီးတော့ သာသနာတော်ဆိုတဲ့ အသံ
ကိုပေးပြီးတော့ သာသနာတော်ဆိုတဲ့ နာမည်ကိုယူပြီးတော့
ကမောက် ကမတွေ မလုပ်လိုက်ပါနဲ့ တဲ့ ဒါဘဲဟုတ်လား၊
“မှန်ပါ”။

“မာဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ”

သာဓဝေါ၊ သူကော်ကောင်းတို့။ ဝေါ၊ သင်သူတော်
ကောင်းတို့သည်။ ခဏံ၊ သုဘဗုဒ္ဓခေါ်တဲ့ မွေကထိက အရှင်
မြတ်များက ဟောကြား၍ ပေးတော်မူသည်ဖြစ်သောကြောင့်
မိမိတို့ထံကို ရောက်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီးကို။
မာဝိရာဇေထ၊ ကျော်လွန်၍ မသွားကြပါစေနှင့်....။

သာသနာကို ကျော်လွန်ပြီးတော့ မသွားကြပါစေနဲ့လို့
ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ ပရိယတ္တိစည်းကမ်းကို
ကျော်မသွားပါစေနဲ့လို့ပြောတာ၊ “မှန်ပါဘုရား”။

ဒါနပြုတဲ့နေရာမှာလဲ ပရိယတ္တိစည်းကမ်းကို မကျော်လွန်
ပါနဲ့၊ “မှန်ပါ”။

သီလဆောက်တည်တဲ့ နေရာမှာလဲ ပရိယတ္တိစည်းကမ်း
ကို ကျော်ပြီးတော့ မသွားပါစေနဲ့။

သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတွေကို ရှုပွားကြတဲ့အခါ မှာလဲဘဲ ပရိယတ္တိစည်းကမ်းလို့ ခေါ်တဲ့ ပါဠိတော်နည်းလမ်းကို နဲ့နဲ့မှ ကျော်မသွားကြပါစေနဲ့။ “မှန်ပါ” သဘောပေါက် ပြီမဟုတ်လား။ “ပေါက်ပါတယ်ဘုရား” ကျော်သွားအောင် လဲ မလုပ်ကြပါနဲ့။

ဧကောတိတာ ဟိ သောစရေ

နောက်စာတပိုဒ်၊ ဒါလောက်ဆို တော်ရောပေါ့ကွာ၊ ဒါလောက်ဆိုယင် ရန်ကုန်က လူတွေက လက်တလုံးလောက် ပြုယင် အများကြီး မြင်ပါတယ်၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။ “မှန်ပါဘုရား”။

“မာဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ” ကိုတော့ သဘောပေါက် ပြီ မဟုတ်လား။ “ပေါက်ပါတယ်ဘုရား”။

ဟို သုတဗုဒ္ဓလို့ခေါ်တဲ့ မွေကထိက အရှင်မြတ်တွေက စောင့်ရှောက်ပေးထားလို့ မိမိထံမှောက်ကို ရောက်လာတဲ့ သာသနာတော်ကို “မာဝိရာဇေထ” ပျက်စီး၍သွားအောင် ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် ကမောက်ကမဖြစ်အောင် မလုပ်လိုက် ကြပါနဲ့။ ဒါဘဲ ငါ့အနက်ကတော့။ မလုပ်ကြနဲ့နော်။ “မလုပ် ပါဘူးဘုရား” လုပ်ဆိုတာက ဘယ်နှယ်တုံးဆိုတော့ သိပ် မြောက်အားကြီးယင်လဲဘဲ ဘယ်လိုတုံး။ “မြောက်လွန်းအား ကြီးပါတယ်ဘုရား” သိပ်နှိပ်ကွပ် အားကြီးယင်ကော့ကဲ့။ “နိမ့်ပါတယ်ဘုရား” ဒီတော့ မဖြစ်ဘူး၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ် လား။ အဲဒီတော့—

“မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေ၊ ခဏတိတာ ဟိ
သောစရေ”

ဟိ၊ သာသနာတော်ကို ကမောက်ကမ လုပ်ကြံတယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးကား။ ခဏတိတာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ဒုလ္လဘခဏကို လွန် မြောက်၍ သွားကြကုန်သော၊ ဝါ၊ ကမောက်ကမ ပြုလုပ် ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်။ သောစရေ၊ မျက်ရေ စက်လက်နဲ့ ငိုပဲ့ဆင်ကြရကုန်၏။

နောက်ဆုံးကြတော့ သူတို့ရဲ့အကျိုးက ငိုပဲ့ဆင်ရတော့ တာဘဲ၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ငြင်း- ဒို့ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေခြင်း၊ ဒီ သာသနာတော်ကြီးနဲ့တွေ့တာ ခဏကသေးရယ်။ အဲဒီ မမ္မကထိက အရှင်ကောင်းအရှင်မြတ်တွေက ပေးထားလို့ ရတဲ့ သာသနာတော်နဲ့ ကိုယ်နဲ့တွေ့ရတာက ခဏကသေးရယ်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ အဲဒီ ခဏသေး တွေရတဲ့ သာသနာတော်ကို လွန်မြောက်ပြီးတော့ သာသနာကို နောက်ထားပြစ်ခဲ့ပြီးတော့ ကိုယ် လုပ်ချင်ရာတွေကို မလုပ်ကြပါနဲ့ ငိုပဲ့ဆင်ရလိမ့်မယ်လို့ ဒီလို ပြောတာ၊ “မှန်ပါဘုရား”

သာသနာတော်မှာရှိနေတဲ့ တရားတွေ သီလသာသနာ သမာဓိသာသနာ ပညာသာသနာဆိုတဲ့ ဒီသာသနာသုံးရပ် ကိုတော့ လိုက်စားခြင်း လေ့လာခြင်း ပွားများခြင်း အား ထုတ်ခြင်း မပြုဘဲ ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေ သံယောဇဉ်တရား တွေနဲ့ပျော်မွေ့၍ မွေ့လျော့နေခြင်းသည် သာသနာတော်ကို ကျော်လွန်၍ သွားတာဘဲမဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။

ဘုရားကမ္ဘာတယ်၊

“မာ ပမာဒတ္ထ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော”
ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားတို့၊ ချစ်သမီးတို့။ တုမောသင်ချစ်သား
ချစ်သမီးအပေါင်းတို့သည်။ မာ ပမာဒတ္ထ၊ သံယောဇဉ်ငွေ
ပျော်ရွှင်မွေ့၍ မေ့ကာလျော့ကာ သာသနာဘော်ကြီးရနေ
ပါလျက်သားနဲ့ မနေကြပါကုန်လင့်။

ဒီ သာသနာတော်ကိုမေ့နေကြတယ်တဲ့၊ ရဟန်းသံဃာ
တော်တွေကိုလဲ မေ့နေတာဘဲ၊ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’။ လူတွေ
ဟာလေ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှာ စကားကလေးတခုရှိတယ်ကဲ့၊
ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’။ လူတွေဟာ တဲ့ သူတို့ ကိုယ်ချမ်းသာ
စိတ်ချမ်းသာနဲ့သားနဲ့ သမီးနဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေနဲ့ပျော်ပျော်
ပါးပါးနဲ့နေရတဲ့ အခါမှာ ရဟန်းတော်တွေကို ရှိတယ်လို့
တောင်မအောက်မေ့ဘူးတဲ့ကဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဆင်းရဲဒုက္ခ
ရောက်လာတာမှ ကျောင်းနားကန်နား ကပ်ချင်တဲ့သဘော
တွေပေါ်လာသတဲ့ ‘မှန်ပါဘုရား’။ ဟုတ်လား—

“ဣမေ ဟိ နာမ သတ္တာ သုခိတကာလ ဘိက္ခုနံ
အတ္ထိဘာဝမ္ပိ အဇာနိတံ၊ ဒုက္ခာဘိဘူဘကာလေ
ဝိဟာရံ ဂန္ထုကာမာ ဟောန္တိ”။

(ဓမ္မ၊ ၅၊ ၁၊ ၂၀၄)။

အဋ္ဌကထာက ‘မှန်ပါဘုရား’။ ဣမေသတ္တာ၊ ဤ လူ
သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိတကာလေ၊ ချမ်းသာနေသောအခါ

ကာလ၌။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတော်အရှင်မြတ်တို့အား။ အတ္ထိ
ဘာဝမ္ပိ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အဇာနိတွာဝ၊ မသိကြ
ကုန်မူ၍သာလျှင်။ ဒုက္ခဘိဘူဘကာလေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့
လွမ်းမိုးနှိပ်စက်လာကာမှ။ ဝိဟာရံ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ရဲ့ ကျောင်းတော်သို့။ ဂန္ထုကာမာ၊ သွားလို့ကြကုန်
သည်။ ဟေန္တိ၊ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ချမ်းသာနဲ့ ကျန်းကျန်းမာမာ ပျော်
နေရပြီဆိုယင် ဘုန်းကြီးတွေ ရှိတယ်လို့ တောင်း မအောင်း
မေ့ဘူး မဟုတ်လား ‘မှန်လှပါဘုရား’။ ဘယ်ဘော့ကျဘော့
မှ ကျောင်းသွားချင်လဲ၊ ဘောကမီး တောက်လာလို့
ကယ်ကအောက် ဖြစ်လာပလားဆိုယင် အဲဒီဘော့ ဘယ်
လိုတုံး။ ‘ကျောင်းပြေးလာပါဘယ်ဘုရား’ ဘုရားနား
ကျောင်းနား အဲဒီဘော့မှ ကပ်ချင်တာတဲ့၊ ဒီလို ကျော်
မသွားပါစေနဲ့တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ
ဘုရား”။

“မာ ပမာဒတ္ထ ဘိက္ခဝေ”

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားတို့ချစ်သမီးတို့။ တုမ္ပေ၊ သင်ချစ်သား
ချစ်သမီးတို့သည်။ မာ ပမာဒတ္ထ၊ သံဃောဇဉ်ဇွေ ပျော်ရှင်
မေ့၍ မေ့ကာ လျော့ကာ မနေကြပါကုန်နှင့်။

သားတွေသမီးတွေ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ရှုပ်ရှုံ့ သဒ္ဓါရုံ
ဂန္ဓာရုံ ရသားရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်

တရားစတုနဲ့ ပျော်မွေ့ပြီးတော့ သာသနာတော်နဲ့ ခဏ
 ကလေး ကြုံကြိုက်ရတဲ့အခါမှာ မေ့လျော့ပြီးတော့ ဒီ သား
 အာရုံ သမီးအာရုံတွေ လှမ်းခြုံပြီးသကာလ မေ့လျော့ မနေ
 ကြပါနဲ့၊ တွေ့ကြုံရတဲ့ ခဏကလေး လွန်သွားမှာစိုးလို့
 ‘မှန်ပါဘုရား’ ။

ပစ္စာ၊ သက်ရှယ်ကြီးရင့် ဇရာသင့်၍ မကျင့်နိုင်လောက်
 သေချိန်ဆောက်မှ နောက်ကာလ၌။ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော၊ ငယ်
 ရှယ်တဲ့အခါ ကျင့်ထိုက်ရာကို နှလုံးမသွင်း လွန်ဘိခြင်းဟု
 ထန်ပြင်းတဲ့ စိတ်နှလုံး မသာယာခြင်းတို့သည်။ မာ အဟော
 ထ၊ ပုဂ္ဂိုန်ဇောကျ၊ ဒေါမနဖြင့် သောကဖြာဖြာ မဖြစ်ကြ
 ပါစေကုန်နှင့်။

ဘုန်းကြီးတို့ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီး သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကပင်လျှင် ဒီသာသနာတော်နဲ့
 တွေ့ပါလျက်နဲ့ သာသနာတော်ကို ကမောက်ကမ မဖြစ်
 ဖြစ်အောင် “ဝိရာဒေထ” လုပ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများ
 ကြီးဘဲ မဟုတ်လား၊ ‘အများကြီးပါဘုရား’ ။ သာသနာ
 တရှောက်လုံးနော်၊ သာသနာပြုတဲ့ လုပ်ငန်းကို လုပ်ရတယ်
 လို့ဆိုတာ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ လုပ်ရတာ မဟုတ်ဘူး၊
 အနှောင့်အရှက်တွေ အင်မတန်များတယ်၊ “များပါတယ်
 ဘုရား” ။

နို့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပွင့်တော်မူလာတာဖြစ်
 တော်မူလာတာကော လွယ်လွယ်နဲ့များ ဖြစ်ပွင့်တော်မူဘယ်
 လို့ ထင်သလား၊ ပါရမီတော်တွေ ဖြည့်ကျင့်ရတာ လေး

သင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဘုရား အဖြစ်ရောက်တော့မယ်လို့ ဆိုတော့လဲ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ များ ဘုရားဖြစ်လာတယ်ထင်သလား။ အမယ်လေးအတိုက် အခိုက်တွေ များလိုက်တာ လွန်လို့။ ဘုရားဖြစ်ကားနီးမှာ ကိုပဲ အခုနက ဝသဝတ္တိမာရ်မင်းပြည်က မာနတ်ကြီးလာပြီး တကတဲ စစ်တွေတိုက်ကြသေးဆို မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ ဘုရား’။ ခဲခဲယဉ်းယဉ်းဖြစ်ရတာ၊ “မှန်ပါ”။

မီးပုံကြီးထဲက ပေါက်လဲတဲ့ ကြာပွင့်ကြီးလိုဘဲတဲ့၊ ‘မှန် ပါဘုရား’။

“ကပ္ပကသာယေ ကလိယုဂေ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ အဟော မဟတ္ထရိယံ”

ကပ္ပကသာယေ၊ ကပ်ကမ္ဘာအပေါင်းဖြင့် ရေတွက်အပ် သော။ ကလိယုဂေ၊ ကလိယုဂ်၌။ ဝါ၊ ယုဂ်သေးပါးတို့ တွင် နှစ်ပေါင်း (၄၃၂၀၀၀) အရေအတွက်ရှိသော ကပ်ဆိုး ကပ်ယုတ် ကလိယုဂ်၌။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဘုရားဖြစ် ပွင့်တော်မူ လာခြင်းသည်။ အဟောမဟတ္ထရိယံ၊ အလွန်အလွန်အံ့ဩချီး မှန်း၍ မဆုံးနိုင်ဖွယ်ကြီးပါတကား တဲ့။

ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။

[အံ၊ ဇို ၁၊ ၃၇]

အေး ဒီလို အခါမျိုးမှာ ဘုရားရယ်လို့ ပွင့်လာတဲ့ ဥစ္စာ ဟာ အင်မတန် အံ့ဩဘွယ်ကောင်းတယ်တဲ့။ တဟုန်းဟုန်း

တပြောင်ပြောင် လောင်နေတဲ့ မီးပုံကြီးထဲမှာ ပဒုမ္မာ ကြာ
 ပွင့်ကြီး လန်းလန်းဆန်းဆန်း ပွင့်လာသလိုဘဲ တဲ့ အဲဒါ
 လောကကို ခဲခဲယဉ်းယဉ်းဖြစ်ရတယ်။ ကဲ မီးပုံထဲက ကြာ
 ပေါက်နိုင်ပါ့မလား၊ ‘မပေါက်နိုင်ပါဘူးဘုရား’၊ အဲဒီလို
 မီးပုံထဲက ကြာမပေါက်နိုင်တာကို ပေါက်နိုင်အောင် ခဲခဲ
 ယဉ်းယဉ်းလုပ်ရသလိုပေါ့လေ၊ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’၊
 အေး ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပွင့်တော်မူလာတဲ့
 ဗုဒ္ဓပြုဒနဝမဇဏလို့ ဆိုတာလဲ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်း
 သားတွေ သမီးတွေရဲ့ အသိဉာဏ်ရှေ့မှောက်ကို လွယ်လွယ်
 ကူကူနဲ့ ဆောက်လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ‘မဆောက်ပါဘုရား’။

အဲဒီလို လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ဆောက်လာတာမဟုတ်တဲ့ ဒီ
 ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး မိမိတို့ထံမှောက်ကို ဆောက်
 လာပြီ၊ ဘယ်သူ့ကြောင့်လဲ။

ရဟန်းငယ် ရှင်ငယ်ထံမှောက်ကို ဒီသာသနာတော်ကြီး
 ဆောက်လာတာကတော့ ဓမ္မာစရိယ စာချုပ်ဖြစ်တဲ့ သုတဗုဒ္ဓ
 တွေက စောင့်ရှောက်လို့ ကဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။

သာသနာမှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစားကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့
 အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေရဲ့ အသိဉာဏ်ရှေ့မှောက်ကို
 ဒီ သာသနာ ဆောက်လာတာကတော့ဖြင့် ဓမ္မကထိကဆိုတဲ့
 သုတဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်တွေ စောင့်ရှောက်လို့။ ဆောက်လာတဲ့
 သာသနာကို “မာ ဝိရာ ဒေထ” ကျော်၍ မသွားကြပါ
 စေကုန်လင့်။

သာသနာတော်နဲ့တွေ့နေလို့ ခဏကလေးတွေ့ရတဲ့ သာသနာတော်ကို မေ့လျော့ပေါ့တန်ပြီးတော့ ရှုပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ် တရားတို့နဲ့ ပျော်ပါးပြီးတော့ မနေလိုက်ကြပါနဲ့တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ ခဏကို လွန်မြောက်သွားယင် တော်ကြာ ကျတော့ သောဏမီးဘောက်တတ်တယ်တဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဪ ဒီလို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီးနဲ့ တွေ့ခဲ့ သည် ဖြစ်ပါလျက်သားနဲ့ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကာလက ကြီး ပန်းပြီးတော့ ဒီ ဒါနမပြုခဲ့ရလေခြင်း၊ ဒီ သီလ မဆောက် တည်ခဲ့ရလေခြင်း၊ ဒီ သမထ ဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာ တွေကို ဒို့ မပွားခဲ့ရလေခြင်း အားမထုတ်ခဲ့ရလေခြင်း၊ ဒီ သီလ ဒီ သမာဓိ ဒီ ပညာတွေကို မပွားများရသည် ဖြစ် သောကြောင့် ဒို့ အခု အပါယ်လေးပါးကို ဆင်းပြီးတော့ နေရလေခြင်းလို့ ဒီလို စိတ်နှလုံး မသာယာမှုတွေ နောက် တော့ မဖြစ်ပါစေနဲ့ ဟုတ်သား ‘မှန်ပါဘုရား’။

“ခဏာ တိတာ ဟိ သောစရေ”

ဟိ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမဇဏလို့ ခေါ်တဲ့ သာသနာတော်ကြီး ကို လွန်မြောက်၍ သွားခြင်းရဲ့အကျိုးကား။ ဘာရှိသလဲ။ ခဏာတိတာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမဇဏကို လွန်မြောက်၍ သွားကြ ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်။ သောစရေ၊ အပါယ် လေးပါးကို ကျရောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေး နေကြရတယ်တဲ့၊ “မှန်ပါဘုရား”။

ဒါကြောင့်—

“သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ”

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ သာသနော၊ ဗုဒ္ဓမြတ် စွာ ရောင်ဝါထိန်ညှီးအောင် သံဃာတော်မြတ်တွေက ပေး ထား စောင့်ရှောက်ထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ထံ မှောက်ကို ရောက်နေတဲ့ ဒီသာသနာတော်မြတ်ကြီး၌။

လိုချင်တာတွေရနိုင်တယ်ကဲ့၊ ဒီ သာသနာတော်က၊ “မှန် ပါတုရား”။

သဒတ္ထေ၊ မိမိရဲ့လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ ဝါယမေယျာထ၊ မရ ရအောင်ကြိုး ကုတ် အားထုတ်တော် မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု   သာဓု   သာဓု။

မိမိရဲ့ လောကီ အကျိုးစီးပွားတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့လဲ သကြားမင်းဖြစ်ချင်ယင် ဒီသာသနာတော်မှာ ရခွင့် ယူခွင့် ရှိတယ်။ ဗြဟ္မာမင်းဖြစ်ချင်ယင် ဒီသာသနာတော်မှာ ရခွင့် ယူခွင့်ရှိတယ်၊ ဟုတ်လား။ စကြာမင်း မနွှာတ်မင်းများ ဖြစ်ချင်ယင်လဲဘဲ ဒီသာသနာတော်တိုင်းမှာ ရခွင့် ယူခွင့် ရှိတယ်၊ ဟုတ်လား။ သာဝက ဗောဓိဉာဏ် ပစ္စေက ဗောဓိ ဉာဏ် သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ရချင် ယူချင်ယင်လဲဘဲ ဒီသာ သနာတော်မှာ ရခွင့် ယူခွင့်ရှိတယ်။ “မှန်ပါတုရား” ဒါ မိမိရဲ့ လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာအကျိုး၊ “မှန်ပါတုရား”။

ဒီကနေ့ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားများ သမီးများ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းကို ကြိုးပမ်းပြီးတော့ အဟုတ်တန်း မဆုတ်တန်း အားထုတ်ကြမယ်ဆိုယင် မဂ် ဖိုလ် တောင် ရနိုင် မဲ့ ခေတ်ရှိတယ်မဟုတ်လား၊ “ရှိပါတယ်ဘုရား” အဲဒါ မိမိရဲ့ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွား၊ “မှန်ပါဘုရား”။

“သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ”

သာဓကေဝါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်းတို့။ ဝေဝါ၊ သင် အမျိုးကောင်းသား သမီး အပေါင်းတို့သည်။ သဒတ္ထေ၊ သာသနာတော်တွင်းမှာမှ ရနိုင် တယ်ဆိုတဲ့ မိမိရဲ့ လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာ အကျိုး စီးပွားတွေကို။ ဝါယမေယျာထ၊ မရ ရအောင်ကြိုးကုတ် အားထုတ်၍ ယူကြပါကုန်လော့။

မေ့မနေကြပါနဲ့ ‘မှန်ပါဘုရား’။ မရ ရအောင်ယူပါ။ ဒါနုမူ ရအောင်ယူလို့ ရတယ်၊ သီလမူရအောင်ယူလို့ ရတယ်၊ သမထမူ ဝိပဿနာမူ ရအောင်ယူလို့ ရတယ်၊ ဟုတ်လား။ ‘မှန်ပါ’။ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာချမ်းသာ စကြာ မင်းတို့ရဲ့ ချမ်းသာကြီးတွေကို မရရအောင်ယူယင် ရနိုင်တယ်။ သာဝကပါရမီဉာဏ်- ဟုတ်လား၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့လို ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တို့လို ခေမာထေရီတို့လို ဥပ္ပာဇဏ် ထေရီတို့လို ဒီလို သာဝကပါရမီဉာဏ်တွေကို ရအောင်ယူ နိုင်တဲ့ အခါကြီး၊ ပစ္စေကဗေဒဓိဉာဏ် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဓိဉာဏ် တွေကိုရအောင် ယူနိုင်တဲ့အခါကြီး။

“ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိတော”

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အိုအမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်းတို့၊ ခဏော၊ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ လောကီ သော ကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးစီးပွားတွေကို ရအောင်ယူ နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမဏကြီးသည်။ ဝေါတုမှာကံ၊ သင် အမျိုးကောင်းသား-သမီး တို့၏ရှေ့မှောက်သို့၊ ပဋိပါဒိတော၊ သုဘဗုဒ္ဓလို့ ခေါ်တဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်သူမြတ် တွေက စောင့်ရှောက်သဖြင့် ကောင်းစွာမသွေ ဖောက်ရှိ ရရှိ၍ လာပါပေ၏။

‘ရေဘူးလင်း’ ‘ရပါတယ်ဘုရား’ ‘ဒီသာသနာတော်ကြီး ရလာပြီနော်’ ‘ရပါပြီဘုရား’။ ကိုင်း- လွန်မသွားပါစေနဲ့၊ ဒီ သာသနာတော် အသုံးချဖြစ်အောင် ချပေါ့၊ ‘မှန်ပါ’။ သာသနာဆိုတာ အသုံးချရာ ပစ္စည်းတခုအနေနဲ့ အသုံးချ ပါ။ ‘မှန်ပါ’ အဲဒီတော့ ဥပါလိ ထေရာ အပဒါန်မှာ သာသနာတော်ကို အသုံးချတဲ့နည်း ကျင့်သုံးတဲ့နည်း လို့ ဆိုပြီးတော့ လေးနည်းပြထားကယ်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။

ကေစ္စာနုဉ္စ ဝမနံ၊ ကေစ္စာနံ ဝိရေစနံ။
ဝိသံ ဟလာဟလံ ဧကော၊ ကေစ္စာနုဉ္စ ဩသဓံ။

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်းတို့။ သာသနံ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက် နိုင်တ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သင်တို့ရှေ့မှောက် ဖောက်လာတဲ့ ဒီသာ-

သာသနာတော်ကြီးသည်။ သာသနာ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်
နိုင်ထ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သင်တို့ရှေ့မှောက်မှာ ရောက်လာတဲ့
အဲဒီ သာသနာတော်ကြီးသည်။ ကေစွာနံ၊ တချို့သော
အမျိုးကောင်းသား- သမီးတို့အတွက်။ ဝမနံ၊ ပျို့အန်ဆေး
ကြီးသဖွယ်ဖြစ်ပါပေ၏။

အန်ဆေးကြီး သုံးမလား၊ ‘မသုံးပါဘူးဘုရား’ သုံးရမယ်။
မသိသေးဘဲနဲ့ မသုံးပါဘူးလို့ ပြောမနေနဲ့ - သုံးရမှာ။ သာ-
သနာတော်ကို အန်ဆေးကြီး သဖွယ်ဖြစ်အောင် သုံးရမယ်၊
‘မှန်ပါ’။ ကေစွာနံ ဝိရေစနံ- ဟော- နောက်သပိုဒ်က-

သာဓဂေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်းတို့။ သာသနာ၊ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်
ကြီးသည်၊ ကေစွာနံ၊ တချို့သော အမျိုးကောင်းသားသမီး
တို့အတွက်၊ ဝိရေစနံ၊ ဝမ်းလားဆေးကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

သာသနာတော်ကို ပျို့အန်ဆေးကြီးသဖွယ် အသုံးပြုပါ
တဲ့။ သာသနာတော်ကို ဝမ်းလားဆေးကြီးသဖွယ် အသုံးပြု
ပါတဲ့၊ ‘မှန်ပါ’။ ဒီဆေးတွေမသုံးရဘူးလား၊ ‘သုံးရမှာပါ
ဘုရား’ ကိုယ်မှာရောဂါဝေဒနာတွေပျောက်ရအောင် အန်ဆေး
ကော မသုံးရဘူးလား၊ ‘သုံးရမှာပါဘုရား’ ဝိရေစနာ- သို့
ခေါ်တဲ့ ဝမ်းသက်ဆေးကော မသုံးရဘူးလား၊ ‘သုံးရပါတယ်
ဘုရား’။ အန်ဆေးကို ဘယ်အခါသုံးလဲ ‘ရင်ပြည့်တဲ့အခါ
ပါဘုရား’။ ဝိရေစနာ ဆိုတဲ့ ဝမ်းလားဆေးက ဘယ် အချိန်
သုံးလဲ ‘ဝမ်းချုပ်တဲ့အခါပါဘုရား’။ ကြည့်သုံး။ အဲဒါသုံး
တော့ သုံးတယ်၊ သုံးလိုက်လို့ ဝမ်းချုပ်နေတဲ့အခါမှာ ဝိရေစနာ

အနေနဲ့ သာသနာတော်ကြီးလဲ သုံးလဲသုံးလိုက်ကရာ တခါ
ထဲ လွန်သွားယင် ဘယ်နှယ်တုန်း၊ ‘သေသွားမှာပါဘုရား’။
ဘယ်နှယ် သုံးတတ်ကဲ့လား၊ ‘မသုံးတတ်ပါဘူး ဘုရား’။
နို့ ခုနစ်က ပြောတော့သုံးတတ်တယ်ဆို။

သားဝေဝါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အိုအမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်းတို့။ သာသနာ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်
ထ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်ကြီးသည်။ ဘယ်ကရသလဲ
ဒီသာသနာတော်ကြီး၊ ‘သုတဗုဒ္ဓကပါဘုရား’ အေး သုတ
ဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့ ပရိယတ္တိဗဟုသုတနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူကြတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိ
နတ်လို့ခေါ်တဲ့ ဓမ္မကထိက အရှင်မြတ်များ စောင့်ရှောက်
ပေးလို့ ဒီပရိသတ်ကို စောင့်ရှောက်ပေးလို့ သာသနာတော်
မှာ ဒီအသိဉာဏ်ရတာပါ။ ‘မှန်ပါဘုရား’။ ဘုန်းကြီးတို့
သာသနာတော်တွင်းက ရဟန်းရှင်ငယ်ကလေးများ ကျတော့
ဒီအသိဉာဏ်မျိုး ဘယ်ကရလဲ ဒီသာသနာ။ သုတဗုဒ္ဓလို့ဆိုတဲ့
ဓမ္မစရိယ စာချဆရာတော်များက စောင့်ရှောက်ပေးလို့
ရတာ။ ‘မှန်ပါဘုရား’။ သူ့အပိုင်းနဲ့သူနော်၊ “မှန်ပါ”။

ဒီတော့ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တွေကို အားပေးသလို
ဓမ္မစရိယ ဆရာတော်တွေကော အားပေးဘို့ မကောင်းဘူး
လား၊ ‘ကောင်းပါတယ်ဘုရား’။ ပေးရဲ့လား၊ ‘ပေးပါတယ်
ဘုရား’။ အေး အေး-ကောင်းတယ် ကောင်းတယ်၊ ပေးယင်
ကောင်းတာပါ။ အခုလဲ ဟုတ်လား မလွန်ဆန်လှသင်း
ကြီးနဲ့ ဒို့ရန်ကန်ဆန်လှသင်းထောက်ခွဲက နေပြီးတော့ ဟိုမှာ
ပရိယတ်ရော ပဋိပတ်ကော ကြီးပမ်းတော်မူနေကြတဲ့စစ်ကိုင်

မင်းကွန်းမင်းဝံမှာရှိတဲ့ တောင်ရိုးကြီးသုံးခုမှာ ပရိယတ်
ရော ပဋိပတ်ခကာ ကြီးပမ်းအားထုတ်တော်မူကြတဲ့ သုတ
ဗုဒ္ဓ အရှင်မြတ်တွေကို အခုအားပေးနေကြတာ မဟုတ်လား၊
'မှန်ပါဘုရား'၊ အားပေးရမယ် ဒါမျိုးကို၊ 'မှန်ပါ'၊ အဲဒါ
သာသနာပြု ကုသိုလ်ထူးဘဲ၊ "မှန်ပါဘုရား"။

သာဓကော၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်းတို့၊ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်
ကြီးသည်။ ကေစ္စာနံ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။
ဝိရေစနံ၊ ငမ်းလားဆေးကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

သာသနာတော်မှာ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသား
သမီးများက ရောဂါသယ်တွေ့ကဲ့သို့နော်၊ 'မှန်ပါ'။ ဘာ
ရောဂါတွေရှိသလဲ။ ဒိဋ္ဌိ တဏှာ ကိလေသာ အဝိဇ္ဇာ အဲဒါ
ရောဂါတွေနော်၊ 'မှန်ပါ'။ တနည်းပြောမယ်ဆိုရင် ခန္ဓာ
ငါးပါး နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး ရှိနေတာဟာ ရောဂါရှိနေတာဘဲ၊
'မှန်ပါဘုရား'။ အပါယ်လေးဘုံသူ လေးဘုံသားတွေမှာလဲ
ရောဂါနဲ့၊ သူတို့မှာလဲ ခန္ဓာငါးပါး နာမ်ရုပ်တရားနှစ်ပါးနဲ့
လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာလဲ ခန္ဓာတွေနဲ့လို့ဆိုတာ
ရောဂါတွေနဲ့ချည်းဘဲ၊ "မှန်ပါဘုရား"။

ရောဂေါ ရောဂါတိ ဘိက္ခု ခန္ဓာန မေတံ အဓိဝစနံ။
ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ရောဂေါ ရောဂါတိ တေံ၊
ရောဂါ ရောဂါဟူသော ဤအမည်သည်ကား။ ခန္ဓာနံ၊
ခန္ဓာငါးပါး နာမ်ရုပ်တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပါ
ပေတည်း။

အဲဒီရောဂါ။ ‘မှန်ပါ’ နာမ်ရုပ်လို့ဆိုတဲ့ ရောဂါတွေ ပျောက်အောင် ဒီသာသနာတော်ကို အန်ဆေးသဖွယ် ဖြစ်အောင် အသုံးပြုရမယ်ကဲ့။ ဝမ်းလားဆေးသဖွယ်လဲ ဖြစ်အောင် အသုံးပြုရမယ်။ ‘မှန်ပါ’။ အသုံးပြုပါ။ အန်ဆေးသဖွယ်ဖြစ်အောင် ဘယ်နှယ် အသုံးပြုမလဲ၊ ဝမ်းလားဆေးသဖွယ်ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုအသုံးပြုမလဲဆိုတာ နောက်ဂါထာ ကျတော့ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ “မှန်ပါ”။

“ဝိသံ ဟလာဟလံ ဧကေ”။

သာဓကေ။ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်းတို့။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရောင်ဝါထိန်ငြီး ဆုံးမတွေပေးခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ဒီသာသနာတော် ကြီးသည့် ကောစွာနံ၊ အချို့သော အမျိုးကောင်းသား သမီးတို့ အတွက်။ ဟလာဟလံ၊ လောလော လတ်လတ် သေစေ တတ်သော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်အိုးကြီးနှင့် တူလှပါပေ၏။

အချို့ကတော့ သာသနာတော်ကို အဆိပ်လုပ်ပြီးတော့ သုံးလိုက်တယ်။ ‘မှန်ပါ’ သာသနာတော်ကို အဆိပ်လို့ဆိုပြီး သုံးသွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီးတဲကဲ့။ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’၊ ဘယ်သူတုန်း မာဂဏ္ဍိမိဖုရား ဒေဝဒတ်တို့ နော်၊ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ အမျိုးကောင်းသားတွေ ဘက်ကဆိုယင် ဒေဝဒတ်တို့ အဇာတသတ်တို့ဟာ သာသနာတော် သူတို့ရွှေမှောက် မဆောက်ဘူးလား၊ ‘ဆောက်ပါတယ် ဘုရား’။ ဘယ်လိုလုပ်သုံးသွားသလဲ၊ အဆိပ်လုပ်သုံးပါတယ် ဘုရား’ ဟုတ်လား။ အမျိုးသမီးတွေ ဘက်ကဆိုယင်

မာဂဏ္ဍိ မိဖုရားကြီးတို့လဲ သာသနာတော်ကို အဆိပ်
 လို လုပ်သုံးသွားတာဘဲ မဟုတ်လားလို့၊ ‘ဟုတ်ပါတယ်
 ဘုရား’၊ ဘယ်ရောက် ကုန်ကြသလဲ၊ ‘အဝီစိ ရောက်ကုန်ပါ
 တယ် ဘုရား’၊ အဝီစိမှာ အဇာတသတ်တို့ အများကြီးဘဲ၊
 စိဉ္စမာနတို့ သုန္ဒရီတို့ အညတိတ္ထိယပရိဗ္ဗာဇကတို့၊ ‘မှန်ပါ’၊
 အများကြီးဘဲကဲ့၊ သက်သေတွေ ထုတ်မယ်ဆိုရင် ဒို့ ဘုရား
 လက်ထက်က အများကြီးဘဲ၊ ဒို့ ဘုရားလက်ထက်ကတောင်
 အဲဒီသာသနာတော်ကို အဆိပ်လိုသုံးပြီးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
 အများကြီးဘဲ ဘုရားလက်ထက်က နော်၊ “မှန်ပါဘုရား”။

အခု ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးလို့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါး
 ရာ နှစ်ဆယ် သုံးနှစ်လောက်ရှိသွားပြီ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်
 လား၊ ‘မှန်ပါ’၊ ကိုင်း အခု ဘယ်လောက်များသလဲဆိုတာ
 အခုတော့ မရှိဘူးလား၊ ‘ရှိပါတယ်ဘုရား’၊ ဘယ်လောက်
 များသလဲ၊ ‘အများကြီးပါ ဘုရား’၊ ခုခေတ်ကလမှာ မရှိ
 ဘူး မရှိဘူးလို့ ပြောပြောနေလို့ ဟုတ်လား၊ “ရှိပါတယ်
 ဘုရား”။

“ဝိသံ ဟလာဟလံ ဧကေ၊”

သာဓကော၊ နှလုံး ပျော့ပျောင်း အိုအမျိုးကောင်း
 သား သမီးအပေါင်းတို့။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရောင်ဝါ
 ထိန်ငြီး အဆုံးအမ ပေးခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ဒီသာသနာတော်ကြီး
 သည်။ ဧကေစွာနံ၊ ဧကေကို ဧကေစွာနံလို့ အဋ္ဌကထာ
 ဖွင့်တယ်ကဲ့။ ဧကေ၊ ဧကေစွာနံ၊ အချို့သော အမျိုးကောင်း

သား သမီးတို့အတွက်။ ဝါ၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းရှင်လူ
တို့အတွက်။

ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတွေ မပါဘူး ဖြစ်နေအုံးမယ်။
ဒေဝဒတ်ဟာ ဘုန်းကြီး၊ ဒေဝဒတ်ဟာ ဘာတုန်း၊ ‘ဘုန်း
ကြီးပါ ဘုရား’။ ဘယ်နှယ်လုပ် သုံးသွားသလဲ၊ ‘အဆိပ်လို့
သုံးပါတယ်ဘုရား’။ သာသနာတော်ကြီး ကမောက်ကမ
ဖြစ်အောင် မြတ်စွာဘုရားကို သူက ဆန့်ကျင်ဖက်ချည်းဘဲ
လုပ်တယ်၊ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလုပ်ငန်း
အပ်တယ်ဆိုယင် သူက မအပ်ဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလုပ်
ငန်း မအပ်ဘူးဆိုယင် ဒေဝဒတ်က အပ်တယ်။ အဲဒီလို ဆန့်
ကျင်ဘက်ချည်းလုပ်သွားတာဘဲ၊ “မှန်ပါဘုရား”။

ဒီတော့ သာသနာတော်ကြီးကို ကမောက်ကမ မဖြစ်
အောင်လုပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသရွေ့ ဒေဝဒတ်တို့ဘတွေ
ကောကလိကတို့ဘတွေ အဇာတသတ်တို့ဘတွေ သုပ္ပဗဒ္ဒတို့
တတွေဘုရား ဘေးထွေးတော်လေ၊ တခါထဲ ဆန့်ကျင်ဘက်လုပ်
ကော့တာဘဲ၊ ‘မှန်ပါ’ သာသနာတော်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လုပ်
နေငန်းဟူသရွေ့တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ “ဝိရာဇေထ” အကုန်
ကမောက်ကမ ဖြစ်အောင် လုပ်တော့တာဘဲ၊ အဲဒီတော့ ဒီ
သာသနာထူး ကုသိုလ်ထူးကို ဆည်းပူးပြီးတော့ လုပ်နေကြ
တဲ့ အမျိုးကောင်းသားတွေ သမီးတွေ အင်မတန် ဂရုစိုက်
စရာ ကောင်းပါတယ်၊ “မှန်ပါ”။

သာဓကဝါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အိုအမျိုးကောင်းသား
သမီး အပေါင်းတို့။ ဧကေ ကေစွာနံ၊ အချို့ကောပုဂ္ဂိုလ်

တို့အတွက်။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်ဝါထိန်ငြီး သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်။ ဟလာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ် သေစေတတ်သော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်အိုးကြီးနှင့်တူလှပါပေ၏။

“ကေစ္စာနု ဩသဓံ”

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီး အပေါင်းတို့။ ကေစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းရှင်လူ အမျိုးကောင်းသား သမီးတွေအတွက်။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာသည်။ ဩသဓံ၊ သက်စောင့်နတ်ဆေးဘဘွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

ဒီသာသနာတော် ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားများ သမီးများရဲ့ ထံမှောက်ကို ဓမ္မကထိက အရှင်မြတ်တွေ ချီးမြှောက်လို့ ရောက်နေတဲ့ သာသနာတော်ဟာ—

ရဟန်းငယ် ရှင်ငယ်များရဲ့ ထံမှောက်ကို ဓမ္မာစရိယ စာချအရှင်မြတ်တွေက စောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်လို့ ရောက်နေတဲ့ သာသနာတော်ဟာ—

- ၁။ ပျိုအန်ဆေးအတွက်
- ၂။ ဝမ်းလားဆေးအတွက်
- ၃။ အဆိပ် အတွက်
- ၄။ နတ်ဆေးအတွက် လို့—

ဒီလို သေးမျိုး အသုံးချကြတယ်။ တချို့ကလဲ ပျိုအန်ဆေး အတွက်လို့ အသုံးချကြတယ်။ အချို့က ဝမ်းလားဆေးအ

နေနဲ့ အသုံးချကြတယ်၊ တချို့က၊ “အဆိပ်ပါဘုရား” အဆိပ် အနေနဲ့ အသုံးချတယ်။ အချို့ကျတော့၊ “နတ်ဆေးပါ ဘုရား”။

သာသနာတော်မှာ အဆိပ်ဆိုတာ ဘာလဲလို့ မေးယင် လာဘ် လာဘကဲ့။ တနည်းပြောယင် သာသနာတော်မှာ အဆိပ်ဆိုတာ မာတုဂါမ။ ပရိသတ်တွေကလဲ မာတုဂါမ ပရိသတ်တွေများတော့ ငါလဲ ခပ်ကြောက်ကြောက်ပဲ ဟော ရတာ၊ “ဟောပါဘုရား”။

အေး ဒို့ ပရိသတ်တွေ သတိထားကြ။ ဘုန်းကြီး မနေ့က တုန်းက ဝိသုဒ္ဓါရုံမှာ တိပိဋကဓနနဲ့ ဒွိပိဋကဓရ ပူဇော်ပုံမှာ အဆိပ်သင့်တဲ့ ကိုယ်တော်ကလေး တပါး အကြောင်း ငါ ဟောခဲ့တယ်။

သုသုကာဘယန္တိ ခေါ် တိက္ခဏ
မာတုဂါမဿတံ အဓိဝစနံ။

[မ၊ ၂။ ၁၂၅]

တိက္ခဏ၊ ချစ်သားတို့-ချစ်သမီးတို့။ သုသုကာဘယန္တိ တော်၊ အဆိပ်ပြင်းထန်လှတဲ့ သုသုကာဘယလို့ ဆိုတဲ့ ဘေးသည် ကား။ မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည် ပါပေတည်း။

အဲဒီတော့ သိပ်လဲမလုပ်ကြနဲ့၊ တော်ရုံလုပ်ကြ၊ ကမောက် ကမတွေ ဖြစ်ဘတ်တယ်။ အဲဒီမှာ ဦးပဉ္စင်းချောလေး အကြောင်း ဟောခဲ့တယ်။ သိလား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။

မေဿိယသုတ္တန် ပါဠိတော် ဟောစဉ်မှာလဲ အကျယ်တဝင့် ပါပါတယ်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ အဲဒီ ဦးပဉ္စင်း ကလေး တပါး အဆိပ်သင့်သွားပုံလေး။ ‘မှန်ပါ’ သီဟိုဠ်ကျွန်း ဦးပဉ္စင်းလေးတပါး ဘာဖြစ်သွားလဲ၊ ‘အဆိပ်သင့်သွားပါ တယ်ဘုရား’ ဒီ ကိုယ်တော်တင် သင့်တာမဟုတ်ဘူး ကဲ့၊ ဆွမ်းခံရင်းငှက်သင့်ဆိုတာ အဲဒီ ကိုယ်တော်ဘဲ။ ဝင်္ဂီသဆိုတဲ့ ရဟန်းသစ်ကလေးတပါး ချောကချောနဲ့ ဘုရားသက်ထက် က။ ရှင်အာနန္ဒာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးနဲ့ သူကဆွမ်းခံကြသွား တယ်။ ဆွမ်းခံသွားရင်းသူ့မှာ အဆိပ်မိနေပြီ... အဆိပ်သင့် နေပြီ ‘မှန်ပါ’ ဘာအဆိပ်တုံး “မတုဂါမပါဘုရား”

ကာမရာဂန ဥယျာမိ စိတ္တံ ဝေ ပရိဥယျာဘိ။
 သာဓု နိဗ္ဗာပနံ ဗြူဟိ၊ အနုကမ္မာယ ဂေါတမ။^၁

ရှေ့က ကြသွားတဲ့ အရှင်အာနန္ဒာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်ကံ ကယ်တော်မူပါအုံးဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်မှာ ကာမရာဂတည်းဟူသော အဆိပ်တွေ သင့်ပြီးတော့ ဒီနေရာမှ မသွားနိုင်အောင် ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား... ဒီလိုဖြစ်နေရောမဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”

“အသုဘာယ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ၊
 ကေဂ္ဂံ သုသမာ-ဟိတံ”^၁

အသုဘ ထင်အောင်ရှု... အသုဘ ထင်အောင်ရှု...
 အသုဘထင်အောင်ရှု ကိုးကဲ့ - ဟုတ်တယ် မဟုတ်သား။

၁။ သံ၊ ၁။ ၁၀၉။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၃၆။ ထေရ၊ ၄။ ၂။ ၅၁၅။

‘မှန်ပါ’ အဲဒီတော့မှ ခမျာ သက်သာသွားတယ်။ နှော်-
သူလဲ အဆိပ်သင့်တယ်၊ ဒါ ဘုရားလက်ထက်က။

ရဟန်းငယ်တပါး၏အဖြစ်ဆန်း *

သီဟိုဠ်ကျွန်းက ကိုယ်နတ်ကလေး ဦးပဉ္စင်းကလေးလှ
ကလှ ချောကချောနဲ့ ပညာသင်ချင်လို့ ကဲ့၊ ဟုတ်လား၊
ဆရာတော်ကြီးထံ သွားလျှောက်တယ်၊ ဆရာတော်ကြီးက
မင်းကွယ်တဲ့ မင်း ပညာသင်ကြားချင်တယ် ဆိုယင်-
မင်းဟာ အရှေ့ခံမဲ့လူ မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် မင်းပညာ
သင်ကြား ချင်တယ်ဆိုယင်-

သစေ အန္တောဂါမေ န စရိယသိ၊ ဒဿာမိ တေ
ဥဒ္ဒေသန္တိ အာဟ။

အကယ်၍ အရပ်ထဲ လယ်ပြီးတော့ အမျိုးသမီးတွေနဲ့
တကာ တကာမ တွေ့နဲ့ မဆက်သွယ်ဘူးဆိုယင် မင်းကို ငါ
ပညာသင်ကြားပေးမယ်။ ကောင်းလှပါပြီဘုရား ဆိုပြီး
တော့ ဦးပဉ္စင်းကလေး ပညာသင်ရတယ်။ တတ်ကရော
ပညာ၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ပညာလဲတတ်ကရော ဆရာ့စကား
နားမထောင်ဘူး၊ သင်္ကန်းကလေး လှလှ ပပ သပ်သပ် ပယ်
ပယ် ရုံပြီးတော့ အရပ်ထဲဆွမ်းခံကြသွားတော့ အမျိုးသမီး
ကလေး တယောက်က ဝါဝါ အဝတ်ကလေး ဝတ်ပြီး

* သံ၊ ၅၊ ၂။ ၅၀။ မေဃိယသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ်၊
၅၁-၂၇၀၊ စသည်လည်း ရှုပါ။

သကာလ တံခါးဝကနေပြီး ဦးပဉ္စင်းကလေးလဲ မြင်ရော ဆွမ်းဟင်းခွက်ကလေး ကိုင်ပြီးတော့ ကပြာကရာ ဆွမ်းလောင်းရအောင် ဆင်းလာ။ ဆွမ်းလဲလောင်းပြီး အိမ်ပေါ်လဲပြန်တက်ရော အိပ်ရာထဲလဲနေပေတော့ဘယ်။ မိခင်လုပ်တဲ့ လူကမေးတယ် သမီးဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့—

“ဒဟရံ လဘမာနာ ဇီဝိဿာမိ၊ အလဘမာနာ မရိဿာမိ”

အမ္မ၊ အမေ။ ဒဟရံ၊ ခုနစ်က ကျွန်မ ဆွမ်းလောင်းလိုက်တဲ့ ဦးပဉ္စင်းငယ်ကလေးကို။ လဘမာနာ၊ ရသည့်ရှိသော်။ ဇီဝိဿာမိ၊ ကျွန်မ အသက်ရှင်ပါလိမ့်မယ်။

လုပ်ပြီ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’။

အလဘမာနာ၊ အကယ်၍ အဲဒီဦးပဉ္စင်းကိုမှ မရဘူးဆိုယင်။ မရိဿာမိ၊ ကျွန်မသေရပါလိမ့်မယ်။ ဖြစ်ကရောလုပ်ပုံက။ အဆိပ်။

ဒီတော့ မာတုဂါမလို့ဆိုတာ အဆိပ်။ မာတုဂါမက ဘာတဲ့လဲ၊ ‘အဆိပ်ပါဘုရား’။ ဦးပဉ္စင်းကလေးကိုလဲဘဲ အတင်းလိုက်ပြီးတော့ လျှောက်တယ်။

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့က ဗစ္စည်းဥစ္စာတွေနဲ့ကြယ်ဝချမ်းသာပါတယ်။

“ကောသယေဝ နော ဓိတာ”

တပည့်တော်တို့မှာ ဒီသမီးလေးတယောက်သာလျှင် ရှိပါတယ်ဘုရား။

“တို့ နော ဇေဠပုတ္တဌာနေ ဌဿတိ”

“အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်တို့ရဲ့ သားကြီးနေရာက နေပြီးတော့ ဘာလုပ်ငန်းမှ ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်ရပါဘူး။ စီမံခန့်ခွဲ၍ပေးပါ။ အရှင်ဘုရားပြန်ကြွတော်မူခဲ့ပါဆိုတော့။

ဦးပဉ္စင်းကလေးက-

“န မယံ ဣမိနာ ပလိဗောဓေန အတ္ထာ”

ဒီပစ္စည်းဥစ္စာ ကြောင့်ကြံ့ခိုင်တော့ဟာ ကျုပ်အတွက် အကျိုးမရှိပါဘူးလို့ ဆိုပြီး ထွက်သွား၊ မလိုချင်ဘူးတဲ့ ဦးပဉ္စင်းကလေးက။

မလိုချင်ဘူးဆိုတော့ ဟိုအမျိုးသမီး ဘာဖြစ်သလဲ။ သေရော။ သေလဲ သေရော အဲဒီ အသုဘကရတဲ့ အပတ်ကလေးကို ကိုယ်တော်ကြီးတပါးက အဲဒီ ဦးပဉ္စင်းကလေးထံ သွားပြီး ရေစစ်အချုပ်ခိုင်းတယ်။ ဦးပဉ္စင်းကလေးက မေးတယ်၊ အရှင်ဘုရား ဒီအဝတ်ဘယ်ကရသလဲ၊ အသုဘကရတယ်။ ဘယ်အသုဘကလဲ၊ အမျိုးသမီးကလေးတယောက် ဘယ်အမျိုးသမီးကလေးလဲ၊ ဟော-ဦးပဉ္စင်းကလေးတပါးတပါး ဆွမ်းခံကြလားတယ်၊ အဲဒီဦးပဉ္စင်းကလေးကို အဲဒီအမျိုးသမီးကလေးက အဲဒါပေါ့လေ-အဲဒါ မင်းတို့သိရောပေါ့၊ ဒါဆို။

အေး အဲဒီကရခဲတာလဲ ဆိုရော အဲဒီ ဦးပဉ္စင်းကလေးက အမယ်လေး ဖြစ်မှဖြစ်ရလေခြင်းဆိုပြီး၊ အဲဒီ အမျိုးသမီးလေး စွဲလန်းနှစ်သက်ပြီးသကာလ ဦးပဉ္စင်းကလေးလဲ သေရော၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်၊ ဦးပဉ္စင်းကလေး ဘာဖြစ်သွားတုန်း၊ ‘သေသွားပါတယ်ဘုရား’ ဘာဖြစ်လို့လဲ ‘အဆိပ်သင့်လို့ပါဘုရား’ ဘယ်သူ့ကြောင့်၊ “မာတုဂါမကြောင့်ပါဘုရား” ။

အဆိပ်ကဲ့၊ သာသနာတော်မှာ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းတားတွေ သမီးတွေ သာသနာဧကန်ကို သုံးတဲ့နှုန်းတဲ့ ကျင့်သုံးစောင့်ရှောက်တဲ့ နေရာမှာ အဆိပ်ဖြစ်အောင်တော့ ဘယ်လိုတုန်း၊ ‘မသုံးရပါဘူးဘုရား’၊ မသုံးကြနဲ့ ဟုတ်သား ‘မှန်ပါ’၊ သာသနာ ကျင့်သုံးပုံ ကျင့်သုံးနည်းကို အခုပြောနေတာ၊ အင်း ထေရာ အပဒါန် ပါဠိတော်မှာ ပါတာနော်၊ “မှန်ပါဘုရား” ။

“ဝိသံ ဟဿာလလံ ဧကေ၊”

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အိုး အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ သာသနံ၊ ပုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီးသည်။ ဧကေ ကေစွာနံ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ဟဿာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ် သေစေတတ်သော။

ဟိုမှာ သေပြီမဟုတ်သား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း ပြောတာ ဟိုမှာဆိုတာက သီဟိုဠ်ကျွန်းကိုပြောတာ၊ ‘မှန်

ပါ။ ဟလာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ် သေစေတတ်
သော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်အိုးကြီးနဲ့ တူလှပါပေ၏။

မသုံးတတ်ယင် အဆိပ်ဖြစ်မှာကဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’။

“ကေစ္စာနဉ္စ ဩသဓံ။”

သာဓကော၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာတော်ကြီးသည်။ ကေစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော
ရဟန်းရှင်လူ အမျိုးကောင်းသား သမီးတို့အတွက်။ ဩသဓံ၊
နတ်ဆေးဝါးသဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

သာသနာတော်ကြီးဟာ ဝမ်းလား ဆေးလဲမည်တယ်၊
ဝမ်းသက်ဆေးလဲ မည်တယ်၊ ပျို့အန်ဆေးလဲ မည်တယ်၊
အဆိပ်လဲမည်တယ်၊ နတ်ဆေးလဲမည်တယ်ကဲ့၊ “မှန်ပါ
ဘုရား”။

သာသနာကတော့ သာသနာဘဲ၊ အဲဒါတယ်လို့ သုံး
မတုန်း၊ သုံးနည်း အဲဒါ အကုန် သတိထားဘို့ကဲ့ နော်၊
“မှန်ပါဘုရား။”

သာသနာတော်ကို ပျို့အန်ဆေးသဖွယ် သုံးပုံ

ကိုင်း သုံးပုံလေးပြောမယ် ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”။

“ဝမနံ ပဋိပန္နာနံ၊ ဖဿဌာနံ ဝိခရစနံ။”

သာဓကော၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်းတို့။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်

မြတ်ကြီးသည်။ ပဋိပန္နာနံ၊ ဒါန သီလ သမထ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာကို ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံကုန်သည်ဖြစ်၍ မဂ်၌တည်
ကြကုန်သော မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့အတွက်။ ဝမနံ၊
ပျိုအန်ဆေးကြီး သဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

ဒါနကုသိုလ်ပြုစား၊ သီလကုသိုလ်တွေကို ဆောက်တည်
နေတာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေကို ပွားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ထားတာကတော့ဖြင့် ဒီ ပဋိပန္နာနံ ဆိုတာ
မဂ္ဂဋ္ဌာန် ဆိုပြီးတော့ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်ကိုဘဲ ဖွင့်တယ်။
'မှန်ပါ'။ ဒါဉာဏဋ္ဌနည်း ပဓာနနည်း ဒီလိုဆိုကြစို့ကဲ့၊
'မှန်ပါ'။ ဒိုစာပေနယ်ကနော်။ 'မှန်ပါ'။ အဲဒီ မဂ်ကိုဖွင့်ပေ
မဲ့ အခြေခံက တဲ့အဲဒီ မဂ်ကိုရောက်အောင် ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေ၊ ဟုတ်လား၊ "မှန်ပါဘုရား"။

ပဋိပန္နာနံ၊ မဂ်လေးပါးကို ရောက်အောင်ကျင့်၍ ကြံ
ကုန်သော အမျိုးကောင်းလား- သမီးတို့အတွက်-ဟုတ်လား၊
'မှန်ပါ'။ မဂ်လေးပါးကို ရောက်အောင် ကျင့်နေတယ်ဆို
တော့- သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကရိယာပဋိပန္န ပုဂ္ဂိုလ်၊ သော
တာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်၊ သကဒါဂါမိဖလသတ္တိကရိယာပဋိပန္န
ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမိဖလသတ္တိကရိယာပဋိပန္န
ပုဂ္ဂိုလ်၊ -အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာတ္တဖလသတ္တိကရိယာပဋိပန္န
ပုဂ္ဂိုလ်--ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်-နော်၊ "မှန်ပါဘုရား"။

ပဋိပန္နာနံ၊ မဂ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ သမာဓိနံ၊
မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ထ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ
တော်ကြီးသည်။ ဝမနံ၊ ပျိုအန်ဆေးကြီးနှင့်တူလှပါပေ၏။

ဒီတော့ ဒီ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘုန်းကြီးတို့ ဒေသနာဉာဏ်က တယ်နှယ်ပြောရမလဲလို့ ဆိုတော့ တရားဟောတဲ့နေရာမှာ—

“ ပဋိပန္နာနံ ” = ကိုအဋ္ဌကထာဖွင့်ထားတာက မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်။ ပဋိပန္နာနံ၊ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်အတွက်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကြီးသည်။ ဝမနံ၊ ပျိုအန်ဆေးကြီးသဖွယ်ဖြစ်ပါပေ၏။ ဒီလိုပြောတယ်။

ဒီတော့ မဂ်ကိုရောက်အောင် ပဋိပန္နာနံ-လို့ ဆိုသည်ဖြစ် သောကြောင့် မဂ်ကိုရောက်အောင်ကျင့်နေကြတဲ့ သောတာ ပတ္တိဖလသတ္တိကရိယပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ပြောကြပါစို့ ‘မှန်ပါ ဘုရား’။

ဒီတော့ တမဂ် တဖိုလ်ဘဲ ပြောကြစို့လို့ဆိုယင်၊

ပဋိပန္နာနံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ဝမနံ၊ ပျိုအန်ဆေးကြီးမည်ပါပေ၏။ ဝါ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်အောင်ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ သာသနံ၊ သာသနာ တော်သည်။ ဝမနံ၊ ပျိုအန်ဆေးကြီးသဖွယ်ဖြစ်ပါပေ၏။

သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရောက်အောင် ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အတွက် ဒီသာသနာတော်သည် ပျိုအန်ဆေးကြီးသဖွယ် ဖြစ်သတဲ့ကဲ့ “မှန်ပါ”။

ဒီတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရောက်အောင်ကျင့်နေတဲ့ အမျိုးသောင်းသား-သမီးတွေဟာ သာသနာတော်ကို အန်- ဆေးကြီးသဖွယ်သုံးနေတယ်၊ “မှန်ပါ”။ ကဲ အဲဒီတော့ ပြော

ကြစို့ - သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရောက်အောင် ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် လို့ဆိုတော့ သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကရိယ ပဋိပန္နပုဂ္ဂိုလ်ဟာ -

“တိသရဏံ ဂတော ဥပါသကောပိ သောတာပတ္တိ ဖလ သတ္တိကရိယပဋိပန္နော နာမ တသ္မိံ ဒိန္နဒါနမိ အသင်္ချေယျံ အပ္ပမေယျံ” ။

[မ၊ ဋ္ဌ၊ ၄၊ ၂၂၃။]

သရဏဂုံသုံးပါး တည်သည်ကစပြီးတော့ သောတာပတ္တိ ဖလ သတ္တိကရိယ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ထည့်တွက်ရမယ်။ “မှန်ပါ” ဒါနကုသိုလ်တွေ သီလကုသိုလ်တွေ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေ။

ဒါနကုသိုလ်သည် လောဘ ရောဂါအန်ဆေး

ယခု ဒါနကုသိုလ်ကို ပြုကြားဖွယ်ဆိုတာ လောဘတည်း ဟူသော ကိလေသာကြီးကို အန်ပစ်လိုက်တာ ကဲ့၊ ဟုတ် လား။ “မှန်ပါဘုရား” ။

လောဘတည်းဟူသော ကိလေသာရောဂါကြီး စွန့်စစ်ရ မှာကို သိပ်နှမြောကြတယ်။ ငါ့ပစ္စည်း ငါ့ပစ္စည်း နှမြောတယ် စုံမက်တယ်၊ နှမြောတယ်၊ စုံမက်တယ်၊ မစွန့်နိုင်ဘူး၊ မစွန့် နိုင်ဘူး၊ ငါ့လက်ကောက်ကလေး၊ ငါ့လက်လေးကလေး။ ငါ့မစွန့်နိုင်ဘူး၊ ငါ့မပေးနိုင်ဘူး၊ သူများကို “မှန်ပါ” အဲဒါ ဘယ်သူကလဲ၊ လောဘ။ အဲဒီ လောဘရောဂါကြီးကို ဘုန်း ကြီးတို့ ပရိသတ်က တခါထဲ မျှိုသိပ်ထားတယ်။ မျှိုထား တယ်။ ဒီတော့ လောဘရောဂါကြီးက ဟောဒီမှာ တင်းကြပ်

ပြီးတော့ လောဘ အားကြီးလာ လေလေ ဒီ လောဘရော
ဂါကြီးက တင်းကြပ်လာ လေလေ၊ တခါထဲ လူကို မကြည့်
မသာတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ကမောက်ကမတွေ ဖြစ်နေတယ်။
အဲဒါ လောဘ ရောဂါကြီး ဝင်စွဲနေတာ။ လောဘ
ကိလေသာ။

ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ၊ မောဟ ကိလေသာ။ လောဘ ဒိဋ္ဌိ
မောဟ အာသဝ ဒေသနာစဉ်ကြီး နယ်ချဲ့လိုက်မယ်ဆိုယင်
လေ၊ အာသဝတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘုန်းကြီး ဟောနေတဲ့
ဩဇာရုဏသုတ္တန်တွေ-ဟုတ်လား၊ ရူပါရုံ အမျိုးမျိုး သဒ္ဓါ
ရုံ အမျိုးမျိုး ဂန္ဓာရုံ အမျိုးမျိုး ရသာရုံ အမျိုးမျိုး ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ
ရုံ အမျိုးမျိုး။

အဲဒါတွေကို တခါထဲ မျှီသိပ်ပြီးတော့ ငါပိုင် ငါ့ဟာ
ငါ့ဥစ္စာဆိုပြီး လောဘ တည်းဟူသော အကုသိုလ်ကြီးကို
တခါထဲ မျှီသိပ်ထားတယ်။ “မှန်ပါဘုရား” သိမ်းပိုက်ထား
တယ်။ “မှန်ပါ” အဲဒါ သာသနာတော်ကို သုံးတော့ ဘယ်
လိုသုံးမလဲ၊ ဒီလောဘ အန်ထွက်အောင် သုံးရမယ်။ “မှန်ပါ”
“ဝမန်” အန်ဆေး ဟုတ်လား။ “မှန်ပါဘုရား”။

ဘုန်းတော်သခင် သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်
မြတ်က-

ဒါန ဟုတ်လား၊ ဒါန လို့ဆိုတဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းဟာ-

“မာနုဿိကာ စ သမ္ပတ္တိ၊ ဒေဝလောကေ စ ယာရတိ။
ယာ စ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ၊ သဗ္ဗမေတေန လဗ္ဘတိ”။

(ခုဒ္ဒက၊ ၁၀)

နိဓိကဏ္ဍသုတ္တန်ကို သွားကြည့်ယင် ‘မှန်ပါဘုရား’။

မာနုဿိကာ စ သမ္ပတ္တိ၊ လူ့စည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို
၎င်း။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်၌။ ယာရတိ စ၊
အကြင်မွှေးလျော်ဘွယ်ဟူသမျှ ဥဿုံ အလုံးစုံကို၎င်း။ ယာ
နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ စ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို၎င်း။
တေန၊ ထိုကောင်းမှုခေါ်သော ဒါနကုသိုလ်ဆိုတဲ့ တရား
ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရနိုင်၏။

ဒါနကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တယ် ဆိုတာ လောဘဆိုတဲ့
တဏှာကို အန်ထုတ်လိုက်လို့ ရတာကွဲ့၊ ‘မှန်ပါဘုရား’
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၊ သဘောပေါက်ပလား။ ‘ပေါက်ပါတယ်
ဘုရား’ ကိုင်း-ဘယ်တော့ အန်ကြမလဲ။ ဘယ်လောက်
အန်မလဲ၊ ကုန်ပြီးလား။ ‘မကုန်သေးပါဘူး ဘုရား’ မကုန်
လို့ သေအုံးမှာဘဲ။ လောဘကြောင့် သတ္တဝါတွေသေနေ
ဟာကွဲ့-တဏှာကြောင့်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဟုတ်လား။ သံသ
ရာ ရှေ့နေတာ ဘယ်သူကြောင့်လဲ၊ ‘လောဘကြောင့်
ပါဘုရား’

“တဏှာ ဒုတိယော ပုရိသော၊ ဒိသဒ္ဓေါန သံသရံ။
ဣတ္ထ ဘဝ ညတာ ဘာဝံ၊ သံသရံ နာတိဝတ္တတိ”။

(သုတ္တနိ၊ ၃၉၄)

လောဘတဏှာက အလွန်ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်
သူ့ကို အန်ထုတ်နိုင်သမျှ သူက သံသရာလည်ပတ်မှု ဒုက္ခ
အမြဲတမ်းပေးနေတာကို။ ‘မှန်ပါဘုရား’ မြတ်စွာဘုရားက
သုတ္တန်ပတ် ပါဠိတော်မှာ

“လောဘ တဏှာ အပေါ်ရှိနေတဲ့သူဟာ ရှည်လျား
စွာသော သံသရာခရီးခဲကြီး၌ ဟိုဘဝရောက်လိုက် ဒီဘဝ
ရောက်လိုက်နဲ့ သံသရာ ခရီးခဲကို မလွန်မြောက်နိုင်ဘူး”

လို့ ဟောတော်မူခဲ့တာဟာ လောဘ၊ ‘မှန်ပါဘုရား’
လောဘရဲ့သဘောက ကိုယ့်ပစ္စည်းကို သူ့ဘဝပေး ပေးရမှာ
နှုတ်မြော တွန့်တိုစားနဲ့တဲ့ လောဘကို အန်ထုတ်တာ။ သီလ
ကုသိုလ်တွေဆောက်တည်တယ်ဆိုတာ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်တဲ့
ဒေါသကို အန်ထုတ်တာ။ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတွေ
ကို ပြုလုပ်အားထုတ်နေကြတယ်ဆိုတာ တွေ့ဝေမိုက်မဲတဲ့
မောဟကိလေသာ အန်ထုတ်တာ။ ဒီလိုသုံး ပါ၊ ‘မှန်ပါ
ဘုရား’

လောဘကုန်အောင် သုံးပါ။ ဒေါသ ကုန်အောင် သုံး
ပါ။ မောဟကုန် အောင်သုံးပါ။ ‘မှန်ပါ’ အခုတော့
အချို့တတွေ သာသနာသုံး နေကြပုံက လောဘတွေ
မများ များအောင်၊ ဒေါသတွေ မများ များအောင်၊
မောဟတွေ မများ များအောင် သုံးနေကြတယ်။ ဒီ အသုံး
တဲ့ ပါအုံးမလား၊ ‘မတဲ့ပါဘူးဘုရား’ သဘောပေါက်ကဲ့
လား၊ “ပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

သာသနာကို အန်ဆေးသဖွယ်သုံးပုံ

လောဘကုန်အောင် သုံးပါ။ ဟုတ်လား၊ ဒိဋ္ဌိကုန်အောင် သုံးပါ။ လောဘက သူကတဲလောဘယ်-ဒိဋ္ဌိ။ လောဘဆို ကတည်းက ဒိဋ္ဌိဂုတသမ္ပယုတ်စိတ်လေးခု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ် စိတ်လေးခုမှာ လောဘက ရှိနေတယ်။ လောဘရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တိုင်းမှာ ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်နေတာတွေ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ပုထုဇ္ဇန် မှန်သမျှတွေ လောဘဖြစ်ရင် ဒိဋ္ဌိက ကပ်လာတာပဲ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ နော်၊ ‘မှန်ပါ’ အဲဒါ အန်ထုတ်တို့ အရေး ကြီးတယ်။ ဆေးတွေသောက်တော့ သောက်ပါရဲ့ အန် အောင်မသောက်ဘူး။ ဟရားအားထုတ်၊ ရုပ်မှန်း နာမ်မှန်း သိအောင် တရားအားထုတ်ပါ။ ဒိဋ္ဌိကိလေသာ အအန်ခိုင်း နေတာ။

ခုတော့ ထုတ်တော့ ထုတ်ပါရဲ့ ဝတ်ကျ ဖန်းကျ လေး၊ အိပ်ရာဝင်ခါနီး ရှူးရဲ့ ရှူးရဲ့ တချက်နှစ်ချက်ထုတ်၊ အိပ်ရာထဲဝင် တုံးကနဲဆို အိပ်လိုက်တာပဲ။ နို့ သောက်တော့ သောက်ပါရဲ့ အန်ရဲ့သား-သူ၊ ‘မအန်ပါဘူးဘုရား’ ဘာပြု လို့လဲ ဆေးမမှန်လို့လား၊ ‘မှန်ပါတယ်ဘုရား’။ ဆေးမှန် တယ်နော်၊ ‘မှန်ပါ’။ သာသနာဆိုတဲ့ ဆေး၊ နာမ်ရုပ်ဆို တာ မှန်နေတယ်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ နာမ်ရုပ် ဘယ်သူဟော တာလဲ၊ ဘုရားဟောတာ “မှန်ပါဘုရား”

ချစ်သား ချစ်သမီးပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မရှိဘူး၊ နာမ်ရုပ်သာ ရှိတယ်လို့ဆိုတဲ့ စကားလုံး အသံအညွှန် သာသနာ ‘မှန်ပါ

ဘုရား’ ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ၊ ဟုတ်လား။ ‘မှန်ပါဘုရား’
 အဲဒီ နားမိရုပ် နာမိရုပ်၊ နားရုပ်ကို အားထုတ်ပါ။ နာမိရုပ်
 သိအောင် လုပ်ပါ။ နားမိရုပ်သိအောင် လုပ်ပါလို့ မြတ်စွာ
 ဘုရားက ဟော ဟောပေးနေတဲ့ သာသနာတော်ကြီး ရနေ
 ပါလျက်သားနဲ့ ကင်ဆက်ခွေကြီးဖွင့်ပြီးတော့ နာနေတယ်။
 ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့ သဘောတွေ ကျနေတယ်။ နို့ ဒိဋ္ဌိကအန်ရဲ့
 လား။ ‘မအန်ပါဘူး ဘုရား’ မအန်ဘူးကဲ့ - ဟုတ်လား။
 ငါလဲ ကြံဖန် တိုက်နေတာဘဲ။ ချော့တိုက်လိုက် ချောက်
 တိုက်လိုက် မြှောက်တိုက်လိုက် သူတို့က ကောင်းကောင်း
 မသောက်ချင်ဘူး။ ‘သောက်ပါကယ် ဘုရား’ ဟေ...ခါး
 တယ်ထင်တယ်။ ကိုင်းကွာ မင်းတို့ စဉ်းစားမနေပါနဲ့။
 ငါလဲ တရားက ရှေ့နေဟော့မယ်။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်သား။
 မအန်ဘူး။

ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာကို အန်အောင် တိုက်ကျွေးနေတော့ကဲ့
 မြတ်စွာဘုရားက “မှန်ပါဘုရား”

ဒါနကုသိုလ်ကို ပြုတယ်ဆိုတာ လောဘကိလေသာကို
 အန်အောင်လုပ်တာ၊ “မှန်ပါ”

ဒါနဆိုတဲ့ သာသနာဆေးကြီးကို တိုက်တယ်။ သီလဆိုတဲ့
 သာသနာ့ဆေးခွက်ကြီးကို တိုက်တယ်။ ဘာဝနာဆိုတဲ့ သာသ
 နာ့ ဆေးခွက်ကြီးတွေ တိုက်ပြီးတော့ လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟ
 တွေ အန်အောင် လုပ်၊ ‘မှန်ပါ’။ လောဘ- အခုအန်
 သလောက်တော့ အအန်သားဘဲ၊ ‘မှန်ပါ’။ ဒါပေမဲ့၊ ‘ကျန်
 နေပါတယ်ဘုရား’။ ကျန်နေမှန်းသိယင် ဘာလုပ်ရလဲ။

ထပ်လောက်ကဲ့၊ ဒါဘဲ၊ နော်-လုပ်ငန်းကတော့။ ‘မှန်ပါ ဘုရား’။ ဘာတော့ ထပ်လုပ်ရမလဲ- ဒါနကုသိုလ် ထပ်လုပ်ရ မယ်၊ သီလကုသိုလ် ထပ်လုပ်ရမယ်၊ ဘာဝနာကုသိုလ် ထပ် လုပ်ရမယ်။

တနှစ်ပြီးရင် တနှစ်၊ တနှစ်ပြီးရင် တနှစ်။ မလွန် ဆန်လှ သင်းကြီးရော၊ ဆားရော ဆီရော အလှူသင်းတွေ ထပ်လုပ် ထပ်လုပ်၊ ဒီနှစ် တပိဿာရိယင် ရှေ့နှစ် နှစ်ပိဿာ၊ ဒီနှစ် ဆန် တဘင်းဆို ရှေးနှစ်ခါ ဆန်နှစ်ဘင်း၊ ဒီနှစ်ဆီဘပုံးဆို ရှေးနှစ်ခါ ဆီနှစ်ပုံး-ထပ်ထပ်သာလုပ်။ “မှန်ပါ”

အဲဒါ ဘာလုပ်ခိုင်းဘာလဲ-လောဘကိလေသာ အာနိ ခိုင်းတာ။ “မှန်ပါ”

ပဋိပန္နာနံ၊ မဂ်လေးပါး၌ တည်ကြံကုန်သော မဂ္ဂ ဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ဝါ၊ မဂ်လေးပါးသို့ ရောက်အောင် ကျင့်ကြံ ကြိုးစား ပွားများအားထုတ်၍ နေကြကုန်သော ဒါန သီလ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေကို ဆည်းပူး၍ နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ သာသနံ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ထ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ တော်ကြီးသည်။ ဝမနံ၊ ပျို့အန်ဆေးကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပါ ပေ၏။

ဝိပဿနာက ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ အန်ထုတ်ပုံ

ဝိသာခါ တကာမကြီးလဲ အန်ပစ်လိုက်ပြီ မဟုတ်လား လို့၊ ‘အန်ပစ်လိုက်ပါတယ်ဘုရား’။ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ အနားထ

ပိဏ်သုဒ္ဓါကြီး၊ ‘အန်ပစ်လိုက်ပါတယ် ဘုရား’ ဝိပဿနာ
တချက်ရှုလိုက်ယင်-နာမ် ရုပ်လို့ တချက်သိလိုက်ယင်လေ
ဒိဋ္ဌိကိလေသာက ကခါထဲ တပိုင်းပွဲပါသွားတယ်။ အန်ထုတ်
လိုက်တာ၊ “မှန်ပါ”

ဟို-ဘုန်းကြီး မကြာမကြာဟောနေတဲ့ ဝါသီဇဉ်သုတ္တန်
မှာ ပဲကွပ်ရိုးကလေးကိုကိုင်တဲ့ ဥပမာလေး မှတ်မိသေးလား၊
‘မှန်ပါ’ ကြာပါပြီကဲ့။ ဟောထားတာ၊ ကျားကူးခမ္မဗိမာန်
မှာ ဟောထားတာ၊ အခု ထူးကြီးဝိပဿနာ ပါဠိတော်
ဟောစဉ် ပဋ္ဌမအုပ်တဲ့ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ပါတယ်။ အခု
ဒီစာအုပ် ကုန်လို့ ပြန်ရိုက်နေတယ်ကဲ့။ ‘မှန်ပါ’။ အဲဒီ စာ
အုပ်က အခု မကြာခင် ထွက်လာမှာပါ။ အင်း-စာအုပ်
ကြော်ငြာတယ်လို့လဲ ထင်မနေနဲ့အုံးနော်၊ ‘မှန်ပါ’။ အေး-
ကြောက်ရလေးတယ် အဲဒါလဲ။ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါတုရား”

လက်သမားဆရာကြီးဟာ နေ့စဉ် နေ့စဉ် သူ့ရဲ့ ဆောက်
ကလေးကို ကိုင်ကိုင် ကိုင်ကိုင်နေတာဟာ ကိုင်ပါများလာ
တော့ အဲဒီဆောက်မှာ လက်ရာတွေ ထင်မလာဘူးလား၊
‘ထင်လားပါတယ်ဘုရား’။ အဲဒီ သစ်သားတွေ ဘယ်ရောက်
ကုန်လဲ၊ ‘ပွန်းစားကုန်ပါတယ်ဘုရား’ ကုန်သွားတယ်။ ဒီနေ့
ကိုင်လို့ ဘယ်လောက်ကုန်တယ်၊ နောက်နေ့ကကိုင်ခွဲလို့ ဘယ်
လောက်ကုန်ခဲ့တယ်၊ နောက်နေ့ကိုင်ယင် ဘယ်လောက်ကုန်
အုံးမယ်လို့ ဆိုဒါကို ဒီ လက်သမားဆရာကြီး သိရဲ့လား၊
‘မသိပါဘူးဘုရား’ ဘယ်တော့ကျမှ သိသလဲ၊ “ကုန်မှသိပါ
တယ်ဘုရား”

သာတော့=သမီးတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ကိလေသာကြီး ရှိသေးလား၊ ‘မရှိတော့ပါဘူးဘုရား’ ဘယ်ရောက်သွား သလဲ၊ အန်ထုတ်လိုက်သည်။ နဂိုက သူတို့မှာလဲ ရှိတယ်ကဲ့၊ “ရှိပါတယ်ဘုရား”

သာသနာကို ဝမ်းလျှောဆေးသဖွယ်သုံး

“ဝမနံ ပဋိပန္နာနံ၊ ဖလဌာနံ ဝိရေစနံ”

ဖလဌာနံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာ ဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်လို့ဆိုတဲ့ ဖိုလ်၌ တည်ကြကုန်သော အမျိုးကောင်း သား= အမျိုးကောင်း သမီးတို့ အတွက်။ သာသနံ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ထ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်။ ဝိရေစနံ၊ ဝမ်းလျှောဆေး ကြီးနှင့် တူလှပါပေ၏။

ဖိုလ်ကဲ့၊ ဟိုက ပဋိပဿမ္ဘနပဟာန်ကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ပြောတာ။ ဝိသာခါဆိုတဲ့ အမျိုးကောင်းသမီးဟာ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာကြီးကို အန်ထုတ်လိုက်သည် ဖြစ်သောကြောင့် အပေါ်သေးပါဆိုတဲ့ ခန္ဓာက တခါထဲ ယိုထွက်မသွားဘူး လား၊ ‘ယိုထွက်သွားပါတယ်ဘုရား’။ ယိုထွက်သွားပြီနော်၊ ‘မှန်ပါ’။ အဲဒါကြောင့် ဖိုလ်တရားသည် သာသနာတော်ရဲ့ ဝမ်းလျှောဆေးကြီး။ ဆိုလိုသည်မှာ မဂ်တရားသည် သာသ နာတော်ရဲ့ အန်ဆေးကြီးတဲ့။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် သာသနာတော်ကို မဂ်

အတွက် ဖိုလ်အတွက်သာ သုံးပါလို့ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။
“မှန်ပါဘုရား”

လဘ်လဘာအတွက် သာသနာတော်ကို မသုံးပါနဲ့။

တကာတကာမတွေ့ အကြည်ညိုများအောင်လို့ ဆိုပြီး
တော့ သာသနာတော် မသုံးပါနဲ့။

သင်္ကန်းကောင်းကောင်းဝတ်ဘို့အတွက် သာသနာတော်
မသုံးပါနဲ့။

ဆွမ်းကောင်းကောင်းစားရဘို့အတွက်သာသနာတော်ကို
အသုံးမပြုပါနဲ့။

ကျောင်းကောင်းကောင်းနဲ့ နေဘို့ရန်အတွက် သာသနာ
တော်ကို။ ‘အသုံးမပြုရပါဘူး ဘုရား’ ငါလဲ ဟောလို့သာ
ဟောနေရတယ်။ ခပ်လန့်လန့်ဘဲ ဟောနေရတယ်။ ဒီလိုဆို
ဒါဖြင့်-အခက်သား၊ ဟုတ်လား။

အေး-သာသနာတော်ကြီး အသုံးပြုတဲ့ နေရာမှာ အန်
ဆေးသဖွယ်ဖြစ်တဲ့ မင်္ဂလာသိုလ်အတွက် ဝမ်းလားဆေးသဖွယ်
ဖြစ်တဲ့ ဖိုလ်အတွက်သာလျှင်၊ မင်္ဂလာ အတွက်သာလျှင်
အသုံးပြုပါ။ သုံးဇာတ်ပလားကဲ့၊ သာသနာ၊ “သုံးဇာတ်
ပါတယ်ဘုရား”။

သာသနာကို အဆိပ်ဆေးသဖွယ်မသုံးနှင့် နတ်ဆေးသဖွယ်သုံး

လဘ်လဘာတွေသိပ်များ ကိုးကွယ်သူတွေသိပ်ပေ။
ကြည်ညိုသူတွေသိပ်များပြီး သ ကာ လ ဖြစ်ယင် ဘာနဲ့တွေ့
တတ်သလဲ။ “အဆိပ်နဲ့တွေ့တတ်ပါတယ်ဘုရား”။

“ဝိသံ ဟလာဟလံ ဧကေ”

သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကြီးသည်။ ဧကေ၊
ဧကစွာနံ၊ အချို့သုတို့အတွက်။ ဟလာဟလံ၊ လောလော
လတ်လတ် သေစေတတ်သော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်အိုးကြီးနဲ့လဲတူလှ
ပါပေ၏။

“သေစေတတ်တယ်တဲ့ ဟုတ်လား” “မှန်ပါ”

“ဩသဓံ ဖလလာဘိနံ၊ ပုညဓေတ္တံ ဂဝေသိနံ”

အဲဒီနေရာမှာ အပဒါန် အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံနဲ့ ပါဠိတော်
စာပိုဒ်နဲ့တော့ တော်တော်ကလေး သတိထားပြီး ပြောရမဲ့
စာပိုဒ်ပိုင်းတဲကဲ့၊ “မှန်ပါ”။ အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံကိုလဲဘုန်းကြီး
ဒီကနေ ဒါလေးကြည့်ပြီး နေတော့ အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပုံကတော့
လဲ သူဟာ အဓိပ္ပာယ်ရတော့ မလိုလိုဘဲ သို့သော်လဲ ပါဠိတော်
စာသားက ပြန်ပြီးတော့ လှန်ကြည့်တဲ့အခါကျတော့လဲ သူ
ဟာတမျိုးဘဲ- အနက်ပေးဘို့က-နော်၊ “မှန်ပါဘုရား”။

“ဩသဓံ ဖလလာဘိနံ”

အဋ္ဌကထာ ပေးထားတဲ့အနက်က- ဖလလာဘိနံ၊ ဖိုလ်ကို
ရကြကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာ
သနာတော်ကြီးသည်။ ဩသဓံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဆေး
ကောင်းကြီးပါပေတည်း-လို့ သူကအနက်ပေးစေလိုတယ်။
“မှန်ပါ” “ဖလံ လဘိတော ဌိတာနံ နိဗ္ဗာနဩသဓံအက္ခာသိ”
တဲ့- အဋ္ဌကထာက-

“ပုညခေတ္တံ ဂဂေသိနံ”

ဂဂေသိနံ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ လူချမ်းသာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကိုရှာမှီးကြကုန်သော အမျိုးကောင်းသား-သမီးတို့ အတွက်။ ပုညခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုမျိုးကို စိုက်ပျိုးရာလယ်မြေ ကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော သံဃာတော်အရှင်ကောင်း အရှင် မြတ်သည်။ သြဿဓံ၊ သတ္တဝါတို့သက်စောင့် နတ်ဆေးသဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

သံဃာတော်များကို ကုသိုလ်မျိုးစေ့ စိုက်ပျိုးရုံလောက် သာ နှလုံးသွင်း၊ “မှန်ပါ” အရောင်လောက်သာယူ။ ဟုတ်လား၊ အခု လျှပ်စစ်မီးကြီးရှိတယ် မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’။ အဲဒီ လျှပ်စစ်မီးကြီးကိုသွားကိုင်ဆလား၊ အရောင်ယူသလား၊ “အရောင်ယူပါတယ်ဘုရား”။ သွားကိုင်လိုက်စမ်း-ဘယ်နှယ် ဖြစ်မလဲ၊ ‘ပူပါတယ်ဘုရား’ ပူတယ်။ အေးမကိုင်မိစေနဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားများ- သမီးများက ဒီ အတိုင်းဘဲ နှလုံးသွင်းတယ်မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’ တကယ်ကို သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲက လွတ်လပ်ရေး ရချင်ပါတယ်လို့ဆိုယင် သံဃာတော်တွေရဲ့ အစောင့်အရှောက်ကို ယူမှဖြစ်မယ်၊ ‘မှန်ပါ’။

“သြဿဓံ ပုညခေတ္တံ ဂဂေသိနံ-

ဒီတော့ ဒီပါဠိကို အနက်ပေးကြရအောင်-

ဂဂေသိနံ၊ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာချမ်းသာ မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရှာမှီးကြ

၉၆ သာသနာကျင့်သုံးပုံနည်းပြတရားတော်

ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ဝါ၊ လူချမ်းသာ တည်းဟူသော အကျိုး နတ်ချမ်းသာ တည်းဟူသော အကျိုး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တည်းဟူသော အကျိုးကို ရှာမှီး၍ နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ပုညခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုမျိုးစေ့ကိုစိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော ရဟန်းသံဃာတော်သည်။ သြဆမံ၊ သက်စောင့် နတ်ဆေးကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

အဲဒီဆေးအတွက်သာသုံးပါ၊ ‘မှန်ပါ’၊ ဒါ အကျယ်ဟောတို့တော့ ကောင်းသေးတာပေါ့ကွယ် ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’၊ သုံးနည်းသိပြီးနော်၊ ‘သိပါပြီဘုရား’၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်အတွက်သုံးပါ၊ ဟုတ်လား၊ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အတွက်သာလျှင် သာသနာတော်ကိုသုံးပါ ဟုတ်လား၊ မဂ်ချမ်းသာအတွက် သုံးတာကတော့ ပျို့အန်ဆေး၊ ဖိုလ်ချမ်းသာအတွက် အသုံးပြုတာက ဝမ်းလားဆေး၊ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အတွက် ရှာမှီးပြီးသုံးတာက နတ်ဆေး၊ နိဗ္ဗာန်ရအောင် သုံးဘို့ “မှန်ပါ” ။

သာသနာကိုအဆိပ်သဖွယ်သုံးက ဘေးတွေရမည်

အဆိပ်ကဲ့သို့သုံးတာ ဘယ်လိုသုံးတုန်း၊ ဒါဘဲကျန်တော့ တယ်မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’ သုံးနည်း လေးမျိုးဟာ အခုဘယ်နှစ်မျိုး ပြီးသွားပလဲ၊ ‘သုံးမျိုး ပြီးသွားပါတယ် ဘုရား’ နောက်ဆုံးတနည်းက ဘာပါလိမ့်၊ ‘အဆိပ်ပါဘုရား’ အဆိပ်၊

အဆိပ်ဆိုတာ ဘာဖြစ်တတ်သတည်း 'သေတတ်ပါတယ် ဘုရား'၊ ဒီတော့ အင်း သူ့လဲ ဆေးဖြစ်အောင်သုံးယင် ဖြစ် သေးဆို၊ ဟင် အေး ဆေးဖြစ်အောင်လောက်တော့ သုံးလို့ ဖြစ်ပါသေးတယ် ဟုတ်လား၊ သို့သော်လဲဘဲ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ ပါဠိတော်အရလို့ဆိုယင် ဘာပြောသလဲ—

သာသနေနံ ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဝိသံ ဟလာဟလံ ယထာ။
အာသိဝိသော ဒိဋ္ဌဝိသော၊ ဧဝံ စျာပေတိ တံ နရံ။

ဒီဂါထာတပုဒ်ဟောကြအုန်းစို့ကွယ်၊ ဟုတ်လား၊ ဥပေါလိ ထေရာအပဒါန်က ဂါထာတွေ အများကြီးကဲ့၊ ဒီဂါထာ တပုဒ် ဟောကြအုန်းစို့ကွယ်၊ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”။

သာသနေန၊ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးနှင့်။
ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုပြု၍ နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
အား။ ဒိဋ္ဌဝိသော၊ မျက်စောင်းထိုးရုံနှင့် ဖွဲ့ပြောကျခြင်းကို
ဖြစ်စေတတ်သော။ အာသိဝိသော၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသော
မြေကြီးသည်။ တံ နရံ၊ ထိုသူကို။ စျာပေတိယထာ၊ ဖွဲ့ပြော
ကျအောင် ရှို့မြှိုက်စေတတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ပမာနည်းယူ ထို့
အတူသာလျှင်။ သာသနေန၊ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်
မြတ်ကြီးနှင့်။ ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေ
တဲ့ သူတို့အတွက်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်။
ဟလာဟလံ၊ လောလော လတ်လတ် သေစေတတ်သော။
ဝိသံ၊ အဆိပ်အိုးကြီးနှင့် တူလှပါပေ၏။

သာသနာတော်ကို ပရိယတ္တိစည်းကမ်းနှင့်အညီ ကျင့်သုံး
နေတာမှတစ်ပါး ပရိယတ္တိစည်းကမ်းကို ကျော်လွန်ပြီးသကာ
လ ပြုလုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးလို့ဆိုယင် ဘုရားသာသနာတော်
ကြီးကို လွန်ဆန်ပြီးတော့ လုပ်တဲ့လုပ်ငန်းမျိုး ဖြစ်မယ်
မဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ကျင့်တယ် ကျင့်တယ်ဆိုပေမဲ့။-

“ဒုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဟိ သာသနံ ဘိန္ဒုန္တော သတ္ထု ဓမ္မံ
သရီရံ ပဟာရံ ဒေတိ နာမ”

ဒုပ္ပဋ္ဌိပန္နဖြစ်အောင်မကောင်းသဖြင့် ကျင့်နေပြန်ယင်၊ သို့
မဟုတ် ပရိယတ္တိ စည်းကမ်းနဲ့ညီအောင် မကျင့်ယင် ဒုပ္ပဋ္ဌိပန္န
ဖြစ်တယ်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ဒုပ္ပဋ္ဌိပန္နဖြစ်ယင် ဒီသာသနာတော်
ကို သုံးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အဆိပ်သဖွယ် သုံးနေတာဘဲ
တဲ့၊ ဒါကြောင့်ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားတွေအမျိုး
ကောင်းသမီးတွေ ဒါနကုသိုလ်ကိုပြုတဲ့ နေရာမှာ သီလ
ကုသိုလ်ကို ဆောက်တည်တဲ့နေရာမှာ သမထ ဝိပဿနာတွေ
ကို ရှုပွားတဲ့ နေရာဌာနမှာ ပါဠိတော်စည်းကမ်းအရ အသုံး
ပြုကြမယ်ဆိုယင် နတ်ဆေး၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ပါဠိတော်စည်း
ကမ်းကျော်လွန်ပြီး သုံးမယ်ဆိုယင်တော့၊ ‘အဆိပ်ပါဘုရား’
ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”။

အဆိပ်လိုသုံးပုံသဘောပေါက်ပြီ မဟုတ်လား၊ ‘ပေါက်
ပါတယ်ဘုရား’၊ အဆိပ် အဆိပ်။ ပြောမယ်ဆိုယင်တော့
ပြောစရာတွေ ပါဠိတော်တွေမှာ ဟုတ်လား။

သာသနော၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော် မြတ်ကြီးနှင့်။
 ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောင်းပြန် ကျင့်၍နေကြကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ‘ဥပမာ ဘယ်လိုလဲ’ ဒိဋ္ဌဝိသော၊ မျက်
 စောင်းထိုးရုံကာမျှနှင့် တဘက်သားသတ္တဝါ ဖွဲ့ပြာဖြစ်၍သွား
 ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ အာသိဝိသော၊ လျင်သော အဆိပ်
 ရှိသော မြေကြီးသည်။ တံ နရံ၊ ထိုသူကို။ စျာပေတိယထာ၊
 ဖွဲ့ပြာကျအောင်လောင်စေဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ပမာနည်းယူ
 ထို့အတူ သာလျှင်။ သာသနော၊ သာသနာ တော်နှင့်။
 ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်၍ နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်
 အပေါင်းတို့အတွက်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကြီးသည်။
 ဟလာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ်သေစေတတ်သော။ ဝိသံ၊
 အဆိပ်သဖွယ်ဖြစ်ပါပေ၏။

မလုပ်ကြနဲ့နော်၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ ကာမဂုဏ်ငါးပါးလိုက်
 စားတာ ဘုရားက ကြိုက်ကဲ့လား၊ ‘မကြိုက်ပါဘူးဘုရား’
 အဲဒီတော့ သာသနာတော်နဲ့ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်တဲ့လူတွေ
 လား ဘာလုပ်နေတဲ့လူတွေလဲ။ ဒီတော့ သာသနာတော်ကို
 ဘာအတွက်သုံးနေတာလဲ။ သာသနာကို မှီခိုပြီး သကာလ
 လာဘ် လာဘတွေ တိုးပွားအောင် ဟုတ်လား၊ ကျောင်း
 ကောင်းကောင်းရအောင် သင်္ကန်းကောင်းကောင်းရအောင်
 ဆေးပစ္စည်းတွေ ကောင်းကောင်းရအောင် ဟကာ တကာမ
 ပရိသတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြည့်ညှိသူတွေ များလာအောင်
 အသုံးပြုမယ်ဆိုယင် အဆိပ်၊ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါဘုရား”။

လာဘ်လာဘ များတယ်ဆိုတာက မြေကဲ့၊ “မှန်ပါ” ကျေးဇူးရှင် တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ သထုံမှာ တခါတွေ့တယ်၊ ညောင်ရွှေမှာ တခါတွေ့တယ်၊ တောင်ကြီး မှာ တခါတွေ့တယ်။ တွေ့ခဲ့တော့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးနဲ့ စကားဆုံရင်း ဘာပြောသလဲဆိုတော့ သူ့ တိပိဋကဓရပူဇော် ပဲ့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ငွေရတုသဘင် မန္တလေးမှာလုပ်တာ ငွေ သုံးသိန်းခွဲ ကျော်ကျော်လောက် ရတယ်တဲ့၊ တချို့ထဲ အဲဒါလောက်ရတော့ ထူးကြီးဆရာတော်လဲ ဒါလောက် ရခန့် တယ်လို့ မထင်ကြနဲ့နော်၊ ဒီက တခါတလေ ဘာမှရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါဘုရား” သုံးသိန်းခွဲရတယ် ဒီတော့ ဆရာတော်ကြီးက ပြောတယ် ထူးကြီးဆရာတော်တဲ့ အဲဒါ အင်မတန် အဆိပ်ပြင်းတဲ့ မြေကြီးတွေတဲ့၊ အင်မတန် အဆိပ်ပြင်းတဲ့ မြေကြီးတွေတဲ့၊ “မှန်ပါ” ။

ဒီ ငွေထုပ်ကြီး လက်ညှိုးထိုးပြီး အဲဒါကို သူက သဒ္ဓါ ပညာဟု ဆိုအပ်သော ညှပ်ကြီးနှစ်ချောင်းနဲ့ အဲဒီမြေကြီး နာနာညှပ်ပြီးတော့ နိကာယ်ငါးရပ်ဟူသော အထုပ်ကြီးထဲ ထည့်လိုက်ပြီတဲ့။ မြေ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါဘုရား” လာဘ် လာဘလို့ဆိုတာ မြေကဲ့၊ “မှန်ပါဘုရား” တကာ တကာမ တွေ သိပ်များတယ် လာဘ်လာဘတွေ သိပ်ပေါများတယ်ဆို တာ အားကျသလား၊ “အားကျပါတယ်ဘုရား” အေး အဲဒါ မြေတွေ၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြေတွေ ဝိုင်းနေတာ၊ အကိုက်ခံရဘို့ နိုးပြီ၊ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ” အခုနင်က သိဟိုဠ်ကျွန်းက ကိုယ် တော်ကလေး ဘယ်နှယ်ဖြစ်သွားသလဲ၊ “သေသွားပါတယ်

ဘုရား” အဆိပ် သင့်သွားပြီ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းက ကိုယ်တော်
ကလေးနော်၊ “မှန်ပါ”။

အဲဒါ ခုနစ်ကပြောတဲ့ စာတုမသုတ္တန်အရလို့ဆိုယင်သုသု
က ဘယ တဲ့ ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါဘုရား”။

“သုသုကာဘယန္တိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ မာတုဂါမသေတံ
အဓိဝစနံ”

မာတုကာမတွေ့ရဲ့အမည် ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုး
ကောင်းသားတွေ သမီးတွေ အဆိပ်ဖြစ်အောင် မသုံးကြနဲ့
နော်၊ အဆိပ်ဖြစ်အောင် မသုံးကြနဲ့နော်၊ “မှန်ပါ” သဘော
ပေါက်ပလား၊ “ပေါက်ပါတယ်ဘုရား”။

၆၂၃

အေး အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးကောင်းသားတွေ
သမီးတွေ သာသနာကို မသုံးတတ်ယင် အဆိပ်ကဲ့ နော်၊
“မှန်ပါ”။

သာသနေန ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဝိသံ ဟလာဟလံ ယထာ။

အာသိဝိသော ဒိဋ္ဌဝိသော၊ ဧဝံ စျာပေတိ တံ နရံ။

သာဓဝေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို အမျိုးကောင်းသား
သမီးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ သာသနေန၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာတော်ကြီးနှင့်။ ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ နေကြ
ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ဒိဋ္ဌဝိသော၊ မျက်စောင်းထိုး
ရုံမျှနှင့် ဖွဲ့ပြာကျစေတတ်သော။ အာသိဝိသော၊ လျင်သေစ
အဆိပ်ရှိသောမြေသည်။ တံ နရံ၊ ထိုသူကို။ စျာပေတိ ယထာ။

ဖွဲ့ပြောကျစေသကဲ့သို့။ သာသနော၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ
 တော်မြတ်ကြီးနှင့်။ ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ နေကြ
 ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့အား။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့
 ပါဠိတော်ကြီးကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်၍ နေကြကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ ဟလာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ် သေ
 စေတတ်သော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ပါပေတည်း။

ပါဠိတော်တို့ကို သဘောပေါက်ကဲ့သို့၊ ‘ပေါက်ပါ
 တယ်ဘုရား’၊ ရိပ်ကောရိပ်မိရဲ့သား၊ “ရိပ်မိပါတယ်ဘုရား”။

သာသနော၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ ပါဠိတော်ကြီးနှင့်။
 ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြော၍ ဟော၍ နေကြကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့အတွက်။ သာသနံ၊ သာသနာတော် မြတ်
 ကြီးသည်။ ဟလာဟလံ၊ လောလော လတ်လတ် သေစေတတ်
 သော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကြီးပါပေတည်း။

သဘောပေါက်ပလားကဲ့၊ ‘မှန်ပါတုရား’၊ အေး-မှန်
 ပါချည်းထဲဘဲ၊ ဘာပေါက်တာလဲ မေးစမ်းပါအုန်း၊ အဆိပ်
 ‘အဆိပ်ပါတုရား’၊ အင်း အဆိပ်နော်၊ အဲဒါကြောင့်
 အဆိပ်လင့်လို့ သေတယ်ဆိုတာ ဒီတဘဝဘဲကဲ့၊ ‘မှန်ပါ’၊
 သာသနာတော် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လို့ သေတယ်ဆိုတာဟာ
 ကမ္ဘာပေါင်း ကုဋေ ကာလပတ်လုံး သေအုံးမှာတဲ့ဗျား၊
 ပါဠိတော်က နော်၊ ‘မှန်ပါ’၊ ကမ္ဘာပေါင်း ကုဋေ ကာလ
 ပတ်လုံး သွားအုန်းမှာတဲ့၊ အမျိုးကောင်းသားများ သမီး
 များ ဘုရားတွေဦးချပြီးတော့ ကမောက်ကမတွေမလုပ်နဲ့နော်
 ‘မလုပ်ပါဘူးဘုရား’၊ မလုပ်နဲ့နော်၊ “မှန်ပါ”။

အေး အဆိပ်ကို သောက်လို့သေယင် ဘယ်နှစ်သက်သေ
 ရမတုန်း၊ ‘တသက်ပါဘုရား’၊ သာသနာတော်ရဲ့ ပါဠိတော်
 တွေ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောလို့ သေယင် ဘယ်နှစ်ကမ္ဘာ သေရ
 မတုန်း၊ ‘ကမ္ဘာပေါင်းကုဋေ သေရမှာပါဘုရား’၊ ဘယ်သူ
 ကလဲ၊ ဒါထူးကြီး ဆရာတော်ရဲ့ စကားမဟုတ်ဘူးနော်၊
 ‘မှန်ပါဘုရား’၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်က ထူးကြီး
 ဆရာတော်က ဒီလိုဟောတယ်လို့ မပြောကြပါနဲ့၊ ထူးကြီး
 ဆရာတော် ဟောတာမဟုတ်ဘူး။ ဥပါလိထေရာ အပဒါန်
 ပါဠိတော်မှာ ဥပါလိထေရာ ဂါထာမှာ ဒီဂါထာတွေပါတယ်
 “မှန်ပါဘုရား”။

သင်္ကံ ပိတံ ဟလောဟလံ၊ ဥပရုန္ဓတိ ဇီဝိတံ။
 သာသနေန ဝိရုဇ္ဈိတော၊ ကပ္ပကောဋ္ဌိမှိ ဥယျတိ။

သင်္ကံ၊ တကြိမ်။ ပိတံ၊ သောက်အပ်သော။ ဟလော-
 ဟလံ၊ လောလော လတ်လတ် သေစေတတ်တဲ့ အဆိပ်သည်။
 သင်္ကံ၊ တချက်သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ သင်္ကံ ဇီဝိတံ၊
 တဘဝ တသက်တာကို။ ဥပရုန္ဓတိ၊ ဖြတ်နောက် သတ်ဖြတ်
 ၍ ပြစ်နိုင်၏။

တကြိမ်သောက်တဲ့အဆိပ်သည် တကြိမ်ဘဲ အသက်
 တချောင်းဘဲ သူကသတ်လို့ရတယ်။ “မှန်ပါဘုရား”။

သာသနေန၊ ပါဠိတော်လို့ဆိုတဲ့ သာသနာတော်ကြီး
 နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈိတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဟောကြ ပြောကြ ကျင့်ကြ
 လေသောကြောင့်။ ကပ္ပကောဋ္ဌိမှိ၊ ကမ္ဘာပေါင်း ကုဋေတို့

ကလပတ်လုံး။ ဥယျတိ၊ ငရဲတိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသု
ရကာယ် အပါယ်လေးဘုံ၌ အပါယ်မီးလောင်ကျွမ်း၍ အခါ
ခါ သေကြရကုန်တော့သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

အဆိပ်သောက်လို့သေယင် ဘယ်နှစ်သက်သေရမလဲ၊ “တ
သက်ပါဘုရား”။ ပါဠိတော်တွေကို ပုတ်ခတ်လို့- ပါဠိတော်
တွေသက်လွန်သွားပြီးတော့ ဆန့်ကျင်ဘက်လုပ်ယင် ကိုင်း-
ဘယ်နှစ်သက် သေရမှာတုန်းကဲ့၊ “ကမ္ဘာပေါင်း ကုဋေ ကုဋေ
သေမှာပါဘုရား”။ ကမ္ဘာပေါင်းကုဋေကုဋေ အပါယ်လေး
ပါး၌ နှစ်မြုပ်လိမ့်အုံးမယ် တဲ့။ ဒါကြောင့် ဘုန်းတော်
သခင် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ပါဠိတော်
ဆိုတဲ့ မူကတော့-ဟုတ်လား-

ခန္တိယာ အဝိဟိံ သာယ၊ မေတ္တာစိတ္တဝတယ စ။
သဒေဝကံ သော တာရေတိ၊ တသ္မာ ဝေါ အဝိရော
ဓိယာ။

ဒါကြောင့်- သာသနာသုံးနည်းလေးမျိုးတော့ ပြီးသွား
ပြီနော်၊ ‘မှန်ပါ’ အဲဒီလို ဆန့်ကျင်ဘက်ကြီး နဲ့ မလုပ်ကြ
ပါနဲ့- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီးကို ဆန့်ကျင်ဘက်
မလုပ်ကြပါနဲ့၊ ယုပ်ဘို့လဲမကောင်းဘူး ဆိုတဲ့ အကြောင်း
ကိုလေ၊ “မှန်ပါဘုရား”

သောဘဝပါ၊ ထိုဘုန်းတော်ရောင်ဝင်း ထွန်းလင်းတောက်
ပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။

ခန္တိယာ၊ ပြောသမျှ ဆိုသမျှ လုပ်သမျှတွေကို သည်းခံခြင်း ဆိုတဲ့ ခန္တိတရားကို လက်ကိုင်ထားသဖြင့်၎င်း။

အဝိပဟသယ စ၊ သူတို့ကို ပြန်လှန်ပြောဆို ညှဉ်းဆဲ ခြင်းအမှုကို မပြုသဖြင့်၎င်း။ မေတ္တာစိတ္တ ဝတယ စ၊ မေတ္တာစိတ်ခေါ် အကျင့်မြတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဒေဇကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ တဒရေတိ၊ တရားဟောသဖြင့် သံသရာငြိမ်းဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်ဆင်တော်မူတတ်ပါပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ ပါဠိတော်များ ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်နှင့်တကွသော သုတဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို။ ခေါ-တုမေဟိ၊ တရားဟောတရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အဝိရာဇိယာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်အောင် ကမောက်ကမ မလုပ်ကောင်းရာ။

အဝိရာဇိယာ လို့ အပဒါန်အဋ္ဌကထာ ကတော့ပြောတယ် “မှန်ပါ”

လုပ်ကောင်းပါ့မလားကဲ့၊ “မလုပ်ကောင်းပါဘုရား”။ “မလုပ်ကောင်းဘူး။ ဘုရားရှင်နှင့်တကွ သုတဗုဒ္ဓတွေ ဒီလို ဗုဒ္ဓတွေကလေး”

လာဘာလာဘော နသဇ္ဇန္တိ၊ သမ္မာနန ဝိမာနန။ ပထဝီ သဒိသာ ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ တေ န ဝိရာဇိယာ။

ဗုဒ္ဓါ၊ သုတဗုဒ္ဓ၊ စတုသစ္စဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓ လို့ဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တို့သည်။

သုတဗျူဟာ- ပါဠိတော်တွေ ဟောနေတဲ့ ကိုယ်တော်တွေ ပါတယ်နော် “မှန်ပါ”

ဗုဒ္ဓေါ၊ သုတဗျူဟာလို့ ခေါ်တဲ့ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တို့ သည်။ ဝါ၊ သုတဗျူဟာ စသော ဗုဒ္ဓအပေါင်းတို့သည်။ လာဘာ လာဘော၊ လာဘ်ရခြင်း မရခြင်း၌။ နသဇ္ဇန္တိ၊ မကပ်ငြိကြ လေကုန်။

လာဘ်လာဘ ရသည်ဖြစ်စေ မရသည်ဖြစ်စေ၊ တကာ တကာမ တိုးပွားသည်ဖြစ်စေ မတိုးပွားသည်ဖြစ်စေ ပရိသတ် များသည်ဖြစ်စေ နည်းသည်ဖြစ်စေ ဘာမျှမကပ်ငြိဘူး။ “မှန်ပါ ဘုရား”။

သမ္မာနန ဝိမာနနေ၊ အရှိန်အဝါ အသိုင်းအဝိုင်းတွေနှင့် ရိုသေလေးမြတ် ပြုခြင်းမပြုခြင်းဆိုတဲ့ သဘော၌။ နသဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ငြိတော်မမူကြကုန်။

သဘောပေါက်ကဲ့လားကဲ့၊ ‘ပေါက်ပါတယ်ဘုရား’။

သမ္မာနန ဝိမာနနေ၊ ပရိသတ်တွေ စည်ကားခြင်း ပရိ သတ်တွေ နည်းပါးခြင်း ကြည်ညိုသူ တကာ တကာမတွေ ပေါ်ခြင်း ကြည်ညိုသူ တကာ တကာမတွေ နည်းပါးခြင်း ကိုယ်ကို နှိမ်ချခြင်း ချီးမြှောက်ခြင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားတို့ ၌။ န သဇ္ဇန္တိ၊ သုတဗျူဟာစသော ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်တို့သည် ကပ်ငြိတယ်တာတော်မမူကြကုန်။

သုတဗျူဟာက၊ ‘မှန်ပါ’ ပါဠိတော်တွေကို ဟောနေတာ သုတဗျူဟာတွေနော်၊ “မှန်ပါဘုရား’ အဲဒီ သုတဗျူဟာ

သူတို့ကို နှိမ်ချချင်နှိမ်ချ၊ ချီးမြှောက်ချင်ချီးမြှောက်၊ သူတို့ လာဘ်လာဘ ပေါ်ချင်ပေါ် မပေါ်ချင်နေ၊ တကားတကာမ များချင်များ မများချင်နေ၊ ပရိသတ် စည်ချင်စည် မစည်ချင် နေ၊ အသိုင်းအဝိုင်းတွေ များချင်များ မများချင်နေ၊ သူတို့ ဘာမှ တာတွေ မကပ်ငြိဘူး။ သုတဗုဒ္ဓများက “မှန်ပါ ဘုရား” ။

“ပထဝီသဒိသာ ဗုဒ္ဓါ”

ဗုဒ္ဓါ၊ သုတဗုဒ္ဓ စသော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်တို့ သည်၊ ပထဝီသဒိသာ၊ မြေကြီးနှင့် တူလှပါပေကုန်၏။

မစင်တွေ့စွန့်ချလဲ မြေကြီးက လက်ခံဘာဘဲ။ စိန်တွေ ရှေ့တွေပုံထားလဲ မြေကြီးက လက်ခံဘာဘဲ၊ ဟုတ်လား၊ ‘မှန်ပါ’ အညစ်အကြေးတွေပုံထားကော၊ ‘လက်ခံပါတယ် ဘုရား’ ရတနာတွေပုံထားကော၊ ‘လက်ခံပါတယ်ဘုရား’ ။

“ပထဝီသဒိသာ ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ တေ န ဝိဇ္ဇရာဓိယာ”

ဗုဒ္ဓါ၊ သုတဗုဒ္ဓ စတဲ့ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်တို့သည်။ ပထဝီသဒိသာ၊ မြေကြီးသဖွယ် ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသုတဗုဒ္ဓ စတဲ့ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ် တို့ကို။ န ဝိဇ္ဇရာဓိယာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် မလုပ်ထိုက်ကုန်။

လုပ်ထိုက်ပါမလား၊ ‘မလုပ်ထိုက်ပါဘုရား’ မလုပ်ထိုက် ဘူးနော်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးများ ကျတော့ ဒီထက်ပိုပြီးတော့ ကြည်ညိုစရာ ကောင်းလာတယ်၊ ‘မှန်ပါ

ဘုရား’ ဒါပါဠိတော်တွေ ယောနေတဲ့ ဓမ္မကထိကတွေကို ဆန့်ကျင်ဘက်မလုပ်ဘို့၊ ကြည့်ညှိတတ်ဘို့ ဟောပေးခဲ့တာ၊ ‘မှန်ပါဘုရား’ နော်၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ် ကြီးကျတော့။

ဒေဝဒတ္တ စ ဝဓကော၊ စောရေ အင်္ဂုလိမာလကော။
ရာဟုလေ ဓနပါလေ စ၊ သဗ္ဗေသံ သမကော မုနိ။

သတ်မယ်လို့လာတဲ့ ဒေဝဒတ်ကို၎င်း၊ ဓါးနဲ့လိုက်နေတဲ့ အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသားကြီးကို၎င်း သားတော် ရာဟုလာကို ၎င်း ဓနပါလ အမည်ရတဲ့ နာဠာဂီရိတောင်ရှိနီးနီး ဆင် ကြမ်းကြီးကို၎င်း အဲဒါ အတူဘဲတဲ့၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ် တော်မြတ်ကြီးများ မေတ္တာထွေးထွေးတော်မူဘယ်၊ ဟုတ်လား၊ မေတ္တာထွေးထွေးတော်မူတာနော် ကရုဏာမေတ္တာသာ ထား တာ။ ပဋိသန္ဓေ ထုတ် မရှိဘူးတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ “မှန်ပါ”။

ဧတေသံ ပဋိသော နတ္ထိ-တဲ့၊ အေး-ဒီဂါထာလေး ပြီး ယင် တော်ကြပါစို့နော် ‘မှန်ပါ’။

ဧတေသံ ပဋိသော နတ္ထိ၊ ရာဂေါမေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
သဗ္ဗေသံ သမကော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝဓကေသော ရသဿစ။

ဧတေသံ၊ ထိုသားတော်ရာဟုလာ ရှင်တော်ဘုရားကို သတ်မယ်လို့လာကြတဲ့ ဒေဝဒတ် နာဠာဂီရိဆင် အင်္ဂုလိမာလ လို့ဆိုတဲ့ လူသတ်သမားတို့အပေါ်၌။ ပဋိသော၊ ရန်ငြိုးဖဲ့ ခြင်း ပြစ်မှားခြင်းဆိုတဲ့ ဒေါသသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သူတို့အပေါ် ရန်ငြိုးလဲမဖွဲ့ဘူး။ ‘မှန်ပါ’ ဘယ်သူဘယ်
လို ပြောပြော အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေအပေါ်မှာ ရန်ငြိုးလဲမဖွဲ့ဘူး။
ဟုတ်လား၊ “မှန်ပါ”။

နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါ အပေါင်းတို့အပေါ်၌ ၊ ဝါ၊ ရာဟုလ
တည်းဟူသော ရင်နှစ်ဆည်းချာ ဩရသဖြစ်သော သား
ရတနာနှင့် သတ်မယ်လို့လာတဲ့ ဒေဝဒတ်တို့ အင်္ဂုလိမာလ
တို့ဆိုတဲ့ ဤသတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ ရာဂေါ၊ စွဲလန်းခြင်း
ချစ်ခင်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်းဆိုတဲ့ ရာဂသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။
ဗိုဇ္ဇေါ၊ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် သဗ္ဗညုဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဝကေသ၊ ရှင်ကော်ဘုရားကို သတ်
မယ်လို့လာတဲ့ သူသတ်ယောကျ်ား၏၎င်း၊ ဩရသာထ၊ စ၊
ရာဟုရင်သွေး သားတော်ကလေးအပေါ်၌၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊
အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား။ ဝါ၊ အလုံးစုံ
သော သတ္တဝါတို့၏အပေါ်၌။ သမကော၊ အညီအမျှကျင့်
တော်မူပါပေ၏။

အတူတူဘဲတဲ့နော်၊ ‘မှန်ပါ’ဘုရား’ အဲဒါကြောင့် သင်
အမျိုးကောင်းသား သမီးအပေါင်းသူတော်ကောင်း တို့သည်
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီးကို စင်ကြယ်သန့်ရှင်းစွာနဲ့
စည်ကားတိုးတက်အောင်မွေ့ကထိကအရှင်ကောင်းအရှင်မြတ်
တို့နှင့်တကွ စာချ မွေ့စရိယလို့ခေါ်တဲ့ သုတဗုဒ္ဓ အရှင်
မြတ်တွေကလဲ သာသနာမှီခို ကြည်ညိုကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို
စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ကြပါစေ၊ ဟုတ်လား ‘မှန်ပါ’ဘုရား’

သာသနာမှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစား လူအများတို့လည်း တနေ
 တခြားကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်း စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၍
 သာသနာတော်ကြီးကို စင်ကြယ်သန့်ရှင်းအောင် တိုးတက်
 အောင် စည်ကားအောင် ပြုစုပွားများအားထုတ်နိုင်ကြပါ
 စေ။ အားထုတ်နိုင်အောင် အလုံးစုံသော နတ်အပေါင်းတို့
 ကလဲ စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ကြပါစေလို့ ရွတ်ရင်းစွဲဂါထာ
 ဟောပြီး နိဂုံးချုပ်ဒေသနာတရား သိမ်းကြစို့ ဟုတ်လား၊
 ‘မှန်ပါတရား’။

သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဇ္ဈိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
 သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

သာသနဿ စ၊ တို့အဖဉာဏ်တရားက တို့ပြေမှာ သုံးစား
 တော့လို့ အဆုံးစကားဖြင့် အမှတ်တော်သတ်ပြီးထားခဲ့တဲ့
 သုံးပါးလောက သာသနာတော်မြတ်၏၎င်း။ လောကဿ၊
 သာသနာ ဘာသာ အတွင်းတွင် ကမ္ဘာမှာ ဗမာ့ရယ်လို့
 စလွှာသွင်းထားကြတဲ့ ဟောဒီ သာသနာမှီခို၍ ကြည်ညို
 လေးစား လူအများ၏၎င်း။ ဝုဇ္ဈိ၊ တနေတခြား ကြီးပွား
 တိုးတက်ခြင်းသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဘဝတု၊ မုချ
 မသွေ ဖြစ်ပါစေသည်။

သာသနမ္ပိ စ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ထ သဒ္ဓမ္မ
 သုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၎င်း။ လောကဉ္စ၊ သာ-
 သနာရိပ်တွင် အခါခါ အိပ်ပြီးတော့ ကမ္ဘာ့အတိတ်သဒ္ဓါ
 ဟိတ်ကြောင့် မဟာမိတ်တူငြား လူအများကို၎င်း။ ဒေဝါ၊

အရှာရှာ အလိလိကြကြပြီးတော့ သမ္မာဒေဝါရယ်လို့ နာမ
 ကျော်ကြားနတ်အများတို့သည်။ ရက္ခန္ဓာ၊ ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ
 ထိုထိုပြည်သို့= (“ဓမ္မကထိကတွေ-မှန်ပါ”) ရက္ခန္ဓာ၊ ကိုယ်စီ
 ကိုယ်စီ ထိုထိုပြည်သို့ လှည့်လည်ဖြန့်သွား အစဉ်အားဖြင့်
 ထင်ရှားမသွေ စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင် ကြပါစေကုန်
 သတည်း။ ။

သာဓု   သာဓု   သာဓု

တရားတော်ပြီးပြီ။

တရားပွဲသိမ်း ဂါထာများ

ဣတိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေန၊ ယံ တံ အဓိဂတံ မယာ။
ပုညံ တဿာနုဘာဝေန၊ လောကနာထဿ သာသနံ။
ဩဂါဟေတွာ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သီသာဒိ ပဋိပတ္တိယာ။
သဗ္ဗေပိ ဒေဟိနော ဟောန္တု၊ ဝိမုတ္တိရသဘာဂိနော။

ဣတိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့ ဟောကြားခဲ့ပြီးသော
သာသနာတော်ကို ကျင့်သုံးပုံ နည်းပြ တရားဒေသနာတော်
အစဉ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ ဥပါလိနထရာပဒိန်နှင့် ဥပါလိနထရ
ဂါထာ ပါဠိနတ်လာ တရားဂါထာ ဒေသနာမှ အဖြာဖြာ
သော တရားတော်လို။ ဒေသေန္တေန၊ အန်ဆေး ဝမ်းလား
ဆေး သက်စေနှင့် နတ်ဆေး စသည့် ကျင့်ပုံကျင့်နည်းကို လို
လားကြတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့
အတွက် ဟောကြား၍ ပေးရသော။ မယာ၊ ငါ့သည်။ ယံ
တံ ပုညံ၊ အကြင်ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မဒေသနာ များမြတ်လှ
သော ဓမ္မဒါန မဟာကုသိုလ်ထူးကြီးကို။ အဓိဂတံ၊ ကောင်း
စွာ မသွေ ရခဲ့ပါပေပြီ။ တဿ ပုညဿ၊ ထိုသို့ဆည်းပူး၍
ဟောပေးရတဲ့ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မဒေသနာ ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်
ထူး၏။ အာနုဘာဝေန၊ စွမ်းပကားရှိန်စော် အာနုဘာဝ်
ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြင်းမဲ့ပုညံ အလုံးစုံလည်း ပြစ်ကုန်
သော။ ဒေဟိနော၊ ခန္ဓာ ငါးပါးရှိကြကုန်သော သတ္တဝါ
အပေါင်တို့သည်။ လောကနာထဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစား

မို့ခိုရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနံ၊ မဂ်ဖိုလ် ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ဘိ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပဋိဝေဓဖြစ်သော ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်လှစွာသော။ သီလဒါမိ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရားတည်းဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်တန် အကျင့်မှန်ဖြင့်။ ဩဂါဟေတော၊ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တိရာသဘာဝိနော၊ ဝိမုတ္တိ ရသလို ခေါ်တွဲ လွတ်လပ်ရေးအရသာကို ခံစား စံစားနိုင် ကြကုန်သည်။ ဧဟန္တု၊ ကောင်းစွာမသွ ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဆုတောင်းပတ္တနာ နှစ်ဂါထာပါဠိအနက်

စီရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သာသနံ။
 တသ္မိံ သဂါရဝါ နိစ္စံ၊ ဧဟန္တု သဗ္ဗပိ ပါဏိနော။
 သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန၊ ဒေဝေါ ပိ ဇဂတိပတိ။
 သဒ္ဓမ္မနိရုဓတာ လောကံ၊ ဓမ္မေနပ ပဏာသတု။
 ယခု ဘုန်းကြီး ရွတ်လိုက်တာကတော့ အဋ္ဌကထာဆရာ အရှင်ဓမ္မပါလမထေရ် ရေးတဲ့ ဆုတောင်းပတ္တနာ နှစ်ဂါထာ ပါဘဲ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ မဂ်ဖိုလ်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်သ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်မြတ်ကြီး

သည်။ လောကသို့၊ လူ့ပြည် နတ်ရပ် လောကဓာတ်တစ်ခု
 လုံး၌။ စိရံ၊ နှစ်ပေါင်းမြားမြောင် အခေါင်ရှည်ကာ ကြာ
 မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ ဘယ်သူက ဘယ်
 နည်းနဲ့ ဖျက်ဖျက် ပျက်စီးဘဲ တည်ရှိ ပါစေသတည်း။
 “ဒီ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့်နော်။” “မှန်ပါတုရား” သဗ္ဗ
 ပိ၊ ကြွင်းမဲ့သည့် အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ပါဏိနာ၊
 ထွက်သက် ဝင်သက် မပျက်မယွေ ရှိကြပေကုန်သော သတ္တဝါ
 အပေါင်းတို့သည်။ လသို့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်
 မြတ်၏ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီး၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။
 သဂါရဝါ၊ အပတ်တမျှ စိတ်ကမလွှဲ သာသနာတော်ကို
 ရိုသေလေးစားခြင်း ရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ စောင်းစွာ
 မာသွ ဖြစ်ကြ ပါစေကုန် သတည်း။

ဒေဝေါပိ၊ ရှားသွန်း၍ လေးတယ်သော မိုးသည်လည်း။
 ကာသောန၊ ရွာသင့် ရွာပြန် ရွာဘို့ရန် အချိန်တန်သော အချိန်
 ကလ၌။ “မရွာသင့်တဲ့ အချိန်မှလဲ မရွာပါစေနဲ့ပေါ့
 ဟုတ်လား”။ “မှန်ပါတုရား” သမ္မာ၊ ကောင်းမွန်မွန်ကန်
 စွာ။ သေတု၊ ကောက်ပဲသီးနှံ အထွက်မှန်အောင် မှန်မှန်ကြီး
 ရွာသွန်းပါစေသတည်း။ ဧဂတိပတိ၊ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်
 မင်းလုပ်၍ နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်လည်း။
 သဒ္ဓမ္မနိရုတော၊ သူတော်ကောင်း တရားကို လက်ကိုင်ထား
 နိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒေမ္မနော၊ မင်းကျင့်တရား ဆယ်
 ပါး သင်္ဂဟတရား လေးပါးနှင့် ညီညွတ်စွာသာလျှင်။ လော

ကံ၊ တိုင်းသားပြည်သူ ဗိုလ်လူများစွာ သတ္တဝါကို။ အနု
သာသတု၊ ကျောသား ရှင်သား မခွဲခြားပဲ သူလဲချမ်းသာ
ကိုယ်လဲ ချမ်းသာအောင် ကောင်းစွာမသွေ စောင့်ရှောက်
ဆုံးမ နိုင်ပါစေတည်း။

သာဓု

သာဓု

သာဓု

ဥပါလိထေရာပဒါန်နှင့် ဥပါလိထေရဂါထာ၌ ပါသော-
သာသနာ ကျင့်သုံးပုံ နည်းပြတရားတော်

မြီးမြီး။

ထူးကြီးဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးသည့် ပါဠိတော်ဟောစဉ်
ဝိပဿနာ ကျမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ သီလဝန္တသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ် အုပ်သေး
- ၂။ ထူးကြီး ဝိပဿနာ ပါဠိတော်ဟောစဉ် (ပဌမအုပ်) အုပ်လတ်
- ၃။ ထူးကြီးဝိပဿနာ ပါဠိတော်ဟောစဉ် (ဒုတိယအုပ်) အုပ်လတ်
- ၄။ ပါရာယနဝဂ် ပါဠိတော်ဟောစဉ် (ပဌမအုပ်) အုပ်ကြီး
- ၅။ ပါရာယနဝဂ် ပါဠိတော်ဟောစဉ် (ဒုတိယအုပ်) အုပ်ကြီး
- ၆။ ဝိပဿနာ အလုပ်ပေး တရားတော် အုပ်လတ်
- ၇။ ဝိပဿနာ အလုပ်ပေး တရားတော်
ဧကန်နုတ်ချက်များ အုပ်ငယ်
- ၈။ ဂိရိမာနန္ဒသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ် အုပ်ကြီး
- ၉။ မေဿိယသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ် အုပ်ကြီး
- ၁၀။ မဟာအဿပုရသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ် အုပ်ကြီး
- ၁၁။ မာလုကျပုတ္တသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ် အုပ်လတ်

မဟာနိဒါနသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ်
ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်းကြီး

မကြာမီ ပုံနှိပ်မည်။
ဩဇာတရဏသုတ္တန် ပါဠိတော်ဟောစဉ်
ရေးကူး စီစဉ်ဆဲ။

မှာကြားရန် ဌာန—

ဒေဝီဌေစင်၊ ၁၀၁-မောင်ထော်လေးလမ်း၊ ရန်ကုန်။ ဖုံး-၇၂၀၅၃